

YIDDISH BOOK CENTER NEWSPAPERS COLLECTION
NUMBER KC5780-185mfv07i20

GERECHTIGKEIT (YIDDISH JUSTICE)

Volume 7 Issue 20
May 1925

THE KHEEL CENTER FOR LABOR-MANAGEMENT
DOCUMENTATION AND ARCHIVES
CORNELL UNIVERSITY LIBRARY

YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS

This collection was made possible with the support of
Abby Joseph Cohen and David M. Cohen.

Gerechtigkeit (Vol. 7, Iss. 20)

Keywords

International Ladies' Garment Workers' Union, ILGWU, Gerechtigkeit, labor unions, clothing workers, textile workers, garment workers, garment industry, New York, United States, Yiddish, Jewish

Comments

Justice was the official publication of the International Ladies' Garment Workers' Union ILGWU from 1919 to 1995. Editions of *Justice* were published in English, Italian, Spanish, and Yiddish. When compared side by side, the content of some of these different editions of *Justice* shows significant differences.

Gerechtigkeit was the Yiddish-language edition of *Justice*.

בעדסתי האוסתי
ולא ארמתי
(אויב ז"ה א.)
ווי צוויי געדעכט
קייט העלט אויך
שטערק און וועל
איהר צום שטעלען

PRICE 3 CENTS

אַרבייטסלאָזען אינשורענס פאָנד אין קלאָק טרייד הייבט
אָן צאהלען בענעפיט ערשטע וואָך אין דזשון

עס איז שוין איצט באשטימט, דאס
דער ארבייטסלאָזען אינשורענס־פאָנדר
איין קלאָס־טרייד וועט אָנהויבען פונעם
יאָנואַרער צו ערשטע וואָך פון דעם קור-
טענערע מאָנאַט דשוון. אין יענער וואָך
וועלען געמאַכט ווערען די ערשטע צאָה
ונגען פון אַרבייטסלאָזען בענעפיט־
פאָנדר צו די קלאָס־מאַכער, וואָס זיינען
די ערשטע צו זיין באַרעכטיגט צו באַ-
נומען אַרבייטסלאָזען־בענעפיט.
די כללים, אָדער די „רוּלס און רע-“

קלאזקמאכער יוניאן געווינט א וויכטיגע
קיים געגען די פירמע ר. סאדאזוסקי

די פירמע סאדאוווסקי האט אן אינ-
ווייז שטאם און עטליכע אויסטייד-
ער, וואס ווערען אנגעדרוסען "ויניטס".
ווערען ניטס פאררעכענט אלס אויסטייד
שעפער זאגנדרען אלס א טייל פון
עס אינטייד שטאם פון דער פירמ-
ע פאגלליך דארפען אין די אלע "יו-
ניטס". אין די אלע שעפער פון דער
פירמע, זיין די זעלבע ארבייטס-באדינ-
גענע. די פירמע דארף זעהן אז די

אינסערנעשאנאל יוניטי חויז עפענט זיך פרייטאג, 12טען יוני

רעדושיסטריישאן וועט זיך אנפאנגען דעם 25טען מאי, אין אפיס פון דער אינטערנעשאנאל—עקערעסער באראק שיקט ארויס אינפארמאציע איבער די שטענער אין באצוג די יוניטי הויז.

זיין מארעכט פארק אויף די בלויע
ערנ" פון פענסילווניא וועט עפענען
עס זיבעטען סיווא, פרייטאג, דעם
1טען דזשן, 1926, און מיר האבען
זיין מיטעוועלטלעך א סך וויכטיגע נייעס.
פון דעם סיווא און וועט די יוניטי
(שלוס אויף זייס 16).

יארק אין פילאדעלפיע — עס נעמט
די זעלבע צייט צו פאָרען אַהין פון
פילאדעלפיע ווי פון ניו יארק. אין
סעקרעטער באַראָף וועט די וואָך אַרויס-
שיקען אַ צירקולאַר צו די טשערייט
און טשערייט פון די שטעטער אין
דער ליידס גארמענט אינדוסטריע פון
ניו יארק און פילאדעלפיע, אין וועלכען
עס ווערט געגעבען וויכטיגע אינפארמאַ-
ציע וועגען דעם אָנקומענדען סיזאָן אין
דער יוניטי הויז.
דער צירקולאַר לייענט זיך ווי
פאלגט:
„ווערטער טשערימאַן, אָדער טייער-
ליידי:
די אינטערנעשאַנאַל יוניטי הויז

סעקרעמער אב. באראק אין דער
משערמאן פון די יונימי הויז קאמיטע,
וואס פערזידענט זינגמאן האט בא-
שטימט, און וועלכע האט אונסער איהר
אויפויכט די פארוואלטונג פון דער איי-
טערנעשאנאל יונימי הויז, וואס איז ניי-
ווארען דאס אייגענטום פון אונזער גאנ-
צער אינסערנעשאנאל. דער פלאץ בא-
לאנגט איצטער צו די גאנצע אינסטער-
נעשאנאל יוניק, און די יונימי הויז
דארף ווערען די זימער-היים, דער ווא-
קיישאן-פלאץ פון אלע אינסערנעשאנאל
מיטגלידער און יינערע פאמיליעס פון
גרייטער ניו יארק און אימנענער און
אויף פון פילאדעלפיע. וואוינ-
יונימי הויז נעמינט זיך צווישען ניו

אינהאלט פארצייכנים

„גערעכטענדיגקייט“ נומער 20

י 2. מיט'נע פון דושיינע באשר קענען
 באבער ווייזן. דראקטע מיט.
 י 3. זיינע מיטגען פון עקעקייטן
 באשר זאג 20. דרוטוילע פארמאלי.
 י 4. די ארבייט פון אונזער עקיקייטע
 נאל דעארמאכענע לעבען פילן. א
 סטערע פארמער. ביכער פאר דער איד
 יפראה ארבייטעלעכע.
 י 5. אויס דעם לעבען פון די קלינקער
 בער ווייזן. אין פארענדע. א.
 נאלדען. אויפ'ן קראנקע מיט באשעס
 פון דעקס 84. א נאנס.
 י 6. ברוי'ל און שרעגנישענס שריינע.
 י 7. אייניקער יחוס. אברהם רייזע.
 מיט'נע לידער. פ. סאלאמאנ. אינער
 גויסלעך קאלענדער. ה. סולומא.
 י 8. קרישערעלע נאכזיען.
 י 9. סאכטונג. לעזא באוואווישע.
 י 10. אונטערקעממען שטעלען וועגען
 שווינדונג. ווייזען אידען. קורא אין
 שאר. י. ב.
 י 11. וואונדערקיינדער. על עם. דייט
 אמת. "הים ויז" סילען (עליקעסען)
 י 12. דער לעבעדיקער.
 י 13. עררעגנדל פאלל. א. ד. ג.
 י 14. קורעס שטעלען.
 י 15. פאר און שטונקע.
 י 16. אונזערע לעבען פערדען די בער
 פרייאונד פון פלייגשע פרעסטימע
 אין אלע לענדער. ה. וועסערמאנע און
 קענענע דעם שבת אין די בריטען

נאמט א וואך צום יובילעאום יום טוב פון די זייעסט
און דעסמאכער איז פילאדעלפיע .

עוויס שיקען זייערע דעלעגאציעס און
באגריסונגען.
ווי מיר האָבען שוין אנגעווויזען אין
ער „דערעכטיגקייט“, וועלט דער יום-
טוב זיין זונטאָג, דעם 24טען מאַי, א
דאָך פון דעם זונטאָג.
זונטאָג בייטאָג וועט געגעבען ווער
ען א קלאַסישער קאָנצערט אין דעם
אוואַנסטען אַרמט שטריס נעאסטער און
זיין אוועק פון געגעבען ווערען א
געהערע באַקעט און מאַנז.
אויף דעם קאָנצערט וועלען שפּילען
2 פּערזאָנאַל פון דעם באַריהמטען פּילאָ-
עלפּיאַ סימפּאָני אָרקעסטער, אונטער
ער פּיהרערשאַפט פון מר. נזויקאָף,
דער באַריהמטער מוטעליסט פון דעם
(שלום אויף זיין 6)

פון דעם זונטאג בלויבט נאך איין
וואך צייט צו דעם גרויסען יובילעאום
יוסטוב פון אונזערע דרעם און ווייסט
מאכער פון פילאדעלפיא. דאס וועט זיין
דער 20-יאריגער יובילעאום פון דער
ווייסט און דרעםמאכער יוניאן פון פיל
אדעלפא, און דער נאנצע ארבייטער רא-
וענאנג פון יענער שטאטס גרייס זיך צו
ער שמחה.

אבער דאס איז נישט דער יוסטוב
און פאר פילאדעלפיא אליין. עס איז
דער יוסטוב פון אונזער נאנצער אינ-
ערנעשאנאל פון דער ארבייטער בא-
וענאנג אין שטעטלעך.

די יוניאן האט געלאדען צו איהר
שמחה אלע קאמאטעס פון אונזער אינ-
ערנעשאנאל און שוין פון זי וועלען

וְהָיָה כִּי יִשְׁמַע ה' אֶת הַקּוֹל
וְיִשְׁלַח אֶת יָדוֹ וְיִסְמָךְ
וְיִשְׁמַע ה' אֶת הַקּוֹל וְיִשְׁלַח
אֶת יָדוֹ וְיִסְמָךְ

דעם שבת בייטאן, 1 אויגוסט, וועט
נעגעהאלטען ווערען א מיטינג פון די
לאזש שאפטישערלייט, פון די שעפער
אס זיינען אונטער'ן קאנטראל פון
דיסטריקט אפיס נומער 1, פון דזשאנעס
מאדער, פון וועלכען מ. פערעלשטיין
זי דער מענערשער.
אלע ביזנעס איידזשענטס פון דעם
דיסטריקט וועלען האבען באזונדערע מיר
ניגען מיט די משעקלייט פון די שע
פער. וואס זיינען אונטער וייער קאנט
ראל. די אלע מיטינגען וועלען נעהאלטען
זערגען אין סטייוועמאנט קאסינא, 2טע
וועגן און 8טע סטריט.
ברודער מ. פערעלשטיין, דער מע
נערשער פון דעם דיסטריקט אפיס נומ.
וועט אנהענגענדיג וויל אויף די מיטינג
אויף די מיטינגען וועלען דיסקר
יט. ווערען וויכטיגע פראגען פון די
שעפער און פון דער זינגא.

די יעצטיגע דעי ביכער ווערען אפגעשאפט

אנשטאט דעם פארעברייטען
מיר איצט צום דרוק א קאמפניי-
שאן דעי און רעסיט בוך, וועלכער
האט זיך ארויסגעצייגט צו זיין
פיל פראקטישער און ניצליכער
ווי די ביי-איצטיגע „דעי בוקס“.
סעקרעטערע ווערען דעריבער
אויפגעקוקט געמאכט, נים צו
לאזען דרוקען און זיך נים אנגריי-
טען מיט רעסיטס אדער דעי ביי-
כער, ווייל דער קאמפניירטער
בוך וואס מיר וועלען אין גיכען
האבען פארמיט, וועט מוזען בא-
נוצט ווערען פון אלע סעקרעטער-
ע פון אונזערע אפיליאירטע אר-
גאניזאציעס. אלע אנדערע פאר-
מען פון דעי ביכער אדער רעסיטס
וועלען באטראכט ווערען פאר נים
אפיציעל און נים געזעצליך.

ברידערליך אייער,

א. בארא,

גענעראל סעקרעטאר, טרעזשורער,
אינטערנעשאנאל ליוויס גארמנט
ווארקערס יוניאן.

דער רעקארד און פובלי- קישאן דעפארטמענט א. 5. ג. וו. יוניאן

פאדערט אויף אלע סעקרעטערע
פון די אפיליאירטע לאקאלס צו
אריינשיקען יעדען מאנאט בעפאר
דעם 15טען:

1. אלע „דעי בוק“ בלעטער, וואו
זיי שרייבען איין די אייגנאמע
פון אונזערע מעמבערס;
2. די ספעציעל צוגעגרייטע אינ-
דעקס קארדס פאר יעדען נייעם
טראנספערטען אדער צוריק-
אריינגענומענען מעמבער;
3. אירעפארט מיט אלע אייגענע-
הייטען וועגען יעדען מיטגליד,
וואס איז דורך דעם מאנאט
געשטראכען געווארען;
4. די נייע אדרעסען, וועלכע די
מעמבערס גיבען אן ווען זיי
בייטען זייערע וואוינזונגען.

לויט אונזער קאנסטיטוציע קאן
א לאקאל באשטראפט ווערען פאר
פארנאכטליכענען צו צושטעלען די
אויבען געפאדערטע אינפארמא-
ציע. מיר בעטען דעריבער די
באאפטע פון אונזערע יוניאנס צו
זיין אכטסאם פונקטליך.

לעסט מעקדעטערע

מיר האלטען פאר נויטיג אייך
אויפגעקוקט צו מאכען דאס די
פערקאפיטא צו דעם דזשיאנט
באדער און אלערליי אנדערע
אסעסמענטס, וועלכע ווערען אויף
די לאקאלס ארויפגעלייגט פון
צייט צו צייט, ווערט באשטימט
לויט די צאהל מיטגלידער וועלכע
אייער האלט אויף די ביכער פון
דעם רעקארד דעפארטמענט פון
דער אינטערנעשאנאל ליוויס גאר-
מנט ווארקערס יוניאן. עס וועט
דעריבער זיין איין אייער מוכה צו
אינפארמירען אויף אן אפיציעלען
אופן צו דייען דעפארטמענט ווע-
גען יעדען מעמבער וועלכען אייער
שטרייכט. מעג דאס זיין צוליב
דעם, ווייל דער מיטגליד געמט א
טרענספער אדער דערפאר, ווייל
ער איז ריקשטעהענד אין דיוס,
אדער צוליב אירגענד וועלכע אנ-
דער ארואך, און דאס וועט פאר-
מידען פעלע, וואו לאקאלס זאלען
דארפן צעהלען פער קאפיטא
און אסעסמענטס פאר מעמבערס,
וועלכע זיינען באמת נים מעהר
אין דער ארגאניזאציע. זייט זי-
כער אונז צו לאזען וויסען וויפיל
וואלען דיוס דער געשטראכענער
מעמבער איז אייך געבליבען שול-
דיג אין דעם מאג, וואס אייער
שטרייכט איהם.

מיט ברידערליכען גרוס,

ת. א. סקולמאן, דירעקטאר.

גלידער, וואס זיינען שוין דארט געווען,
וועלען נאכדעם זיכער קומען שוין ווידער
און ווידער. מען דארף מעהר פאר זיי
ניט שרייבען אדער אנטהאלטן. אייער
מענט זיין נאכדעם זיכער, אז אייער וועט זיי
דארט טרעפן, פונקט ווי אייער האט זיי
דארט געטראפן פאר א יאהרען, פאר
צוויי יאהרען און אזוי ווייטער. אבער
וויפיל פון די צעהנליגע טויזענטע מיט-
גלידער פון אונזער אינטערנעשאנאל אינ-
זי יארק, פרויען און מענער, זיינען נאך
קיינמאל דארט נישט געווען? וויפיל פון
זיי האבען נאך דעם פלאץ אפילו נים אנט-
געקוקט, האבען קיין אהנונג פון דעם נאנט-
צען גאטורפראכט וואס דארט געפינט
זיך? וויפיל זיינען נאך דא אזוינע, וואס
האבען נים נישט באגריף פון די אלע פאר-
געניגענס, וואס עס האבען די באוועג-
פון דער יוניטי הויז? און וויפיל זיינען
נאך דא אזוינע, וואס פארשטעהען ליידער
ניט, ווי נויטיג עס איז פאר'ן געזונט זיך
צו נעמען כאטש א קורצען וואקאציעסאן,
ניט ווען מען איז קראנק, נאר ווען מען
איז געזונט? נאר א סך מענשען נעמען
זיך אן אפרוה ערשט דעמאלט, ווען זיי
מוזען עס טאן, ווען זיי זיינען קראנק.
און צו אס די דאזיגע נעשען דארף
מען רעדען, און פאר זיי דארף מען שריי-
בען וועגען דער וויכטיגקייט און נויטיג-
קייט פון נעמען זיך א קורצען וואקאציעסאן
און פארהען זיך אפרוהען אין דער יוניטי
הויז, וואו מען קען געניסען פאר א בילי-
גען פרייז די פארנעמליכע פון דעם זי-
מערדיגען קאנטריילעבען, וואס עס קאסט
צוויי מאל אזוי פיל, ווען מען וויל עס בא-
קומען אין א פריוואט-פלאץ.

סעקרעטער בארא האט די טעג פאר-
פערטיגט א צירקולאר וועגען די יוניטי-
הויז, וועלכע וועט די וואך ארויסגעשיקט
ווערען צו די משעלייט פון אלע שעפער
אין דער ליוויס גארמנט אינדוסטריע
פון ניו יארק, אין וועלכען זיי
ווערען אויפגעפאדערט באקאנט צו מאכען
צווישען די ארבייטער פון די שעפער ווע-
גען דער יוניטי הויז, זיי זאלען וויסען,
אז זיי קענען זיך אלע לייך באנוצען מיט'ן
פלאץ. עס ווערט דארט אויך באקאנט
געמאכט ווען דער פלאץ וועט זיך עלענען
און ווען און וואו מען וועט זיך קענען
רעדזשיסטירען. מיר וועלען דאס אלץ
איבערגעבען די קומענדע וואך אין די
„געזעכטיגקייט“. דא קאנען מיר בלויז
זאגען, דאס די יוניטי הויז וועט זיך עפע-
נען פרייטאג, דעם 12טען דזשון, און די
רעדזשיסטירונג וועט זיך אפמאכען בא-
טאג, דעם 25טען מאי.

23 פונקטען וועגען דער געשיכטע פון אונזער אינטערנעשאנאל

1. דאס איז א בוך פון איבער 600 זייטען, גרויסער בוך-פארמאט.
2. דער בוך איז שעה, ארטיסטיש געדעקט און גרויסארטיג געבונדען.
3. דער סעקסט פון בוך באשטעהט פון איבער 150,000 ווערטער, א הויז אינטערעסאנטע בילאגעס און א פולשטענדיגע ביבליאגראפיע.
4. דער בוך איז געשריבען אין א לייכטע פליסיגע און פארשטענד-ליכע שפראך.
5. דאס איז א געשיכטע פון פאלק, די ארבייטער זיינען די העלדען פון דעם בוך.
6. דער בוך איז די ארבייט פון א געלערקען, אלע מיינונגען און שטרעמונגען ווערען אבעקומען באהאנדעלט.
7. אויף א אינטערעסאנטע אופן ווערט דערצעהלט די געשיכטע פון אונזערע גרויסע סטרייקס.
8. דער בוך ענטהאלט אונטערזוכונגען און באטראכטונגען פון דער ענטוויקלונג פון אלע צווייגען אין דער אינדוסטריע.
9. עס גיט א קלארען בליק אויף דעם איצטיגען גאנג פון דער אינדוסטריע.
10. דער בוך פארמאגט אן אוצר פון אינפארמאציע וועגען אלע אנ-א העכערע קאנאמישער מדרגה.
11. עס איז א פאלשטענדיגער רעקארד פון די אלע אמאליגע יוניאנס אין דער אינדוסטריע.
12. יעדער לאקאל פון דער אינטערנעשאנאל געפינט זיין געשיכטע אין דעם בוך.
13. דער בוך איז אן עדיקייטשאנאל אינטערנעשאנאל פון העכסטען סארט.
14. דאס איז א וויכטיגער, אימפארגלייכליכער בייטראג צו דער ארבייטער-ליטעראטור.
15. דער בוך איז פון א באזונדער ווערט פאר די מיטגלידער וואס אינטערעסירען זיך מיט'ן שיקאל פון אונזער אינטערנעשאנאל יוניאן.
16. דער בוך איז ארויסגעגעבען געווארען פון דער באוואוסטער פאבלישינג הויז ב. וו. היבש אינקארפארייטעד.
17. דער פרייז פון דעם בוך איז 5.00 דאלאר.
18. מיטגלידער פון דער אינטערנעשאנאל קאנען באקומען א בוך צו א האלבען פרייז, פאר 2.50 דאלאר.
19. דאס קאנען זיי באקומען נאר דעמאלט ווען זיי קויפען דעם בוך אין אפיס פון דער יוניאן.
20. יעדער אפיס פון דער אינטערנעשאנאל 3 וועט, 16טע סטריט, איז אפגען יעדען מאנאט און דאנערשטאג ביי 7 אוהר אין אזענס, וואו די ניו יארקער מיטגלידער קאנען באקומען דעם בוך.
21. מיטגלידער פון דער פראווינץ קאנען באקומען דעם בוך אין זייער לאקאל יוניאן.
22. קיין מיטגליד פון אונזער אינטערנעשאנאל יוניאן דארף נים פארפעלען זיך איינצושטעלען דעם בוך.
23. דער בוך ווערט זעהר שטארק געלויבט פון די גרעסטע ליטע-ראטור-קריטיקער אין דער ענגלישער שפראך.

באוואוסטע אפעראס. און עס וועלען זיין נאך אנדערע מוזיקאלישע קרעסטען. עס וועלען אויך זיין דראמאטישע קרעפטען פון ניו יארק און אויך בא-וואוסטע רעדנער פון דער ארבייטער בא-וועגונג און פון אונזער יוניאן. אבער וועגען דעם א צווייטען מאל.

די פילדעלפיער דרעם און ווייטס מאכער יוניאן האט איינגעלאדען צו דער שטח אלע לאקאלס פון אונזער אינטערנעשאנאל. זיי זיינען געלאדען געווארען צו שיקען זייער באגריסונג, וואס זאל געדענקט ווערען אין דעם סאך וועגער בוך, וואס די יוניאן גיט ארויס לכבוד דעם יום טוב. מאנכע לאקאלס האבען די באגריסונגען שוין אריינגע-שיקט און אנדערע נאך נישט. די וואס ווילען נאך צושיקען זיינען געבעטען עס לייך צו טאן. זיי האבען צייט ביזן נעקסטען דינסטאג. שפעטער וועט זיין צו שפעט, ווייל דער בוך מוז באלד זיך אפמאכען דרוקען, ער זאל פארמיט ווע-רען אין צייט. די לאקאלס און איינצעל-נע פערזאנען, וואס ווילען עפעס צו שיקען פאר דעם בוך זיינען געבעטען דאס באלד צו טאן.

אינטערנעשאנאל יוניטי הויז עפענט זיך פרייטאג דעם 12טען דזשון

(שלוש פון זייט 1)

צו זיין חמער אין קאנטרי? זיי קאנען זיך פארגינגען דעם זעהר נויטיגען קוסוס בלויז א קורצן שטיקעל צייט, און דאן צוריק אין שאפ אריין! צוריק צו דער מאשינ אין דער שטיקענער לופט פון שאפ! אבער פאר דעם מענשען איז דער קורצער אפרוה, דער קורצער וואקאציעסאן אין דער ריינער, פרישער לופט העכסט נוצליך, העכסט נויטיג. ווארים אט די קורצן שטיקעל צייט, וואס די ארבייטער פארברענגען אין דער יוניטי הויז און נע-ניסען פון דעם גאטליכען פראכט און די אלע אכטונגעס און פארנענגענס, וואס מען באקומט דארט, פרישט אפ דעם קערפער און גייסט און זיי קומען פון דארט צוריק שוים ניי באלעבט, מונטער און פרייהליך, מיט מעהר ענערגיע אין זייער לעבען און סעטיגקייטען.

אלו, די יעניגע פון אונזערע מיט-

אונזער אינטערנעשאנאל באגריסט די צוויי יוניטי רעאום קאנווענשאנס

(שלוש פון זייט 1)

זייט אייער, צוזאמען מיט די אנדערע יוניאנס פון דער אמעריקאנער ארביי-טער באוועגונג ארויסגעקומען אויבא-שעדיגט, גרייט ווייטער פארטצווערען אייער גאנצער קאמף, פאר א שעהער און בעסער לעבען.

עס פאסט זיך זעהר גוט, וואס אייער האט איינגעזעהן דעם ערשטען מאל, דער טאג וואס סימבאליזירט די ברוי-דערליכקייט און אינטערנאציאנאלע סאך-לידאריטעט פון די ארבייטער איבער דער וועלט, פאר'ן טאג צו עפענען איין ער יובילעאום קאנווענשאן. אייער יובי-לעאום יום טוב איז די פרייז פון דער נאנצער ארבייטער באוועגונג אין אמע-ריקא.

„מיר ווינשען, האפען און גלויבען דאס אייער ארגאניזאציע וועט ווייטער פארטווערען דעם קאמף מיט דעם זעל-בען שטאלץ און דרייכטיגקייט, דאס אייער וועט ווייטער האלטען הויך די פאן אין דעם קאמף פאר דער באפריי-אונג פון די לויטן שטראפען איבער דער וועלט“.

אינטערנעשאנאל ליוויס גארמנט ווארקערס יוניאן, פארענדענט. אברהם בארא, סעקרעטער, טרעזשורער, די צווייטע טעלעגראמע, צו דער קאנ-ווענשאן פון ארבייטער רינג, לעזט זיך ווי פאלגט:

„אין נאמען פון די צעהנליגע טויז-זענדער מיטגלידער פון אונזער ארגאני-זאציע, באגריסען מיר דעם ארבייטער-רינג, צו זיין סינה און צוואנציג יאהר-נען יובילעאום. אייער גרויסע ארגאני-זאציע מען זיך מיט רעכט באריהמען און אנווייזען אויף די פיל נוסעס, וואס זי האט געטאן צו הערפען דער ארביי-טער באוועגונג.“

„דער ארבייטער רינג איז נים בלויז א „בענעפיט סאסייטעי“ עס איז א לע-בעדיגע סאציאלע און קולטורעל אינ-סטרוקטיווע, וואס שטעהט צו דינסט די אידישע ארבייטער אין אמעריקא.“

„דער ארבייטער רינג איז געבויט געווארען מיט א ברייטען און ערעלען גייסט פון מענטליכקייט. עס הערשט דארט אמת'ע טאליעראנץ, און אין דעם ליגט די מאנעטישע קראפט, וואס האט צו איהם צוגעצויגען די גרויסע מעמבערשופ.“

„מיר האפען דאס דער ארבייטער רינג וועט פאר אייביג בלייבען די גרוי-סע, פראגעסיווע ארבייטער ארגאניזא-ציע, ווי ער איז איצט און וועט שטעלן דיג פארטווערען זיין גוטע ארבייט פון ברידערליכע און קולטורעלע הילף.“

אינטערנעשאנאל ליוויס גארמנט ווארקערס יוניאן, פארענדענט. אברהם בארא, סעקרעטער, טרעזשורער.

20 יאהריגער יובילעאום פון דער דרעם און ווייטס מאכער יוניאן אין פילא

(שלוש פון זייט 1)

פיל לענגער, האט מען זיך ארומגע-זעהן, אז די לייטע זיינען גערעכט, וואו רים די פילדעלפיער דרעם און ווייטס מאכער יוניאן עקזיסטירט שוין צוואנ-ציג יאהר. עס איז צעהן יאהר זינט די יוניאן האט זיך, אזוי צו זאגען, נע-שטעלט אויף די פיס און אונגעפאנגען פיהרען באדייטענדע קאמפען, פרייהער אלס לאקאל 15 און איצטער אלס לא-קאל 50. עס איז שוין איבער צוואנציג יאהר זינט אונזער אינטערנעשאנאל האט ארויסגעגעבען א שטארקע פאר א דרעם און ווייטס מאכער יוניאן אין פילדעלפיה.

אלו, פון דעם 10-יאהריגען יובילע-אום איז געווארען א 20 יאהריגער, און די שטח איז איצטער נאך גרעסער ווי פרייהער. דער יום טוב וועט פאר'ן מען זונטאג דעם 24טען מאי. בייטאג וועט גענעבען ווערען א שעהער קלאסישער קאנצערט אין דעם ארשט סט. סע-טער, און אין אווענד וועט געלעבען ווע-רען א גרויסארטיגער באנקעט און טאנץ.

אויף דעם קאנצערט וועלען שפילען 25 פערזאן פון דעם באריהטען פילא-דעלפיה סימפאני אורקעסטער, אונטער די פיהרעשאפט פון מר. נויקאט, דער באריהטער טשעליסט פון דעם אר-קעסטער. מר. נויקאט וועט אויך שפיל-לען אייניגע טשעלעסאלאס. אין דעם קאנצערט וועט אויך אנטהאלטן נעהמען מיט העלען הימנער, א באריהטע סאך-ראנג זינגער, די סאלאאיסטען פון דעם פילדעלפיה סימפאני אורקעסטער. זי וועט זינגען פאפולערע אריעס פון די

צוויי מיטגלעך פון עקזעקוטיוו באאד פון דער דרעסמאכער יוניאן לאקאל 22

א יצענג פון דער עקזעקוטיוו באאד פון דער דרעסמאכער יוניאן, לאקאל 22, איז אפגעשלאסען געווארען דעם 22טן אויגוסט, דעם 28טן סעפטעמבער, אין אפיס פון דער יוניאן, 16 וועסט 21סטע סטריט, אונטער דעם פארזיץ פון דער דערנאכער דעם.

א קאמיטע פון טשעס. אייזיקסאן דעם שט, 247 וועסט 37סטע סטריט, איז געקומען צום עקזעקוטיוו באאד און פארלאנגט פון איהם אויסצולייכען א נעוויסען סכסוך בנעם דעם דאזיגען שט.

ברודער זימערמאן און שוועסטער האלפערן וויינען אויסגעליבען געווארען אונטערווארען די פאקטען, וואס וויינען פארבונדען מיט'ן דערמאנטען סכסוך. קאמיטעס פון שפער האבען זיך געווענדעט מיט פארשידענע פארלאנגען און דער עקזעקוטיוו באאד האט זיך ווי געהערט, איז באטראכט און איבער זיי געהאנדלט.

לואיס בודענע, פארוואלטונגס רע-דאקטאר פון, "לייבאר איידזש", איז ערשינען פאר'ן עקזעקוטיוו באאד און ערפלעט, אז דער דאזיגער זשורנאל ווערט קאנטראלירט פון יוניאנס, וואס וויינען פארבונדען מיט דער ארגאניזאציע, ציע, וועמענס נאמען דער זשורנאל טראגט. ער האט פארלאנגט, אז מיר זאלען זיך ענטוועדער אנשליסען און דעם, "לייבאר איידזש" אדער קויפן עטליכע עקזעמפלארען.

עס איז באשלאסען געווארען דעם פארלאנג איבערצוגעבן צו דעם פינאנץ קאמיטע.

א קאמיטע פון דו"ט. עיסאן און דו"טאן מאריס וויינען אויסגעטראסען פאר'ן עקזעקוטיוו באאד און איבערגע-געבען, אז דר. לייבער פאדערט אפ נאך אייראפא, און עס ווערט לכבוד איהם איינגעארבעט א ווייניג וועגן באקאנט פאר דעם 16טן מאי. א טייערע קאסט צוויי דאלאר, און דער פראקט וועט נעהן פאר דעם ענגלישען זשורנאל, "רע-שאנאל ליווינג".

דער עקזעקוטיוו באאד האט בא-שאסען דאס איבערגעגעבן צו דער פינאנץ-קאמיטע.

ברודער מאטיס האט רעזיגנירט פון דער אפיס קאמיטע, און דער עקזעק-טיוו באאד האט זיך רעזיגנאציע אָנגע-נומען און ערוועהלט ברודער זימערמאן אויף זיין פלאץ.

דער דושיאנט באאד באריכט פון 24טן אפריל איז אויפגענומען און גוט-געהייסען געווארען, א חוץ דער האנד-לונג פון מענעדזשער, פינבערג, און שטעלענדיג ברודער שאפירא פאר א ביזנעס-איידזשענט. אין דער דיסקוסיע, וואס די האנדלונג זיינע האט ארויסגע-רופען, האבען די עקזעקוטיוו מעמבערס אנגעוויזען, אז די דאזיגע אנשטעלונג איז געמאכט געווארען, נישט באטראכט-דען זיך מיט אונזער לאקאל וועלען דעם, און זיי מיינען, אז דער דו"ט באאד האט קיין רעכט נישט געהאט אנצושטעל-לען דעם אויבערדערמאנטען ביזנעס-איידזשענט, ווייל דאס איז א האנד-לונג, וואס איז ביז איצט נישט פראק-טיזירט געווארען, און וואס איז געגען דעם סאמע עפעס פון דעם דושיאנט באאד'ס פייהרונגען. דער עקזעקוטיוו באאד ווייסט נישט פון קיין אנדער פאל, וואו דער דושיאנט באאד זאל האבען אנגעשטעלט א ביזנעס-איידזשענט פאר וועלכען עס איז לאקאל, און דער עקזע-קוטיוו באאד באטראכט עס פאר נישט יושר'דיג, אז דער דושיאנט באאד זאל פאר אונזער לאקאל אנשטעלען א ביר-געס-איידזשענט, וועלכען מיר דארפען צאהלען.

דער עקזעקוטיוו באאד גלויבט, אז אזוי ווי ברודער שאפירא איז דורכגע-פאלען אין די וואהלען, וואס וויינען נישט לאנג צוריק אפגעשלאסען געווארען, איז נישט ריכטיג איהם איצט אנצושטעלען פאר ביזנעס-איידזשענט.

פון דעם באאד און דירעקטארס באריכט פון דעם 22טן אפריל, וואס איז פארהאנדעלט געווארען לויף נאך דער דיסקוסיע איבער דעם באריכט פון דעם דושיאנט באאד, האט דער עקזע-קוטיוו באאד, נאך א געהעריגער בא-טראכטונג, צוריקגעווארען די פאלגנדע טיילען:

דעם באריכט פון ברודער זימערמאן, מענעדזשער פון דושיאנט, דעפארט-מענט. דער עקזעקוטיוו באאד האט באשלאסען דאס איבערצוגעבן צוריק צום ארגאניזאציע פארמאנענט, זיך אריינצושטעלען אין דעם דאזיגען בא-ריכט און זעהן וואס עס דארף ווייטער אויף דעם נעכטן נעמען ווערען.

דעם ב. אד-ה. האנדלונג פאר נישט בא-וויינען ברודער פאריבער'ס פארלאנג.

ברודער פארבער, ארגאניזירער פון דעם דעם דעפארטמענט, האט געבעטען מעהר שטיצע פאר אייניגע מעמבערס, וואס וויינען אין סטרייט פאר די לעצטע 6 וואכען, און דער באאד און דירעק-טארס האט זיין בקשה נישט ערפילט.

מענעדזשער פינבערג'ס באריכט אין טאגונג וויין מיטגלעך, אז ברודער רא-טענבערג איז אפגינגעט געווארען אלס ביזנעס-איידזשענט. עס איז איינשטי-מיג באשלאסען געווארען צו שיקען א בריף צום דושיאנט באאד, ערפלערע-דיג, אז ברודער פ. ראטענבערג איז ער-וועלט און נישט אפגינגעט געווארען אלס ביזנעס-איידזשענט פון דעם דעם דעפארטמענט, ווי ברודער פינבערג, געענאל מענעדזשער, האט באריכטעט צום מיטגלעך פון באאד און דירעק-טארס.

די אפיל קאמיטע האט אריינגע-בראכט א באריכט פון איהר לעצטען מיר-טינג, און דער עקזעקוטיוו באאד האט איבער איהם געהאנדלט.

א יצענג פון עקזעקוטיוו באאד פון דער דרעסמאכער יוניאן, לאקאל 22, איז אפגעשלאסען געווארען דעם 22טן אויגוסט, דעם 28טן סעפטעמבער, אין אפיס פון דער יוניאן, 16 וועסט 21סטע סטריט, אונטער דעם פארזיץ פון ברודער ער-קאמיטעס פון שפער האבען זיך געווענדעט מיט פארשידענע פארלאנג-ען, און דער עקזעקוטיוו באאד האט נאך א געהעריגער באטראכטונג איבער זיי געהאנדלט.

ברודער דעם האט אריינגעשיקט א בקשה, אז דער עקזעקוטיוו באאד זאל איהם ערלויבען אפגענומען זיין פון די עקזעקוטיוו באאד מיטגלעך. פאר א פאר וואכען, ווייל ער דארף, צוליב פערזענליכע אנגעלעגנהייטען, פארלאז-זען ניו יארק.

זיין פארלאנג איז באווייליגט געווא-רען.

צוליב דעם, וואס ברודער דעם וועט אויסגעהלען עטליכע וואכען, האט דער עקזעקוטיוו באאד באשלאסען, אז שוועסטער וואריטס זאל פארנעמען זיין פלאץ אין דער פינאנץ קאמיטע. די פינאנץ קאמיטע האט אריינגע-בראכט א באריכט פון דעם מיטגלעך, וואס זי האט געהאט שבת, דעם 22טן מאי, און דער עקזעקוטיוו באאד האט דעם באריכט פארהאנדעלט און גוטגע-הייסען.

צווישען דער פינאנץ קאמיטעס רע-קאמענדאציעס, וואס דער עקזעקוטיוו באאד האט גוטגעהייסען, איז געווען: צו קויפן 5 טייערעס פאר דעם באג-קעט, וואס ווערט געגעבען פאר דר. לי-בער, דעם 16טן מאי, און

צו באטייליגען זיך אין דעם 20-יעהריגען געבורטס-טאג פון דער פילא-דעלפער ווייסט און דרעסמאכער יו-ניאן, לאקאל 50, שיקענדיג אהין א קאמיטע צו פארטעסען אונזער לאקאל ביים יום-טוב און אריינגעבען אן אנאנס וואס זאל פארנעמען א בלאט פון זיי-ער סאווועניר, וואס זיי געבען ארויס לכבוד דער פייערונג.

עס איז אויפגענומען געווארען די פראגע פון-בראנזוואלער, דיסטריקט, און בר. קראוועץ, דער ביזנעס-איידזשענט פון יענעם דיסטריקט, האט באריכטעט, אז די שפער דארטען וויינען אין א זעהר טרויעריגען צושטאנד. אין פילע שפער איז אפילו נישטא קיין איינציגער יוניאן מעמבער. די מעהרסטע ארביי-טער האבען בלויז רעסיס. די שכירות פון די ארבייטער אין די דאזיגע שפער וויינען זעהר נידריגע, און דער ערוול-טאט דערפון איז, אז זיי קאנסורירען מיט די ארבייטער פון ניו יארק און טוען פיל שאדען די שפער, אין וועלכע די זעלבע ארבייטער ארבייטען. ער האט אויך באריכטעט, אז אין די רידזשוואוד שפער איז די לאנג נאך א פיל ער-נערע.

זיין איבערבליק איבער דעם צו-שטאנד פון די דרעסמאכער שפער האט ארויסגעווארען א לעבאפטע און לאנג-ליכע רעכטע, אין וועלכער די מעהר-סטע מעמבערס און באשטע האבען זיך באטייליגט. זיי האבען אלע צוגעשטימט צו דעם, אז אזוי לאנג ווי עס וועט דער יוניאן נישט געלינגען דורכצופיהרען דעם ארגימענט, לויט וועלכען די דושיא-בערס וויינען געוואונגען צו שיקען זיי-ער ארבייט נאך אין יוניאן שפער, און אזוי לאנג ווי די דושיאבערס וועלען ארבייטען זייער ארבייט אין אפגע-שפער, וועלען די ארבייטער אין די יוניאן שפער נישט זיין בכח צו קאנסו-רירען מיט די, וואס ארבייטען אין די אפגע-שפער; און וואס פאר א פארווך

די יוניאן זאל נישט מאכען איינצושטעל-לען בארינגונגען אין די יוניאן שפער, וועט עס אלץ נישט ברענגען די נעוואונ-שטע רעזולטאטען.

דער ארגאניזאציעס דעפארטמענט איז אינסטרואירט געווארען די זאך אויסצוגעהען, נישט אויף אזוי ווייט, ווי עס איז גוטע בראנזוואלער, נאך אלס אן ענין, וואס ריהרט אן דער נאנצער איי-דוטרע; און דער דאזיגער דעפארט-מענט איז אויפגעפארעט געווארען אריינצוברענגען וועלען דעם א באריכט צום קומענדען עקזעקוטיוו באאד מיר-טינג.

דער באריכט פון דער ארגאניזא-ציענס קאמיטע פון דעם 4טן מאי איז פארהאנדעלט און גוטגעהייסען געווא-רען.

צווישען אנדערע האט דער עקזעק-טיוו באאד גוטגעהייסען דער קאמי-טעס רעקאמענדאציע וועלכע פון די עק-זעקוטיוו באאד מעמבערס ווארען זיין ביי די ברענטש מיטגלעך, דאנערשטאג, דעם 7טן מאי, אכטונג צו געבען, אז זיי זאלען ריכטיג געהערט ווערען, און אויך די רעקאמענדאציע ביינען די ענג-ליש רעדענדיגע ברענטש-מיטגלעך: אז דער ערשטער מיטגלעך זאל געהאטען ווערען נאך אין קורצען.

דער סעקרעטאר איז אינסטרואירט געווארען צו מאכען די נויטיגע איי-גאדענגען און זעהן, אז א קאמיטע פון דעם עקזעקוטיוו באאד זאל זיין ביי דעם מיטגלעך.

די קאמיטע, וואס האט איינגע-דענט די ערשטע מאי פייערונג, האט באריכטעט, אז די פארוואלטונגען און דער קאנצערט וויינען דורכגעפיהרט גע-ווארען אויף דעם בעסטען אופן, און זי וועט וועגען דעם יום-טוב אריינצוברענגען א פולען באריכט צום קומענדען עקזע-קוטיוו באאד מיטגלעך. אין שייכות מיט דעם, האט זי רעקאמענדירט, אז דער עקזעקוטיוו באאד זאל פרעזענטירען דעם, "פרייהייט פאר אונזעם פאראייניגט" מיט 150 דאלאר, ווייל דער לעצטער האט נישט געקראנען קיין באלינגונג פאר זיין

אנטייל געהען אין דעם קאנצערט. דער עקזעקוטיוו באאד האט בא-שלאסען אנצונעמען די רעקאמענדא-ציע אין שיקען דעם באג 150 דאלאר, די קאמיטע, ברודער זימערמאן און שוועסטער האלפער, וואס איז ערוועלט געווארען אונטערווארען די קלאגען אין שייכות מיט טשעס. אייזיקסאן'ס שטא-האט באריכטעט, אז זי האט געהאט א מיטגלעך מיט די ארבייטער פון דעם שטא, און נאכדעם ווי זי האט געזוי-אונטערוואכט די קלאגען, איז זי געקומען צום באשלוס, אז זיי וויינען גורדלעך, איהר באריכט איז גוטגעהייסען גע-ווארען.

דושיאנט פארטאג, סענ.

טיקעטס פאר א האלבען פריי צו איבערן א דראמא.

דער אינטערנעשאנאל ערווייטערטער דעפארטמענט האט געמאכט ספעציעלע אדאנציעס מיט דעם ענגלישען קונסט-טעאטער, וואס געהט אונטער'ן נאמען "52סטע סטריט טעאטער", דאס די מיטגלעך פון אונזער יוניאן זאלען באקומען טייערעס צו א האלבען פרייז. איצטער ווערט דאס געשפילט "ראומערס האלם", א דראמע פון דעם באריהמעטען סקאנדינאוישען דראמא-טורג הענריק איבסען. די פיעסע איז געסטיריזשט געווארען פון ערווארד ניד-מאן, דער דירעקטאר פון די "וואשינג-טאן סקווער פלייערס", און זי ווערט געשפילט פון באוואוסטע קונסטלער פון דער ענגלישער בינהע.

אין אפיס פון ערווייטערטער דע-פארטמענט, 8 וועסט 16טע סט, קענען די מיטגלעך באקומען א קארד, און ווען זיי וויינען די קארד אין באקס אפיס פון דעם טעאטער, וועלען זיי בא-קומען א טייערע, וואס קאסט \$2.75 פאר בלויז \$1.10. זאלען די מיטגלעך דער זיך באנוצען מיט דער געלעגנהייט און זעהן א פיעסע, פון וועלכער זיי וועלען געוויס גרויס הנאה האבען.

עטאבלירט אין 1841

קאפיטאל \$18,000,000.00

דאלארס דורך ראדיא קייבעל אדער פאסט

נאך

סאווועט-רוסלאנד, פוילען, ליטא, לאטוויא און אנדערע טיילען פון יוראפ

די בעסטע און פאלשטענדיגסטע לייסטונגען

1. **שנעל:** — דורך פאסט, א מערקווירדיגע שנעלע סוירוויס. דאס געלט ווערט צוגעשטעלט דירעקט צו וועמען עס ווערט געשיקט אין פארלויף פון 18 טעג.
2. **שנעלער:** — דורך ראדיא אדער קייבעל קיין לאנדאן, פון דארטען דורך פאסט צום פערזאן וואס מען דארף אויסצאהלען. דאס געלט ווערט צוגעשטעלט אין פארלויף פון 8 טעג.
3. **אם שנעלסטען:** — דורך קייבעל דעם נאנצען וועג, ביז דעם לאנד, וואוהין דאס געלט ווערט געשיקט. פון דארטען דורך פאסט צום פערזאן וואס מען דארף אויסצאהלען. דאס געלט ווערט צוגעשטעלט אין פארלויף פון 3 טעג.

רעסיס: אויף אלע געשיקטע סומען ווען די פערזאן ערהאלט די געלט, דארף ער אונטערשרייבען א רעסיט צו באשטעטיגען, אז ער האט עס ערהאלטען. מיר טוען אלעס מעגליכעס צו קריגען רעסיסס און מיר שיקען זיי צוריק צו אייך דורך דעם זעלבען אפיס פון וואנען איהר האט ארויסגעשיקט די געלט.

געלט ווערט אריבערגעשיקט נאך פאלעסטינא מעסיגע פרייזען

טרעוולערס טשעקס: אמעריקאן עקספרעס קאמפאני טרעוול-ערס טשעקס איז דער בעסטער און זיכערסטער וועג, ווי אזוי צו טראגען געלט מיט זיך אויף אייער רייזע.

AMERICAN EXPRESS CO.

65 BROADWAY

18 Chatham Square
(Open Monday until 8 P.M.) } NEW YORK
118 West 39th Street }
17 West 23rd Street
(Corner 5th Avenue) }
2131 Broadway }
1708 Chestnut Street, Philadelphia.
2048 East 9th Street, Cleveland.
70 East Randolph Street, Chicago.
333 Washington Street, Boston.
132 W. Fayette Street, Baltimore.

איהר קאנט אויך שיקען געלט דורך אירגענד וועלכען אמעריקאן עקספרעס-אדער אמעריקאן רעזידענץ עקספרעס אפיס, אדער דורך אירגענד וועלכען אמערי-קאן עקספרעס אפיס. זעהט, אז איהר וואלט קריגען אן אמעריקאן עקספרעס קאמפאני רעסיט, דאס איז אייער פארויכערונג געגען פארלוסט.

ברודער זיסערס זענען
זענען זענען זענען זענען

אויס דעם לעבען פון דער קלאוס מאכער יוניאן

אין פיראדעלפיה

(א קורצער באריכט)

שוין א לאנגע צייט ווייט מיר האט בען דא אין פיראדעלפיה געהאט אזא גוטע סיוון, ווי לעצטען, עס האט שוין אויסגעפאלט ארבייטער, און די יוניאן איז געווען געוואונען צו ער לויבען מער שווערטיק ווי געוועהנליך, כדי צו געבן א "שטענע" די קלאוס מאכער צו קומען א ביסל צו זיך.

נאך נישט דאס בין איך אויסגען, וואס איך וויל ארויסברענגען איז דער פאקט, דאס די צופרידענהייט פון די ארבייטער האט זיך ארויסגעצייגט דערמיט, וואס אזוי שטעל ווי דער סיוון פון ארבייט האט זיך געענדיגט, האט זיך און געפאנגען דער סיוון פון פרעזענטירען די טשעריטיס, וואס האבען מיט זייערע טאקטישע האנדלונגען בייגעשטייערט צום ערפאלג פון סיוון.

פארלויפן האבען מיר געקראגען דעפארטס פון די פאלגענדע שפעטער:

מארים אלכסעס שאפ פרעזענטירט זייער טשעריטא, בר. א. אלעבער, וועלכער האט דורך זיינע אויסגעזעצטע און טאקטישע האנדלונגען פארהיט דעם שאפ פון א גרופע סעקעס און פאררע-טער, וועלכע האבען געוואלט דעם שאפ צו צוברעכען, און דערמיט אויך פאר היט דער יוניאן פון א סך טראבעל.

געמוי'ס שאפ פרעזענטירט זייער טשעריטא, ברודער סעם רודין, וועלכער דער נאכעם סעם רודין אליין זאגט שוין, אז ער קען טאן ארבייט פאר א שאפ אזוי גוט ווי פאר דער גאנצער יוניאן און אלגעמיין.

פערלבער'ס שאפ פרעזענטירט זייער טשעריטא, ברודער רובין ליכאו, אבי וואהל ער איז נישט לאנג טשעריטא, האט ער אבער אין דער קורצער צייט, וואס ער פארטרעט, דעם שאפ, דערווייזען איינצושטעלען שלום און אדרונג צווישן שוין די ארבייטער, וואס איז פאר א שטיק צייט בעפאר ער איז געווארען טשעריטא פון דעם שאפ נישט געווען. דאס אליין איז שוין ווערט א פרעזענט.

סאקס'עס שאפ פרעזענטירט זייער טשעריטא, ברודער סעם גאלדשטיין, דער פאקט אליין, דאס ער איז שוין מאן פאר עטליכע סיוונס און די ארבייטער האבען די בעסטע מיינונג ווען ער איז, וואס איז א גוטער באווייז, אז ער איז א גוטער טשעריטא און איז ווערט א פרעזענט.

פיינאדל'ס שאפ פרעזענטירט זייער טשעריטא, ברודער דיוו סילווערשטיין, ער איז דער ריכטיגער מאן אויף דעם ריכטיגען פלאץ, זיינע טאקטישע און אויסגעזעצטע האנדלונגען זיינען בא-וואוסט צו יעדען און דער שאפ שטעט ריכטיג און זיין ארבייט.

אין נאמען פון די ארבייטער פון די אויבער-דערמאנטע שפעטער, און אין נא-מען פון דעם דזשיאנט באאדער ווינשען מיר די טשעריטיס צו נוצען די פרעזענ-טען געוונטערהייט, מיר האפען, אז זיי וועלען אויך ווייטער אָננעמען מיט דער ארבייט פאר די ארבייטער אין די שט-פער אין פאר דער גאנצער יוניאן אין אלגעמיין.

אויב איהר וויסט עס נאך נישט, מענט איהר וויסט, אז די זאמאלאמיר-יאן פון ביידע דזשיאנט באאדערס אין פיראדעלפיה איז שוין א פאקט, און געקסט וואך דארף דער נייער דזשיאנט באאדער פארמירט ווערען און אפיציעל אינסטאלירט ווערען.

לויט דעם באשלוס פון דזשענעראל עקזעקוטיוו באאדער, און מיט אונזער צו-שטימונג, וועט ברודער אמדור, אונזער פריינד און פיהרער, פארלאזען פילא-דעלפיה און ברודער רייזערנ בלייבט דער מענערשער פון נייעם דזשיאנט באאדער.

דער יעצטיגער דזשיאנט באאדער אראנזשירט אן עהרען און אפשייד-אָווענט פאר ווייט-פערזענלעכע מאסן אמדור, דאס וועט פארקומען דעם 30טן מאי, וואו עס וועלען זיין פארטראגען אלע שייכען פון דער ארבייטער באוועגונג אין פיראדעלפיה, עס וועלען אויך זיין נעסט.

וויסט איהר, ווי עס האט זיך אנטוויקלט די אירישע ארבייטער באוועגונג אין טעריאק? לעזט די ענשיכטע פון דער אינטערנאציאנאל-יידישע גרופעס ווארעלדס יוניאן, פון דער גוי'ס לעווין, און איהר וועט מיט פלץ באקומען ווערען.

פון ניו יארק, פון דזשענעראל אפיס, די מעמבערס און פריינד, וואס ווילען איינצונומען און אויפדרייען זייער אנערקענונג און זיך געזענען מיט פריינד-שאדור וואלען זיך ווענדען צו די ברודער ראמסטי אדער רובין, אין אפיס פון דער יוניאן.

א.ב. גאלדען, סעק. דזשיאנט באאדער.

ווי ווייט מיין ערפארונג נייט, ווייט איך נישט פון קיין גלייכען צו דעם בא-קעט פון לאקאל 38 און מיין ערפארונג איז א גאנץ בארייטערט אין דעם היי-זיכט.

איך האב בייגעוואהנט פארטיס אין באנקעטען געגעבען ביי יוניאנס, גרויסע קלובען, קאלעדזש ארגאניזאציען און פארטיס פון די זאך געווענע הויכע פארטיס.

ארבייטסלאזען אינשורענס פאנד אין קלאוס טרייד הייבט אן צעהלען בענעפיט ערשטע וואך אין דזשון

ארבייטער וואס האבען געקראגען וועניגער ווי 6 וואכען אינשורענס אין פארלויף פון דעם ערשטען סעזאן, וועלכע זיין בארעכטיגט צו קריגען מעהר ווי 6 וואכען אינשורענס אין דעם צוויי-טען סעזאן פון דעם זעלבען יאהר אויב זייער ארבייטסלאזיקייט וועט אָנהאל-טען א לענגערע צייט.

כלווי מעמבערס, וואס באלאנגען צו דער יוניאן נישט וועניגער ווי איין יאהר און ארבייטען אין ניו יארק וועניגער סטענס א יאהר צייט, זיינען בארעכ-טיגט צו קריגען אינשורענס.

ספעציעלער רעדזשיסטרישאן אפיס פון דעם אינשורענס פאנד.

דער באאדער און טראקסיס פון דעם אינשורענס-פאנד האט די וואך 1טע פאקט א ספעציעלען אפיס אין 6 איסט 29טע סט. דאס וועט זיין א רעדזשיס-טרייטשאן אפיס פאר די אלע קלאוס-מאכער, וואס זיינען נישט-איצטער צונע-שייבען צו קיין שאפ און זייער נאכעם געפינט זיך נישט אויף קיין "פיראדע-לפיה" אירגענער וועלכער קלאקסירטע. די גרויסע צאָהל ארבייטער, וואס האלטען זיך אן אין שפעטער, זיינען שוין רעדזשיסטרירט. זיין זיינען רעדזשיס-טרייטשאן געווארען אין דער יוניאן דורך די שאפ-טשעריטיס פון די קלאקס-שטע-פער. דיע ארבייטער דארפען זיך מעהר נישט רעדזשיסטרירען, אויב אבער עס זיינען נאך דא גאנצע שפעטער, וואס האבען זיך נאך נישט רעדזשיסטרירט אין דער יוניאן, דארפען זיי איצט דאס טאן אין דעם נייגעגעפענטען אפיס פון דעם פאנד, אין 6 איסט 29טע סט. וואס אנבאלאנגט אבער די ארבייטסלאזע קלאקס-מאכער, וואס זיינען איצטער נישט פארבונדען מיט קיין שאפ, וואס האבען קיין שאפ נישט אין זיינען צו קיין שאפ נישט צוגעשריבען — יעדע מווען זיך אימבארטאנט באלד איינצושייבען אין דעם נייעם אפיס, דאס וועט זיין פיל אויסהעלפען, זיי זאלען קענען באקומען די ארבייטסלאזע אינשורענס, צו וועל-כען זיי זיינען בארעכטיגט, און שווער-דינקייטען, און דעם און די צאָהלונגען זאלען זיך פארצייען.

מיר האפען, אז די קלאקס-מאכער, וועמען דאס איז נונע, וועלען דאס נע-מען אין אכט און נאָו וואס מען דארף, וואס דאס איז דאך אין זייערע אייגענע אינטערעסען.

באלעכטיגט צו קריגען אינשורענס, און ווער עס וועט זיין ארבייטסלאזע נישט מעהר ווי 9 וואכען נ.ה. די גארמאלע (סלעק) וועט נישט זיין בארעכטיגט צו קיין אינשורענס. יעדע שטונדע, וואס אן ארבייטער האט נישט געארבייט, סיי אין דער ביז, סיי אין דער סלעק, וועט צוזאמענגערעכענט ווערען און וועט ווע-רען קרעדיטירט צו דעם באטרעפענדען אָלס ארבייטסלאזע צייט.

4. אום קלאך צו מאכען דעם פונקט, ווען און פאר וויפיל צייט אן ארבייטער וועט זיין בארעכטיגט צו אינשורענס, גיבען מיר דא איבער דעם פאלגענדען "סקעדול":

יעדער ארבייטער, וואס האט נע-ארבייט פון דעם ערשטען פעברואר ביז דעם ערשטען יוני נישט מעהר ווי 8 פולע וואכען, איז בארעכטיגט צו אינשורענס די ערשטע וואך אין יוני; דער וואס האט געארבייט 9 פולע וואכען וועט זיין בארעכטיגט צו אינשורענס די צוויי-טע וואך אין יוני; דער וואס האט נע-ארבייט 10 וואכען — די דריטע וואך אין יוני; דער וואס וואס געארבייט 11 וואכען — די 4טע וואך אין יוני; דער וואס האט געארבייט 12 וואכען — די ערשטע וואך אין יולי; דער וואס האט געארבייט 13 וואכען — די 2טע וואך אין יולי; דער וואס האט געארבייט 14 וואכען — די דריטע וואך אין יולי; דער וואס האט געארבייט 15 וואכען — די 4טע וואך אין יולי; דער וואס האט געארבייט 16 וואכען — די 1טע וואך אין אויגוסט.

דער וואס האט אויסגעארבייט פולע 17 וואכען אדער מעהר וועט נישט זיין בארעכטיגט צו קיין אינשורענס. די צאָהל וואכען, וואס יעדער איז בארעכטיגט צו אינשורענס, איז ווי פאלגט:

ארבייטער, וואס האבען אויסגעאר-בייט נישט מעהר ווי פון 8 ביז 11 פולע וואכען וואכען, זיינען בארעכטיגט צו די פולע 6 וואכען אינשורענס. ווער עס האט אויסגעארבייט נישט מעהר ווי 12 פולע וואכען איז בארעכטיגט צו 5 וואכען אינשורענס; דער וואס האט אויסגעארבייט 13 וואכען — צו 4 ווא-כען אינשורענס; דער וואס האט אויס-געארבייט 14 וואכען — 3 וואכען אינ-שורענס; דער וואס האט געארבייט 15 וואכען — צו 2 וואכען אינשורענס; דער וואס האט געארבייט 16 וואכען — 1 וואך אינשורענס.

סקוירטמאכער

פון לאקאל 23, אירפטערקאם!

א מיטינג

פון אלע סקוירט מאכער ווערט גערופען פאר

דאנערשטאג אווענט, דעם 21טן מאי

7.30 פינקטליך.

אין יוניאן בילדינג, 231 איסט 14טע סטריט, (5טער פלאך)

וויכטיגע טרייד פראגען וועלען אויפגענומען ווערען, און עס איז די פליכט פון אלע סקוירטער צו קומען צו די מיטינגען און אנטויל געהען אין די פראגען.

עסו. באאדער לאקאל 23

ל. פינקטליך, מענערשער.

מ. קאנסקי, טשעריטא.

קלאסען, אבער זיי אלע קומען נישט צו דעם וואס איך האב דא געזעהן. לאקאל 38 פון דער אינטערנאציאנאל-האט באשלאסען צו האבען א באנקעט פאר זיינע מעמבערס, אין פארק פארק, ערב. דעם 1טען מאי, צו פיערען דעם אָנקומענדען ארבייטער יום-טוב און אויך דעם צווייטען יאהר עקזיסטענץ פון דעם נייגעשטערטען לאקאל זייערען.

נישט ליכט איז אָנגעקומען צו איי-בערצייגען די מעמבערס, אז זיי זאלען גרייט זיין צו ספענדען נעלר פאר דעם צוועה. אבער א גרויסע צאָהל פון זיי זיינען דאך געקומען און זיכער וועט איצט פארדריסען די וועלכע האבען פארפאלט דאס צו טאן. — קיין מער בער וועט נישט פארפאלען א צווייטען באנקעט, אויב אזא וועט פראנזשירט ווערען געקסטען יאהר, איך פארזיכער אייך אין דעם. און אזוי זאלען אלע די וועלכע זיינען ביי דעם באנקעט אָנ-וועזענע געווען.

א היימישע פארטי אין דאס געווען פון אָנפאנג ביזן סוף, צו וועלכע די מעמבערס האבען געבראכט זייערע פרוי-ען, קינדער און פרוינד. פארלאזען הא-בען זיי זייערע שטענדיגע זאָגען, אויב צופרידענהייטען און גוטען אין דעם אבער און זיך איבערגעגעבען צו פיר-ערען דעם אבער אויף א הערליכען אופן. — קיין מאל פריהער האב איך געזעהן אזא פרייליכקייט, מענטשליכע פריינדשאפט און הארמאנישע געפיהלען וואס האבען געהערשט יענעם אבער, די גוטע געטראכען און שפייז, די זעהר פיינע צוגעגרייטע מישען, דער שעהנער און העל-באלאגערטע זאל, די מוויק וואס האט, דא צאָנער, דא פרייהליך גע-שפילט צו דער סעודה — דאס אלעס האט געמאכט דעם אבער אימגעוועהנ-ליך אן אויספארעסענער. קיין מאל איז מיר אויסגעקומען צו זעהן א ברודער גרייסען א ברודער אזוי ווי עס איז נע-ווען דער פאל ביי דיווען אימבאטייט-ליכען אבער. א גאנצע וועלט פון ליר-בע און גוטסקייט האט געשיינט פון אלעמען פנים-ע. קיין מאל האב איך געזעהן יונגע און עלטערע מענער און פרויען אזוי ליכט און אנגענעהם פארבריינען. זיי האבען געוואונען און עסאנצעס, געדענט און געלאכט און עס האט אויסגעקוקט ווי דער אידעאל פון דעם ארבייטער קלאס צו געווינען די וועלט פאר איהם, איז שוין אינגאנצען דערגרייכט אין פארוויקליכט געווארען. א רהיגע הייליגקייט האט געשיינט פון זייערע פנים-ע.

און מען האט נישט געדארפט אָנקו-מען צו הויך באצאלטע, פראפעסיאנא-לע קרעפטען צו פארוויילען דעם עולם. מיר האבען געהאט אייגענע זינגער, וועלכע האבען דורכגעפיהרט א אינטער-רעסאנע פראגראם, איידער דער באנ-קעט האט זיך אָנגעפאנגען. די ברודער היסענאראנק, מ. דאלטא און ב. ארמאנד האבען געזונגען אריינס פון פאפולערע אפערס און אויך בעסט-באלאבטע פאלקס לידער אין אידיש, רוסיש און איטאליעניש. זייערע גוטע שטימען הא-בען אָנגעפיהלט דעם זאל מיט גאלדענע מעלאדיעס פון ווערלי, ראסטריג, דא-ניזעסטי, און פון אנדערע באוואוסטע קאמפאזיטארען. די צוהערער זיינען געווען באנייטערט פון דעם הארציגען גוטען זינגען און האבען מיט שטארקע אפלאדישעמענטען אויסגעפארטעט זייערע אייגענע ארטיסטען צו זינגען מעהר און מעהר פאר זיי. דער אפיציעלער בעסטע איז אבער געווען איבעריג, ווייל אזוי ווי דער גאנצער פובליקום זיינען די ארטיסטען אויך געווען ענטזיקט מיט'ן אבער, האבען זיך געפיהלט אין דעם בעסטען מיט און האבען מיט פארנע-ניגען געענטפערט מיט נאך לידער אויף די אפלאדישעמענטען פון זייערע יוניאן-ברידער און שוועסטער.

און כלומען זיינען דאָרט געווען פאר אלעמען: פאר די מענער, פרויען און קינדער. דער העל-באלאגערטער זאל די שעהן-קאלירטע ווענט, די לוסטיגע געזיכטער און אלעס ארום האט זיך פיל מאל פארנערקערט דורך די שפיגלען וואָך דער זאל פארמאגט.

א פארוואך איז געמאכט געווארען צו האלטען שטענע אבער די ארום פיער הונדערט פארזאמלטע האבען שוין נישט געפיהלט ווי איינצאמען זיך אין די אפיציעלע באנקעטען רולס און אויס-הערען ביז דעם גאנצען סוף רעדנער, און כאטש די רעדנער האבען דאס פאר-שטאנען און האבען זיך פארנומען צו רעדען קורץ, האבען זיי אלע געמוזט איבער די אפלאדישעמענטען און הוואר-געשרייען, נישט פארענדיגנדיג און גוט-מוטיג אראפ פון ביינעל. — אויב דאס איז נישט אן אריינגעלער ארבייטער-באנקעט, דאן וואלט איך וועלען וויסען וואס איז?

א. נאסט.

פון א שטעקע רעפארטער.

טרייד און ארגאניזאציע פראגע

די ניווערדיקייט פאר קלאב מאכער קלאבס

ווערטער פארשטאנד פון „נערעכט“ קייט:

א קאמפוט פון די בראנסקער קלאב רוכס איז געקומען בעסען שטיצע פון דער עקסעקוטיוו פון קלאב צוויי, אום אויפצוהאלטען זייערע קלאב רוכס. די עקסעקוטיוו האט באווייליגט פיר הונדערט דאלאר. אויך איז אפאיינטעט געווארען א קאמפוט, און די צוויי קאמפוטעס צוזאמען דארפן אויסארבייטען פלענער, ווי אזוי די קלאב רוכס זאלען פארשטעלן ווערען. עס מיינט, אז דער קלאב צוויי איז פאראיינטערט מיט דאס די בראנסקער אפערירטאָרס זאלען האבען אזא אינסטיטוציע, וואו די צוויי זאלען קאנען קומען אין א לייג דאס צייט, אום צו ליינען א נאטען בוך, דיסקוטירען איבער ארבייטער און אלגעמיינע פראגען, באשענען זיך אבייטער מיט ליטעראטור, ווערען אביסעל באוואוסטזיניגער, אויפגעלערטער, און דאס מיינט — איידעלעך. ווייל מיר ווייסען דאך, אז מען ליינט א נאטען בוך און מען געפינט א שטענעם אויס דרוק, אן איידעלע פראגע, איז נישטוויי לעגנדיק, נאכעם זיך דאס אריין אין דעם מענטשען און ממילא שטופט דאס ארויס אונזערע אפערירטאָרס גראבע רייך. און עס איז זיכער, דאס ביי מער איינע טעליגענטע קלאבמאכער וואלט די נאכציעלע קלאבטרייד געווען אין א בעסערען צושטאנד ווי איצט.

כדי צו דערגרייכען דעם ציל, וואלט איך מאכען א פארשלאג, דאס אוועלעך קלאב רוכס זאלען זיך געפינען נאך און די בראנסקס, נאך און אלע טיילען פון דער שטאדט ניו יארק און אויך אין ברוקלין, בראנזוויל און אפילו אין קוני איילענד; און די קלאב רוכס זאלען נישט זיין אונזער דער אויפזיכט פון די קלאבס, נאך די אינטערנעשאנאל זאל ווי פארוואלטען, — און פאר אלע ארבייטער פון נאדערלאַנד.

איך ווייס, אז עס זיינען דא גרויסע שוועריגקייטען און מען דארף האבען א סך געלט דערצו. אבער ווען מען זאל זיך נאך אריינשטעלען, וועט עס קאסט טען א סך ביליגער מיט קלאב רוכס, איידער אזוי ווי עס איז יעצט. און אים פארוואס: ווען מיר וועלען האבען איינע טעליגענטערע ארבייטער, וועלען זיי האבן בען א גרעסערען אינטערעס און א בעסערע ידיעה אין דער ארבייטער באוועגונג, וועט מען קענען שפארען געלט פאר איינצאציע. די ארבייטער וועלען דאן קומען צו א מיטינג און א דאלאר שטראף; און עס איז דא מער רעכט צו זאגען, אז די ארבייטער נאכא וועלען קענען שפארען א דאלאר אויף דאקטויר ריז, און די יוניאן וועט נישט דארפן זיך לאזען קאסען סוויזענטער דאלארס אויף פארשידענע סראנקע ארבייטער, ווייל אין די קלאב רוכס האט ער א געלענעהייט צו הערען א לעקציע וועגען געווערליכע. ער וועט קענען ליינען א בוך וועלען היינענע און ער וועט וויסען, וועלכע שפייז איז שטענדיק און וועלכע איז נאך פארן געזונד. אזוי ארום וועט לען מיר האבען א צווייטעלעך נוצען — א געווענלעך און אינטעלעקטועלער ארבייטער.

איך רייך זיך נישט איין, נאטירליך, אז דערמיט וועלען מיר שוין אראפבריינגען נען מיטל, אבער זיכער וועט די ארבייטער באוועגונג דורך דעם קריגען א שעהערען אויסזעהן.

מיט ברידערליכען גרוס, מאקס לעווין, מעמבער לאקאל צוויי.

נאך א וואך צום יובילעאום יום טוב פון די ווייס און דעם מאכער אין פילאדעלפיה

(שליס פון זייט 1)
אדעקסטער. מר. נויקאף וועט אויך שפילען אייניגע מיטעל-אקאלאס. אין דעם קאנצערט וועט אויך אנטהיל געהערן מיט העלען הימנער, א באריהמטע סאפראן זינגערין, די סאלאאיסטין פון דעם פילאדעלפיה סימפאני אדעקסטער. זי וועט זינגען פאפולערע אריעס פון די באוואוסטע אפערעס. עס וועלען זיין נאך אנדערע מוזיקאלישע קונסטלעך. עס וועלען אויך זיין דראמאטישע קונסטלעך פון ניו יארק און אויך באוואוסטע רעדנער פון דער ארבייטער באוועגונג און פון אונזער יוניאן. געווענלעך וועלען נאכגען פארשטאנד פון „נערעכט“ קייט.

אן ערקלעהרונג פון 5 היימאן, מענערדזשער לאקאל 9

ווערטער פארשטאנד פון:

אין דער „נערעכט“ קייט, דעם 24טן אפריל, ענטפערט איהר קורצער מאנעו, אז עס קאן זיין, דאס ער מוט מיר אן אומרעכט מיט דער באשולדיגונג אין זיין בריף, און אז איהר וועט דאריבער אפוארטען, ביז איהר וועט זיך מיט מיר זעהן און הערען, וואס איך האב צו זאגען וועגען דער אנטפערענדיקייט הייט.

איך וויל דערפאר ערקלערען, וועגען וואס עס האנדעלט זיך, כדי מען זאל וויסען, אז מען האט דא נישט צו טאן מיט מענטשען, וועלכע מאכען עקספענסעס פאר איין זאך און פארשטייבן זיי אויף אן אנדער זאך און קומען און דערצעהן, אז זיי האבען עס געטאן אויף זייערע אייגענע קאסעס, ווי מען קאן דענקען פון אייערע באמערקונגען אין די קורצע שמועסען. יעצט צום פונקט:

פאראינארע, ווען מיר האבען באדארפט באנייען די אנטימענטס מיט די באלעבאטס, האט דער עקסעקוטיוו באאדער ערוועהלט א קאמפוט, וועלכע זאל אויסארבייטען אונזערע פאדערונגען צו די באלעבאטס און זאל רעקאמענדירן דעם ענדערונגען אין אונזערע אנטימענטס, וועלכע זאלען נישט געבען קיין מעגליכקייט די באלעבאטס, דורך טעכנישע דרידלאך און אויסטייטשונגען, ארויסצודרעהן זיך פון דירעקטיווערען די זעלבע אנטימענטס, וועלכע זיי נעהמען און שרייבען אונטער. אין דער קאמפוט זיינען געווען די ברידער גאלדבערג און יאנאוויץ פון דעם עקסעקוטיוו באאדער, און די ברידער שוסטער, קעס טין און סארקין, אפיעסערס פון דעם דזשיאנט באאדער, צוזאמען מיטן מענערדזשער לאקאל 9.

דזשער פון לאקאל. אזוי ווי די אלע פערזאנען זיינען פארנומען אלע אונזערע מיט מיטינגען, און מיר האבען ער-ווארטעט, אז די קאנפערענצען זאלען זיך אין נאכען אנהויבען, האט מען באדארפט מיטען שבת א גאנצען טאג ביז שפעט אין אונזער און אויך זונטאג — האט ברודער שוסטער מיר געזאגט, אז אזוי ווי לאקאל 1 האט אן עהנליכע קאמפוטע און זיי זיינען געווען עטליכע טעג אין לייקוואד, דענקט ער, אז מיר זאלען אויך אהין פאָהרען פאר שבת און זונטאג, וועלען מיר זיין פארטיג מיט א רעפארט פאר דינסטאג צו דעם עקסעקוטיוו באאדער. איך האב ברודער שוסטער ערקלערט, אז איך וויל נישט פאָהרען מיטען אין לייקוואד, אז מיר דארף פאר נאכטאג לאקאל 1, און אז מיר קאנען מיטען אין ניו יארק; אויב אין אפיעס איז טומעלדיג און מען ווערט אלע ווייטע אונטערבראכען פון טעלעפאן קאלס, ווי אויך פון ווייטאקס, קאנען מיר מיטען ערגעץ אנדערש. האט מיר ברודער שוסטער ערקלערט, אז ער קאן נישט מיטען שבת און זונטאג אין ניו יארק, ווייל נאך א וואך ארבייט אין אפיעס, זייענדיג ביז אלע אונזערען פון וואך, מוז ער זיין שבת און זונטאג מיט זיין פאמיליע. ווען מיר פאָהרען אבער אונטען אויסער ניו יארק, מען עס זיין אפילו א שטונדע רייזע פון דאנען, וועט לען מיר קאנען מיטען שבת א גאנצען טאג ביז שפעט אין אונזער און דאס זעלבע זונטאג, ביז מיר וועלען פארטיג ווערען, און דער לאקאל וועט נישט אריי-זעהן ווען מען וועט באצאהאלטען די עטליכע טאגער עקספענסעס, וואס די קאמפוט וועט מאכען. איך האב דאן נישט געוואוסט, אז דער גאנצער וועט אפאיינטען א קאמפוט, איך האב געלויבט, אז איך באלד ארום אין א דזשענעראל סטריק, און מיר האבען געוואלט-וואס נאכער אויסארבייטען אונזערע פאדערונגען.

23 פונקטען וועגען דער געשיכטע פון אונזער אינטערנעשאנאל

1. דאס איז א בוך פון איבער 600 זייטען, גרויסער בוך-פארמאט.
2. דער בוך איז שעהן, ארטיסטיש געדרוקט און גרויסארטיג געבונדען.
3. דער טעקסט פון בוך באשטעהט פון איבער 150,000 ווערטער.
4. א חוץ אינטערעסאנטע בילאגעס אין א פולשטענדיגע ביבליאגראפיע.
5. דער בוך איז געשריבען אין א לייכטע פליסיגע און פארשטענדיג ליכע שפראך.
6. דאס איז א געשיכטע פון פאלק, די ארבייטער זיינען די העלדען פון דעם בוך.
7. דער בוך איז די ארבייט פון א געלערטען, אלע מיינונגען און שטרעמונגען ווערען אביעקטיוו באהאנדעלט.
8. אויף א אינטערעסאנטע אופן ווערט דערצעהלט די געשיכטע פון אונזער גרויסע סטריקס.
9. דער בוך ענטהאלט אונטערזוכונגען אין באטראכטונגען פון דער ענטוויקלונג פון אלע צווייגען אין דער אינדוסטריע.
10. עס גיט א קלארע בליק אויף דעם איצטיגען גאנג פון דער אינדוסטריע.
11. דער בוך פארמאגט אן אוצר פון אינטערעסאנטע וועגען אלע אג-שמרענונגען צו רעפארמירען אונזער אינדוסטריע און זי אויפהויבען צו א העכערע קאנאמישער סדרה.
12. עס איז א פאלשטענדיגער רעקארד פון די אלע אמאליגע יוניאנס אין דער אינדוסטריע.
13. יעדער לאקאל פון דער אינטערנעשאנאל געפינט זיין געשיכטע אין דעם בוך.
14. דער בוך איז אן עדיקאטאריאל אינטערעסאנטע פון העכסטען סארט.
15. דאס איז א וויכטיגער, אימפארגלייכער בייטראג צו דער ארבייטער-ליטעראטור.
16. דער בוך איז פון א באזונדער ווערט פאר די מיטגלידער וואס אינטערעסירען זיך מיטן שיקאל פון אונזער אינטערנעשאנאל יוניאן.
17. דער בוך איז ארויסגעגעבען געווארען פון דער באוואוסטער פאבלישינג הויז ב. וו. היבש אינקארפארייטעד.
18. דער פרייז פון דעם בוך איז 5.00 דאלאר.
19. מיטגלידער פון דער אינטערנעשאנאל קאנען באקומען א בוך צו א האלבן פרייז, פאר 2.50 דאלאר.
20. דאס קאנען זיי באקומען נאך דעמאלט ווען זיי קריפען דעם בוך אין אפיעס פון דער יוניאן.
21. דער אפיעס פון דער אינטערנעשאנאל 3 וועסט, 16טע סטריט, איז אפגען יעדען מאנאט און דאנערשטאג ביז 7 אויף אין איינעם, וואו די ניו יארקער מיטגלידער קאנען באקומען דעם בוך.
22. מיטגלידער פון דער פראווינץ-קאנען באקומען דעם בוך אין זייער לאקאל יוניאן.
23. קיין מיטגליד פון אונזער אינטערנעשאנאל יוניאן דארף נישט פארפילען זיך איינצושטעלען דעם בוך.
24. דער בוך ווערט זעהר שטארק געלייבט פון די גרעסטע ליסטע-דאטא קריטיקער אין דער ענגלישער שפראך.

וועגען און פארליינען ווי פאר די מער בערס; און מיר זיינען געפאָהרען אין אטלאנטיק סיטי און מיר האבען נע-בראכט אזעלכע רעקאמענדיישאנס, אז הלאזי וואלטען מיר נאך געקראנען א זעלטע פון דעם, וואלטען מיר געווען נאך א.

איך האב אריינגעגעבען א ביל אויף 160 טאגער (הונדערט און זעכציג טאג לער). די פינאנץ קאמיטע האט דעם ביל גוטגעהייסען. און ווייטליך, ווער קאן זאגען, אז 160 טאגער פאר א קאמפוטע פון 6, וועלכע האבען געארבייט שבת און זונטאג גאנצע טעג ביז שפעט אין די אונזערע, איז צו א גרויסער ביל?

ווען מיר האבען באדארפט אפגעבען אונזער יעהרליכען פינאנציעלען רעפארט צו די מעמבערס, האבען מיר, ווי אימער, ערוועהלט אן אוידיטינג קאמפוטע צו אונטערזוכען צי דער רעפארט איז ריכטיג. נאָלדער, דער טשערמאן פון לאקאל, וועלכער איז געווען איינער פון דער קאמפוט, האט מיר ערקלערט, אז ער האט געפונען א ביל פון 160 דאלאר עקספענסעס, און אז ער איז נישט גען, אז דער לאקאל זאל באצאלען דעם ביל. מען האט נישט באדארפט פאָהרען אין אטלאנטיק סיטי. ער איז דאן געווען גענען און ער איז יעצט גענען און ער וועט רייזען ביי דער עקסעקוטיוו רעפארט, און זיי זאלען דעם ביל צוריק צאלען די עקספענסעס. איך האב איהם ערקלערט, אז איך האב נאָרנאט דאנער גען, אז ער זאל רייזען גענען, ווייל אויך איך בין געווען גענען פאָהרען אין אטלאנטיק סיטי, נישט דערפאר, ווייל איך דענק, אז עס איז א גרויסער פאָהרער בען, נאך מיר האבען גאנץ גוט געקענט מיטען אויך אין ניו יארק. אבער ווען מיר וואלטען אפילו געלייבט אין ניו יארק, וואלט פיליכט געווען עטליכע טאגער ווייניגער עקספענסעס, אבער עפעס עקספענסעס וואלט זיכער געווען. נאך אלעמען פיהרט זיך דאך, אז ווען א קאמפוט מיטען, ווערט זי בא-לוינט דערפאר. אמת, אז 4 מעמבערס פון דער קאמפוט זיינען באצאלטע בא-אמטע, אבער ווען זיי גיבען אפ זייער צייט שבת און זונטאג, זיינען זיי אמת ווייניגסטענס בארעכטיגט, אז מען זאל זיי אומקערען די עקספענסעס, וואס זיי מאכען. אין געגעבענעם פאל אבער האט בען אפילו די צוויי מעמבערס פון דער קאמפוט, וועלכע זיינען נישט קיין בא-צאלטע באאמטע, אויך נישט געקראנען באצאלט; און די 160 טאגער האבען געדעקט די קארפער, האטעל-עקספענסעס און עסען פאר דער גאנצער קא-מיטע.

איך האב אבער וועגען דעם נישט גע-וואלט מאכען קיין גערייד און האב נע-זאגט, אז איך קען נישט געהן מאנען ביי די מעמבערס פון דער קאמפוט, אז זיי זאלען באצאלען זייער טייל עקספענסעס און האב אליין באצאלט די 160 טאגער. דאס איז דער גאנצער אמת וועגען, אמת לאמטיק סיטי, וועגען וועלכע מיינט בע-סערע שונאים פארשפרייטען די ווילדע סטע קלאנגען.

די לאנדאנער יונייטעד טרייד יוניאן פון די דאמען שניידער אפערירט צו שטיצען די „אזע“

די לאנדאנער יונייטעד טרייד יוניאן פון דאמען שניידער האט זיך געווענערט מיט פאלגערע בריף. צו די אידישע ארבייטער-ארגאניזאציעס אין אמעריקא: „לאנדאן, מארט 16, 1925. „צו די אידישע ארבייטער-ארגאניזאציעס אין אמעריקא. „מיט פארגניגען טייל איך אידן מיט, אז די אידישע געווענדיגסט-ארגאניזאציע, וואס איז באקאנט אונטערן נאמען „אזע“, האט אויסגעטאן זעהר פיל פאר די אידישע ארבייטער-ארגאניזאציעס אין אונזער לאנד.

„איך קען באזונדערס אנווייזען אויף לאנדאן, וואו די דערמאנטע ארגאניזאציע, נישט האבענדיג קיין שום פאליטישע סענענצען, האט ארויסגעוויזען פיל אידישע ארבייטער, און באזונדערס אין דעם שניידער טרייד האבען זיי געטאן אלעס מעגליכע אויסצוגעטען די קאנדיציעס אין די ענע סוועטשעפער און וואהנב-גען פון דער לאנדאנער אידישער בא-פעלערונג.

„איך האב זיך דערוואוסט פון דער אמעריקאנער פרעסע אז דערמאנטע פון „אזע“ געפינט זיך איצט אין די פאראייניגטע שטאטען. איך וויל דארי-בער אייך הערליך דעקאמענדירען די דעלעגאטען און איך האב אז איהר וועט זעהען זייער ארבייט פיל אויספער-זאכקייט און מיטחילף.

מיט ברידערליכען גרוס, דזש. 5. פליין, פסק.

נעץ-קאמוניזם

118 אונזער אייגענע
פארשטעלונג
לעבן באוואוסט

מען ענטשיידונג עס קען מער נישט
אפגיין ווערן.

פארשטעלונג זיך, אז אין זייערע
ענטשיידונגען האבען אונזערע יוניאן
ריכטער אלס זייער נעווערדיק די
קאנסטיטוציע פון דער אינטערנאציאנאלער
פארטיי אין די מערסטע פעלע אין עס
נישט אזוי די קאנסטיטוציע, ווי דער
געוויסער פארשטעלונג, וואס ענטשיידעט;
אויך רעכנט מען זיך אפט מיט די פאר-
שיידענע אומשטענדען, אזוי, דאס די ווא-
געזאמטע, "פערסענלעכע", וואס שפילן
אז גרויסע ראלע אין די קאנסטיטוציע פון
אונזער לאנד, שפילן אין די יוניאן
קאנסטיטוציע נאר א קנאפע ראלע, און עס
איז עהר אינטערעסאנט ביזאראוואונען
אז מען ריכט, פאר וועלכע עס קומען
פאר איינצליי קלאסען, דאן וועט מען
בעסער, ווי אין אנדערע פעלע, די
שטארקע און די שוואכע זייטען פון אונ-
זער יוניאן. ביי אן אנדער געגענהייט
וועלען מיר אפגעבען פאר דעם איינעם
אדער צוויי ארטיקלען, אזוי, אז אויך
דער יוניאנער מעמבער, וועלכער איז צום
גלייך אין דער מערסטע, און וואס איז
קיינמאל נישט פארגעקומען פאר דעם
יוניאן-קאנסטיטוציע, און וואס איז אליין אויך
קיינמאל קיין ריכטער נישט געווען, וואל-
טענען האבען א באגריף פון דער דא-
זיגער זייט, אויב איינצליי ווילט, שאטען-
זייט, פון אונזער יוניאן.

דאס מאל אבער זיינען מיר אויסגען צו
ריידען פון א נאנץ אנדער מין פארברע-
כער, וועלכער ווערט געשטעלט אפט פאר'ן
נעריכט פון דער יוניאן, און וועלכער
ווערט אפט שטארק פארשטעלט פאר זיין
פארברעכען, אזוי, אז איהם וואל פאר-
נעהן דער חשק נאך אמאל צו זינדיגען;
מיר מיינען דא דעם פארברעכער, דעם
ארכיטעקטורער, דעם, וואס טוט אלעס,
אום אפצונארען און באשווינדלען די
יוניאן, מיט וועלכער ער האט געשלאסען
א קאנסטראקט, דאס הייסט, גענומען אויף
זיך געוויסע פארפליכטונגען, און דאך
ווערנעט ער אן אלע זיינע כוחות צו בא-
שווינדלען די יוניאן, זעלסטען, זעלסטען
אבער נישט זיך עס איהם איין, די יוניאן
קוקט איהם נאך מיט טויזענטער אויגען,
און זעלסטען עס פאסירט, אז די
יוניאן וואל נישט כאפען דעם, "גנב" און
באשטראפען איהם, ווי ער פארדינט עס.

אז דאס איז אזוי, קענט איהר אויס-
געפינען אלעס אין איינצלעהייטען פון די
באריכטען פון דושיאנט, באאדער פון דער
קלאק און דעמאסטראציע יוניאן אין ניו
יאק און באזונדערס אין לעצטען נומער
"געזעכטעניש", פאר איינצלעהייטען זיין
נען מיר געווארען מיט דעם רעפארט
ספעציעל, ווייל איהם רעפארט פון לאק.
22 פון ארבעטער וואך איז געמאכט
געווארען א באשולדיגונג, אז "דער
דושיאנט דעמאסטראציע איילט זיך נישט
און האט נישט ארויסגעוויזען די נויטיגע
ענערגיעס האנדלונג", מיר האבען גע-
ליינט און געשטוינט. ביז איצט האבען
מיר פון אלע זייטען געהערט נאך שבתים
אויף די אויפטאונגען פון דעם רעפארט
מענט, און זיין מענערדישער, ווייסער-
זידענט וואנדער, און דא קומט דער
רעפארט פון דעם עקסעקוטיוו באאדער פון
לאקאל 22 און זאגט, דאס דער דושיאנט
רעפארטמענט פוילט זיך אונטער, טוט
נישט זיין פליכט, דערפאר האבען מיר
מיט א נאנץ באזונדערען אינטערעס אי-
בערגעליינט דעם לעצטען באריכט פון
דעם דושיאנט באאדער, און מיר זיינען
געקומען צו דער איבערצייגונג, אז לאקאל
22 האט פשוט "אויסגעטראכט" א
בלבל אויף דעם דושיאנט רעפארט
מענט. פון אלץ, וואס מיר האבען איבער-
געליינט אין דעם רעפארט, ווייזט זיך
ארויס, אז דער דושיאנט רעפארטמענט
אין דעם דושיאנט באאדער איז געווען און
אין, ווי מען זאגט עס, "אן טהי דושיאנט"
ער האט ערפילט זיין פולע פליכט בנוגע
צו די פארברעכער און האט זיי ארויס-
געגעבען די ריכטיגע שטראף.

מיר בעטען אונזערע מעמבערס, אי-
בערהויפט די מעמבערס פון לאקאל 22,
אויב זיי האבען עס נישט געטאן לעצטע
וואך, איבערצולייגען דעם באריכט פון
דושיאנט באאדער אין לעצטען נומער, "ג-
זעכטעניש", און באזונדערס דעם בא-
ריכט פון ברודער וואנדער, מענערדישער
פון דעם דושיאנט רעפארטמענט, און
זי וועלען זיך גלייך איבערצייגען, אז
דער דושיאנט רעפארטמענט האט ווירק-
ליך געלעבט זיין שטארקסטען לעבען די
לעצטע עטליכע מאנאטען, און דאס ער
האט זיכער נישט פארדינט דעם פאר-
וואנדער אין זאכענישקייט, דער באריכט
פון ברודער וואנדער, וואס געפאסט, ווי
ער איז, פון ברודער פיש, סעקערטאר
טרעזשורער פון דושיאנט באאדער, פאר-
נעמט באלד דריי קאלומענען, לאמיר דא
אויסגעבען די מורע סך הכל פון די
פארשיידענע "שטראפן" וואס די פאר-
ברעכערדישע האבען געקראנען;
פאר האנדלען מיט נישט-יוניאן שפער
זייטן אן אנצאל דושיאנטעס באשטראפט

די "סאציאלע פארדעמער" זיינען שולדיג

בערלין.
מיר האבען געזעהן די פיהרער פון
דעם רוסישען באלשעוויזם, וועלכע זיי-
נען אין דער זעלבער צייט די איינציגע
קאמפערטענטע פארשטעלער פון דעם
דריטען אינטערנאציאנאלער האבען פאר-
לארען זייער אמונה אין דער סאציאלער
רעוואלוציע פאר דער איינציגער צייט
און האבען אנגעהויבען זיך רעכענען דער-
מיט, אז זי קען נאך לאזען וואסען אויף
זיך יאחרען און יאחרען און אפשר אויך
"צעהערליכער יאחרען". לאנג האבען
זיי זיך געווערט קענען דער דאזיגער
דערקענטעניש. לאנג האבען זיי געוואלט
די געשעהענישען פון דער וועלט, אפילו
טערערוקען א טיפען רעוואלוציאנערען
די אומבאדייטענדיקסטע, מיט געוואלד אונ-
טערצורוקען א טיפען רעוואלוציאנערען
זיין אויף איצט נאך, כאפען זיי זיך
אן ביי יעדען וועלט-רעוואלוציאנערען
שטרוי, אויף איצט לאזען זיי נישט
פארמאסטן זייער אומגעווענהייטען טא-
לאנט צו פארמאנלען ארטיקלען פליגען
אין וועלט-רעוואלוציאנערען עלעמאנטען.
אבער סוף-כסוף האט זיך ביי זיי
דורכגעריסען די איבערצייגונג, אז מיט
זעלכע פאקטורענען קען עס דאך נישט
ווייטער געהן, אז דער גלויביגער קאמ-
ניסטישער עולם האט אליין אויך אויגען
צום זעהן און אביסעלע מח צו דענקען
און אז די טאקטיק פון שטענדיגע טוי-
שונגען און לעבנס-טוישונגען מוז
פטר'ן די מאראל פון דער ארבעט, אז
די דעמאסטראציע אין די קאמיניסטי-
שע רייזען האט זיך שוין אנגעהויבען,
באשטעטיגט זיין ווייטער, שרייבערען
אין דער מאסקווער "פראוודא" פון
22טען מערץ, אז אין דעם קאמיניזם
ווייזט זיך איצט די זעלבע ערשיינונג ווי
אין דער שוועדער צייט נאך דער רעווא-
לוציע פון 1905, נעמליך: "דאס פא-
לען פון דער רעוואלוציאנערער וועלט,
ענטווישונג, קליינלייבדיגקייט, דאס
אריבערלויפן אויף דער זייט פון דעם
פיינד" און ער טוט צו:

"מיט די דאזיגע נישט-רעוואלוציע-
ערייגונגען וועט אונז — מען טאר אויף
דעם נישט פארמאכען די אויגען — נאך
נישט איינמאל אויסגעקען זיך צו באקע-
נען אין דעם איצטיגען פערדאך דא אין
דער און דא אין יעדער פארטיי פון דעם
קאמיניסטישען".

כדי צו פארהיטען א ווייטערדיגע
דעמאסטראציע פון די אנהענגער, האט
מען גענומען וועגנעסטענס אין א גע-
וויסער מאס זיך ארויסקוקען מיט'ן אמת,
האט מען גענומען זיי ווייזען די ווירק-
ליכקייט, ווען אויך נישט גאנץ מיט דעם
נאקעטען אויג, אין דאך וועגנעסטענס
און יעדע כשופ'דיגע בריילען, וואס הא-
ט שוואכע טראכטען אויף איהר אויס.

אין, ווען די שונאים פון דער יוניאן
זיינען דרויסענדיגע, וועלכע ווארפען אויף
איהר שמץ, אויפ'ן גרונד, אז עפעס וועט
זיך דאך אנקלעפען, קענען מיר זיי צא-
לען מיט אונזער טיפסטער פארמאכען
און האפען, אז די מעמבערס, וואס וויי-
זעלען פיהלען צו די דאזיגע פארלויפער
דיוועלכע פארמאכונג, וואס מיר, ווען
אבער אן עקסעקוטיוו באאדער פון לאק-
קאל ערלויבט זיך צו מאכען אזעלכע
העסליכע "אינסטיטוציעס" גענען דעם
דושיאנט באאדער, פון וועלכע ער איז א
טייל, און וואו ער האט זיין פארטרע-
טער, וועלכע קענען אין דעם דושיאנט
באאדער מאכען זייערע אויסגעזונגען, איז
עס ווירקליך עטוואס, פאר וואס מיר קע-
נען נישט געפינען די ריכטיגע ווערטער,
וועלכע זאלען די טרעפן, ווי זיי פאר-
דינען עס. מיר וועלען זיי איבערלאזען
צו אונזער אינסטיטוציע, דעם "יוניאן"
קארט, וואו זיי דארפען נעמישט ווערען
און קריגען דעם פסק, וואס זיי פאר-
דינען.

בען די זאכען אויף טויזענד מאל פאר-
זעסערט.

דערביי האט מען נישט געקאנט'ן הא-
אומבאדייטענדיק דעם עיקר'דיגען אמונה-
טייער פון דעם קאמיניזם, נעמליך די
אמונה, אז די וועלט געפינט זיך שוין
אין דעם פערדאך פון דער "פערמאנענט-
טער" סאציאלער רעוואלוציע, אז דער
קאמיניזם האט שוין פארלארען זיינע
לעבענס-כוחות, די אויסגלייכערונג פון
דער דאזיגער איילונד האט פארמאכט
א טיפען נייטיגען און אומאנגענומען
שען קרויס אין דעם איינזעלעכען קא-
מיניזם, די באוועגונג האט נאטורליך
נישט געווארט, אז זינאווער וואל ערשט
קומען און זאגען וואס ער האט פון
דער "פערמאנענטקייט" פון דער וועלט
רעוואלוציע, ווען זינאווער האט אנטשליסט
זיך אין זיין גראדעווען אופן דער
וועלט צו מאניפעסטירען א נייעם אמת,
ווייכען דאס זיין לאנג די קינדער אין
די ווייזען, ווי ס'פראוועט ער זיך מיט
דעם דאזיגען נייטיגען קרויס? ווי
קען דער קאמיניזם ווייטער עקזיסטירען
און זיין פריהערדיגען הויפט-אויסגאנג-
און דעם פלאם פון באנייטעטעוונג אי-
בער דעם יוניאנען מארש פון דער כא-
ציאלער רעוואלוציע איבער דער וועלט?
זינאווער האט א ליכטע מאניר זיך
ארויסצורעדען פון פארלעגענהייטען.
אונזער מיינונג ווענען דעם צייט-פונקט
פון דער וועלט-רעוואלוציע איז געווען נישט
ריכטיג? נון, האבען מיר געמאכט דעם
וועלכע טעות ווי קארל מארקס, וועלכער
האט אין זיין צייט אויך אונטערגע-
שאצט די לעבענס כחות פונ'ם קאפיטאל-
ליזם און ערווארט זיין ניכען צוואמענ-
כור, בעת די ביורשטאנען האט פאר-
זיך נאך געהאט א גרויסע עקסעקטא-
דערביי מאכט זיך אבער זינאווער נישט
וויסענדיג ווענען דעם קאריניאלען אויף
טערשידענע צווישען מארקס און די בא-
שעוויקעס אין דעם דאזיגען פונקט.
מארקס האט קיין פאלשע וועקסלען אויף
דער סאציאלער וועלט-רעוואלוציע נישט
אויסגעשריבען, זיי אבער האבען דאס יא
געטאן. מארקס האט אלס פרוי א-
טער שריפטשטעלער, אלס אינאולדער
אינטעליגענט, אין געוויסע ארטיקלען
זיינע זיך געשפילט מיט דער האפנונג
אויף א ניכען צוואמענכור פונ'ם קאפי-
טאליזם; ער האט אבער אויפ'ן סמך פון
דער דאזיגער האפנונג קיין פארטייען
נישט גענערירט און קיין פארטייען נישט
געשפאלטען. ער האט קיינעם קיין בא-
שטימטע כוחות אין דער דאזיגער בא-
ציהונג נישט געמאכט, און קיינער האט
צו איהם קיין טעות נישט געקענט האבען,
אז ער האט איהם פארפיהרט מיט אילור-
זיעס. מארקס איז געווען צו געוויסענ-
האפט, כדי פאר א טיפסטען צייט-
פונקט אין דער צוקונפט עפעס בא-
שטימט צוצוואנגען, וואס ער האט נישט
געקענט וויסענשאפטליך באווייזען, אז
עס מוז צו יעדע צייט-פונקט ערפילט
ווערען. מארקס איז געווען גאנץ ווייט
דערפון צו פארמאנלען פליגען אין אלע
פאנטען, אויסצושרייען לאקאלע פאסיר-
ענען, פאר גוואלדיגע היסטארישע נע-
שעהענישען. ווי האבען אבער די בא-
שעוויקעס געהאנדעלט? זיי האבען זיך
נישט נאך אפגעגעבען מיט אילורזיעס, נאך
אויף מיט זיין געזאגט, ריכטיגער, זיי
האבען משה מיט זיי געזאגט, ווי
אין זיי אליין געלויבט. זיי האבען
אויפגעהויבען א וועלט-נייער מיט דער
סאציאלער רעוואלוציע און פארטומעלט
די כוחות מיט דעם דאזיגען ערשט-
זי האבען זיך באנומען אזוי, ווי זיי
וואלטען געווען באקאנט מיט אלע ווע-
נען און שטענען פונ'ם לאבירינט פון
דער וועלט-היסטאריע, אזוי ווי דער גאט
פונ'ם סאציאלען וואלט זיי איינגעדרייבט
אין אויער זיינע טיפסטע, צוקונפטי-
סודות. אויפ'ן סמך פונ'ם דאזיגען פונ-
קטען אינסטימען וויסען האבען זיי גע-
מאכט נאנץ באשטימטע אומגעוויינליכע
הכחות צו נאיווע גלייך און גלויבענס-
הונגריגע מאסען, וועלכע פיהלען זיך
איצט ביטער אפגעגאנגען און באטראכט-
עס וואלט זיך זיי קיינמאל נישט איי-
געגעבען צו פאלסטען די רעוואלוציאנע-
רע סאציאליסטישע באוועגונג אין דער
וועלט אין צו פארשטאנען דעם קאמיני-
סטישען אינטערנאציאנאלער אמת מערב-
איראפא א באדייטענדיקע אנהענגער
שאפט, ווען זיי וואלטען נישט, אלס פאר-
טרעטער פונ'ם כלומר'שט זינאווער פאר-
ציילען אין רוסלאנד, פארשטאנען צו
דרוועקען ביי גרויסע טיילען פונ'ם
ארכיטעקטוראלס די אמונה, אז זיי זיי
נען די איינציגע אמת'דיגע אנהענגער פון
דעם סאציאליסטישען עוואנגעליום, אז
אלע אנדערע, וועלכע זעהען משה שווע-
רדיקייטען פאר'ן פולע נאחן פון סא-
ציאליזם, וועלכע האלטען נאך דעם קא-
פיטאליזם נאך פאר לעבענס-פעקען, וועלכע

גלויבען נישט אין דעם דירעקטען "עפאנ-
אין דער באציאליסטישער געוועזענער
— זיינען "אפטייניגע", "באציאליסטי-
רעטער", אנגעטען פון דער ברויטאווע-
אנטהענגען די ראזיגע אריינגעטען
האט קיין קראפט נישט זינאווער טענה,
זו די באציאליסטישע האבען זיך, וואו
מארקס, דאך נאך טועה געווען בנוגע
דעם, "טעמפ" פון דער פראקטישער
רעוואלוציע, אבער נישט בנוגע איהר ענ-
ליכען נאחן. דען דער ערשטער שטרייט
מיט די אנדערע רעוואלוציאנערע בא-
ציאליסטישע פארטייען אין דאך געזאגט
נען ווענען דעם, "טעמפ" און נישט ווענען
דעם ציל פון דער באציאליסטישער רעווא-
לוציע, וואס וואס עס האט זיך בא-
שעוויקעס אפגעטיילט פון די אנדערע
פארטייען, וועלכע מיר האבען דא אין
זיינען, אין געווען דער גלויבען איהם
א זיגט ער צו א זיגט ער צו א זיגט ער
פונ'ם סאציאליזם אין זייער פארערוונג
צוצופאסען די מיטען פון קאמפא און די
ארגאניזאציע-פארמען צו די באזערג-
נישען פונ'ם קאמפא פאר דעם דאזיגען
אונטערבאדען נאחן. וואס מען האט
אפ די סאציאלער רעוואלוציע אויף אן
אומבאשטימטער צייט, טא פארלירט
כעסט אלץ, וואס די באשעוויקעס האט
בען אריינגעטראגען אייגענע אייגנעם
ציאליסטישען דענקען, יעדען זיין, פאר-
פונ'ם באשעוויקעס, דער "לעניניזם",
ווי א קארטע-הייזען.

די באשעוויקעס האבען אבער אויף
דעם אלץ א פארטייען ענטפער: מיר
האבען זיך אין דער וועלט גענערט?
הייבט זיך גארנישט אן! נאך דער וועלט
כילחה איז געווען א וועלט ריז פאר
דער סאציאלער רעוואלוציע, פונקט אזוי
ווי רוסלאנד, אבער מען האט דעם
גרויסען היסטארישען מאכענט דורכגע-
לאזט, וואלט מען אונז געהערט, טא
וואלט די וועלט היינט גאנץ אנדערש
אויסגעזעהן, טא וואלט היינט עקזיס-
טירט נישט איין קאמוניסטישער פארטיי,
א צעהנדליק, און אפשר וואלט שוין
היינט די וועלט געווען א בונד פון סא-
וועטענרעפובליקען, די צרה איז, וואס
מען האט אינא נישט געהערט, די סא-
ציאלעמאקאטען, דער צווייטער איי-
טערנאציאנאלער האבען פארשטען דעם
סאציאליזם און האבען דעם שטארבענ-
דען קאפיטאליזם ווידער געשטעלט אויף
די פיס. די בעסטע ראיה איז רוסלאנד,
איהר וועט דאך אליין, אז געקענט
אין רוסלאנד וויינענדיק פאר'ן סא-
ציאליזם, הי די לענדער פון מערב-איי-
ראפא און אפריקא, און דאך האבען
מיר מנצה געווען, דאך האבען מיר דא
דורכגעפיהרט די דיקטאטור פונ'ם פאר-
לעטאריאט, ווי אזוי וויל מיר האבען
פארשטאנען באציאליסטישע צו באווייזען
די מענשיקעס און די סאציאלע פאר-
טעטער מכל הכינים פון דער מאכט;
ווייל רוסלאנד האט שוין פארמאכט
אן אלטע באלשעוויסטישע פארטיי, וועל-
כע האט אין דעם ענטשיידענעם מא-
מענט געהאט דעם מיט צו דער טאט און
צו דער פארשטאנענען איהר וועט
זאגען, אז אין די אנדערע לענדער זיי
נען דאך אויך געווען קאמיניסטישע פאר-
טייען, און וועט פרעגען, פארמאכט זיי
האבען נישט באוויזען אויפצוטאן דאס,
וואס מיר האבען באוויזען אויפצוטאן
אין רוסלאנד? דער ענטפער איז, אז זיי
זיינען נאך קיין ריכטיגע באלשעוויקעס
נאך צופיל סאציאלעמאקאטען בליט,
אז זיי דארפען ערשט דורכגען די שולע
פונ'ם באלשעוויזם, כדי צו ווערען ריכ-
טיגע סאציאלעס פון דער וועלט-רעווא-
לוציע. איהר ערשט ווענען אונזער
זיס, ווענען אונזער גייסטיגער און א-
נאציאנאלישען קרויס, זייט מוחל,
צוברעכט זיך נישט די קעס איבער אונ-
זער פראבלעמען, מיר וועלען זיך שוין
מיט זיי אליין פארמאנען. די דעמאגוג-
פון די לעצטע יאחרען האט איהר געלע-
רענט, אז די פארבאדינגונגען פאר'ן נאחן
פון דער וועלט-רעוואלוציע איז די עקזיס-
טענץ פון די ריכטיגער באלשעוויסטי-
שער פארטיי אן אלע לענדער, ד. ה.,
אז די קאמיניסטישע פארטייען, וועלכע
געהערען צום דריטען אינטערנאציאנאל-
מווען ווערען באלשעוויסטישע פארטייען,
אז זיי מוזען געהען דעם פראגעס פון
באלשעוויזמוס, צו דער וועלט-רעוואלוצ-
ציע דורך דער באלשעוויזמוס — אונ-
זער מארשדאט איז פאר אונז קלאר...
ווי זאגט א דייטש ווערטעל? — אין
עס שטען, איז אבער דען אין דעם א
מעטאד?

ווייטקט איהר, ווי עס האט זיך אנטוויקעלט די
איידיעס אריינער באוועגונג אין אפריקא?
דער אונטערזיכער
היינט נארמאלע ווארעם יוניאן, פון דער
וואס לעווען, און איהר וועט מיט פאר-
באשטען ווערען.

GERECHTIGKEIT

A Jewish Labor Weekly
Published every Friday by the International Ladies' Garment Workers' Union
Office: 3 West 16th St., New York, N. Y.
MORRIS SIGMAN, President
A. BAROFF, Sec'y-Treas.
S. YANOFKY, Editor
H. SCHOOLMAN, Business Manager
Subscription price paid in advance: \$1.00 per year.

Vol. VII. No. 20

New York, Friday, May 15, 1925

Entered as Second Class matter April 16, 1920, at the Post Office at New York, N. Y. under the act of August 24, 1912.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, Act of October 3, 1917, authorized on January 25, 1919.

דער ארבייטסלאזער אינשורענס פאנד

געמאכט ווערן, וואלטען די יוניאן געמיינעס נעמוס צאָהלען א וועכענט ליכען ביטראג, וועלכער וואלט געווען פאר פילע און זעהר שווערע פליכט צו ערפילען, און וועלכער וואלט, אפשר, צוליב דעם אליין גאנץ אונגעמליך געמאכט די אויספיהרונג פון דעם פלאן.

דערפאר האט מען דעם דאזיגען פלאן, גוט און ווייטגענוערט ווי ער וואלט געווען, ווען ער וואלט געקענט דורכנעפיהרט ווערן, געמוזט פאלען לאזען, און עס איז געבאָרען געוואָרען אן אנדער פלאן, וועלכער איז, אפשר, מער אפגעלייגט צו די ארבייטער, ווייל, לויט דעם פלאן, דארף דער מאַנעפאסטורער פון זיין ווייט ביטראגן דעם געמיינעס חלק צו דעם געמיינעס מענט אינשורענס פאנד, וואס איז זיכער גוט מער ווי רעכט, עס איז דאָס זיכער גוט דעם ארבייטער'ס שולד, וואס ער האט גוט קיין ארבייט. דער ארבייטער איז דאָס געווען צו פארקויפן זיין ארבייטסכח, און דאָס טוט ער אויך, ווען דער באַס דארף איהם נאָר האָבען. איז עס דאָס גוט מער, ווי רעכט, אז ווען דער ארבייטער בלייבט ארבייטסלאָז, זאל דער באַס, וואס האט איהם אויסגענוצט, ווען ער האט איהם באַדראַפּט, ווי ווייט מעגליך העלפֿען איהם איבערקומען די שלעכטע צייט פון ארבייטסלאָזקייט.

און אַט אַרויסגעגרינג פון דעם דאָזיגען גאנץ ריכטיגען געדאַנק, האָט דער ג. ע. ב. פון דער אינטערנאַנאַל, אַרויסשטעלענדיג מיט אַ יאָהר צוריק אַן אַנצאָהל יוניאָן־פאַדערונגען צו די בעלי בתים, אויך אַרויסשטעלען די פאַדערונג פאַר אַן אַנעמפּלאַמענט אינשורענס פאנד פאונד מיט זייער הילף.

די דאָזיגע פאַדערונג פון דער יוניאָן האָט די גאַנצע אַרבייטער־קאָמיטע באַוויליגט אַזוי ווי די יוניאָן האָט זי אויסגעזאָגט, געמליך, אַז די אַרבייטער זאָלען ביטראַגען אַיין פּראָצענט פון זייערע וועכענטליכע אַרבייטסלשטע, און דאָס יעצט דער אַרבייטס־געבער זאָל ביטראַגען צוויי פּראָצענט פון די וועכענטליכע ווידושעס, וואָס ער צאָהלט אַויס צו אַלע זיינע אַרבייטער, אַזוי, דאָס דער אַנעמפּלאַמענט אינשורענס־פאַנד זאָל זיין אַ געמיינשאַפֿליכער, צוויי־דריטל טעל זאָל בייגעטראָגען ווערן פון די באַסעס, און אַיין דריטעל פון די אַרבייטער.

מיר וועלען גוט מאַכען די באַהויב־טונג, אַז דאָס איז דאָס אַידעאַלסטע, וואָס איינער קען זיך מער זיין. ווי מיר האָבען שוין אָפט געזאָגט, פאַר אונז וואָלט דאָס אַידעאַלסטע געווען, אַז דער אַרבייטער זאָל קריגען אַזוי גוט באַצאָהלט פאַר די צייט, וואָס ער אַרבייט, אַז ער זאָל קענען אויך לעבען און גוט זיין און קיין גוט אויך פאַר דער צייט, וואָס ער אַרבייט גוט. און, אַז דאָס קען מאַכענאָטאָ גוט אויסגעפיהרט ווערן, וואָלט דאָס צווייטע בעסטע געווען, אַז די אַרבייט־געבער אליין זאָלען אַ געוויסע פּראָצענט פון זייערע פּראָפּיעטע אַנעמפּלאַמענט פאַר אַן אַרבייטער. אָבער, צוליב געוויסע סע אַרזאָכען, האָט דער פלאַן גוט געקענט דורכנעפיהרט ווערן. עס זיין אָנווייזען אויף איינע פון זיי. עס זיין גען דאָ אַרבייט־געבער און אַרבייטער געבער. בעת־אָם געוויסע צאָהל אַרבייט־געבער האָבען זעהר וועניג אַרבייט פאַר די, וועלכע זיי באַשעפטיגען, זיינען דאָ אויך אַזעלכע, וואָס באַשעפטיגען זייערע אַרבייטער דורך דאָס גאנץ צו יאָהר, און די וואָלטען געקענט גענאָגט מיט אַ געוויסע שוין פון רעכט: מיר זענען אָנגעזעהן אַרבייטער אַזוי פיל אַרבייט, דאָס זיי נויטיגען, זיך גוט קיין אַרבייטסלאָזען אינשורענס, טו וואָס רומ זאָלען מיר ביטראַגען צו אַזאַ פאַנד? די באַסעס, ווי איהר ווייסט, באַטראַכטען זיך דאָס גוט אַלס אַ באַזונדערע קלאַס מיט געוויסע קלאַסע־איינזעצונגען, און געוויסע קלאַסע־פליכט מען זיי זיינען, זאָלען זייערע אינדיווידועלע וואָלטען, און אַלס אַזעלכע וואָלטען

אין צוויי וואָכען אַרום, די ערשטע וואָך אין יוני, הייבט אָן דער ניינער גרינדעטער אַרבייטסלאָזער אינשורענס פאַנד צו פונקציאָנירען. די, וועלכע האָבען שוין אַזאַ פאַרשטאַלעטע נאָטור צו צווייפֿלען אין אַליין, וואָס די יוניאָן טוט, די, וועלכע קענען אויפֿגעהעבט ווערן פון יעדען שאַרלאַטאַן גענען די יוניאָן, די, וועלכע האָבען אין זייער פאַרברענגעניש זיך איינגעזעהט, אַז דער גאנצער איינפֿאָר פון דעם אַנעמפּלאַר־כענט אינשורענס איז נאָר געווען אַ ביטער, ווי אַזוי אַרויסצורייסען ביי די אַרבייטער נאָך אַ האַלבן דאָלאַר אָדער מער אַ וואָך דער טייפֿעל ווייס אויף וואָס, וועלען ענדליך דערזעהן און דער פיהלען, פאַר וואָס מען האָט ביי זיי גענומען דאָס געלט, און זיי וועלען — ווערנעמענס, דארפֿען זיי — איינזעהן, ווי אָנגערעכט און קורצזיכטיג זיי זיין גען געווען.

עס איז אין דעם איינציגן פאל גוט וויכטיג, ווי פיל די ארבייטער וועלען קריגען, אלס זייער ארבייטסלאָז זענענעם פיל. מערליך, אַז די צעהן, צוואַנציג, און אפשר די גאנצע 60 דאָלאַר, וואָס איינער וועט קריגען פאַר די צייט, וואָס ער האָט געאַרבייט וועניגער, ווי די באַשיטמיטע 17 וואָכען פון סע זאָל, וועלען גוט פיל מעסער מאַכען די יונג זינגע, ווי מען זאָגט עס. און דער, וואָס זוכט אַ פֿאַרמאָג אויף דער יוניאָן, וועט מיט דעם זיכער זיך באַנוצען און מאַכען צו קריינעלעט דעם גאנצען אויס־טו. קענען מיר זאָל אָנווערע שטאַטס, דיטע און שוואַרצע, וועלכע וועלען די בעסטע און וויכטיגסטע יוניאָן־אויסמיר אָנגען אויס־פֿיטלען שיער, שיער אין פֿאַרשטאַט צו די „האַרעפֿאַשע" אַרבייטער, און מיר קענען זיך גוט טרייס־טען, דאָס אַלע אָנווערע אַרבייטער זיינען אַזוי ווייט פֿאַרשטאַטעט, דאָס דינע דעמאָנשטראַציע שטייט זאָלען בלייבען אין גאנצען אַהן אַ ווירטונג אויף זיי. דערפֿאַר האַלטען מיר פאַר גוט צו באַטראַכטען אַינע דעם דאָזיגען ענין אַ ביסעלע גענויער, און פֿאַרטייטען ווי ווייט מעגליך אָנווערע מעסערס פון אַלערליי פֿאַרפֿיהרער, וואָס זיינען נאָר איינס צו אָנווערע אַרבייטער די מאַכט פון דער יוניאָן, דעם אַרבייטער'ס איינציגע קאָכער און באַשיצונגס־וואַפֿע.

אין פֿילע לענדער פון אייראָפּא און שוין זייט אַ לענגערע צייט איינגעפֿיהרט געוואָרען אַרבייטסלאָזער אינשורענס דעם דורך דעם שטאַט. אין אמעריקא קא איז ביז איצט גוט מעגליך געווען צו טראַכטען אַפֿילו וועגען אַן אַנעמפּלאַר־כענט־אינשורענס דורך דעם שטאַט. אפשר ווען־עס־איז וועט דער שטאַט דורך דעם דרום פון דער אַרנאָניזירטער אַרבייטער־מאַכט זיין געצוואונגען דאָס צו טאָן. אָבער, לויט אַלע סמנים, איז דאָס גוט עטוואָס, וואָס קען באלד, אין דער נאָהענטער צוקונפֿט, אויסגעפֿיהרט ווערן. פֿאַרשיידענע פּאָליטישע און עקאָנאָמישע פֿאַרהעלטניסעס אין אמעריקא זיינען אַ שטאַרקע שטערונג דער צו, דעם געסטע שטערונג פֿיליכט איז וואָס די אַמעריקאַנער אַרבייטער שאַפֿט אליין, מיט דעם אָדער אַנאָר, זאָל זיי אויסטילען „גריבונג", ווי דאָס איז דער פּאַל, למשל, אין ענגלאַנד.

היינט, ווי באלד די דורכפֿיהרונג פון אַנעמפּלאַמענט־אינשורענס דורך דעם שטאַט איז איצט און פאַר אַ לאַנגע צייט שפעטער, נאָר גוט מעגליך, בלייבט דאָס גוט קיין אַנדער וועג, ווי דאָס די אַרבייטער אליין, און איבערהויפט אין אַזאַ סעזאָן־אירוסטריע ווי די קלאַסיק אינדוסטריע, זאָלען דורך זייערע יונג יאָנס איינפֿיהרן אַזאַ אַנעמפּלאַמענט אינשורענס. איז אָבער דערפֿאַר מיט אַ פאַר יאָהר צוריק געווען אַזאַ געדאַנק און וואונשן ביי דער פֿיהרערשאַפֿט פון אָנווער אינשורענס־פאַנד. עס זיינען געמאכט געוואָרען אָנאָר פֿאַרשיידענע פֿלענער פאַר די אויספֿיהרונג פון דעם וואונשן; אָבער עס האָבען זיך געשטעלט אין וועג אַלערליי שוועריגקייטען. די גרעסטע איז געווען, דאָס, ווי פֿילן דער אַנעמפּלאַמענט אינשורענס וואָלט גוט

זיי מיט אַ געוויסע שוין פון רעכט זיך געקענט אָפּוואַרענען פון דער צומוטונג בייצומטראָגען צו אַזאַ מיט פאַנד. פאַר שטעהט זיך, אַז דאָס אליין וואָלט שוין געמאכט דעם גאנצען אַנעמפּלאַמענט־אינשורענס פאַנד אָנמעגליך.

דערפֿאַר איז אָנגענומען געוואָרען דער פּאַלענדער פלאַן, אַז יעדער אַרבייטער, וואו ער זאָל גוט אַרבייטען, וויפֿיל ער זאָל גוט אַרבייטען, איז פֿאַרפֿליכט געט בייצומטראָגען אַיין פּראָצענט פון זיינע וועכענטליכע ווידושעס צום פאַנד, און דאָסעלבע מוז אויך טאָן יעדער אַרבייט־געבער. אָנווער וועלכען נאָמען ער זאָל זיך גוט פֿאַרשטעלען, מוז ער בייטראַגען צוויי פּראָצענט פון זיין וועכענטליכען פֿיידראָל צום אַנעמפּלאַר־מענט אינשורענס פאַנד. און עס שיינט אונז, אַז אָנווער די אומשטענדען איז עס דאָס סאָמע בעסטע, וואָס די יוניאָן האָט געקענט אויספֿיהרען.

גוט אַלע אַרבייטער אין אָנווער יונג יאָן זיינען באַלעבט און דורכגעדרונגען פון דעם געדאַנק, אַז אַלעס דאָס, וואָס זייערע בעלי בתים באַזיצען, איז זייער פֿיל, און זייער פֿאַרצע, זייער בלוט. פֿאַר פֿילע וואָלט דער געדאַנק, אַז עס זיינען די באַסעס, וועלכע העל־פען זיי אַויס אין דער צייט פון זייער גוט, אין גאנצען פֿאַרבייטערס און פֿאַר נאָלט די דאָזיגע שטיצע. זיי וואָלטען עס באַטראַכט, אַלס אַ גריבונג פון דעם באַס, און זייער געפֿיהל פון זעלבסט־אָפּטונג וואָלט שטאַרק געליטען. אַחוץ דעם וואָלט אַזאַ מיט פאַנד גענצליך פֿאַרוואַלטעט געוואָרען פון די באַסעס, וואָס דאָס וואָלט נאָך ביטערער געמאכט די לאַגע פון די, וועלכע וואָלטען געמוזט אָנקומען צו דעם פאַנד.

איצט, אַז די אַרבייטער אליין טראָגן גען ביי אַ דריט־חלק צו דעם פאַנד, קען דער אַרבייטסלאָזער בענעפיט פון קיינעם גוט באַטראַכט ווערן, אַלס גריבונג. סײַנעם ערזעהנעפֿיהל קען דורך דעם גוט פֿאַרוואַנדעט ווערן. די פֿאַרוואַלטונג פון דעם פאַנד מוז זיין און איז אין די הענט פון אַלע צדדים, וועלכע טראָגען ביי צום פאַנד, און דער פאַנד קען און זאָל באַטראַכט ווערן, אַלס אַ ווייטערע אויסשפֿרייטונג פון דעם פֿרינציפֿ פון גענערווייטערע הילף, וואָס איז דער פֿונדאמענט און דער קאָרדינאַלער פֿרינציפֿ פון יעדער אַרבייטער־אָרגאַניזאַציע.

עס איז טאָקע אַמת, אַז כאַטש אַלע קלאָסמאַכער טראָגען ביי צו דעם פאַנד, דאָס גוט אַלע וועלען זיך באַנוצען מיט איהם. למשל, די, וועלכע האָבען גע־אַרבייט פֿולע 17 וואָכען אין דעם פאַר־גאַנצענעם סעזאָן, וועלען פון דעם אַנ־עמפּלאַמענט פאַנד גאָרניט האָבען. דער פאַקט איז, אַז די, וועלכע האָבען אַם וועניגסטען בייגעטראָגען צום פאַנד, ווייל זיי האָבען אַם וועניגסטען אַרבייט געהאַט, די וועלען זיין די, פאַר וועלכע עס וועט פֿאַרברויכט ווערן דער גרעסטער טעל פון דעם אַנעמפּלאַמענט־פאַנד; אָבער מיר זיינען זיכער, דאָס די אַרבייטער, וועלכע האָבען בייגעטראָגן גען דעם גרעסטען חלק צום פאַנד, וועט עס גאָרניט פֿאַרדריסען, וואָס זיי קענען פון איהם גאָרניט האָבען. זיי וועלען אָסור קמאָן זיין די, וועלכע וועלען מיר זען אָנקומען צום פאַנד... פון דער אַנ־דערער זייט וועלען זיי, אַלס אינטעלי־גענטע אַרבייטער, פֿאַרשטעלן, אַז וואָס דער אַרבייטער, קען אַ צווייטען סעזאָן פֿאַסירען מיט זיי, וואָרעם געגען אַרבייטסלאָזקייט איז אין אָנווער איינ־דוסטריע קיינער גוט פֿאַרזיכערט, און עס קען זעהר געמאָלט זיין, הלאַזי זאָל עס גוט אַזוי זיין, אַז אַנדערש מאל זאָל דער פאַנד, זי וועלכען צו האָבען ביי־געטראָגען, זאָל אויך זיי זעהר שטאַרק צווייג קומען.

עס שיינט אונז, אַז עס איז איבעריג פאַר יוניאָן מעמבערס צו פֿאַרברייטערן זיך שטאַרק וועגען דעם פונקט. איז דאָס די גאנצע יוניאָן געגרינדעט אויף דעם פֿרינציפֿ פון גענערווייטערע הילף, און קיינעם פֿאַלט גאָרניט איין דער געדאַנק

אויסצורעכענען, אויף וויפֿיל דער אָדער יעדער שאַפֿ האָט געקראָנען מער הילף פון דער יוניאָן, וויפֿיל אַ צווייטער שאַפֿ פֿאַראַן יעדער, וועלכע קאָסטען דער יוניאָן גאנץ וועניג, ווייל זייערע בעלי בתים און די אַרבייטער זעהען ווי ווייט מעגליך אויסצוקומען און סעטלען אַלע זייערע סכסוכים אויף אַ פֿירדליכען אָפּן. פֿאַרזאָן אָבער שפּעטער, אין וועלכע עס הערשט אייביגער קריגס־צושטאַנד, זאָל צוזאָגען, וואו סכסריסס זיינען אימער אויף דער טאָנעס־אַרדנונג, און וועלכע קאָסטען אַפֿ דער יוניאָן מאַסען מיט געלט. פון רעסטרענען האָבען מיר גוט געהערט, אַז די אַרבייטער אין די זאָנע־נאָמענט גוטע שפּעטער, וואו אַלעס געהט כשורה, זאָלען זיך באַקלאָגען אויף דעם פאַקט, דאָס אַלע יוניאָן געלדער ווערען פֿאַרשלאָנגען פון די שלעכטע שפּעטער, דאָס זעלבע געפֿיהל וועט אויך און מוז אויך ערשען אין באַצוג צו דעם איינ־שורענס־פאַנד.

עס זאָל אויך אָנגעוויזען ווערן, אַז דאָס צאָהלען פון אַרבייטסלאָזען בענע־פֿיט, ווי ער איז איצט באַשטימט געוואָרן, איז גוט קיין געזעץ אויף שטענדיג. לויט די איצטיגע אומשטענדען איז אָנגענומען געוואָרען, אַז דאָס געלט פון דעם פאַנד ווערט נאָר פֿאַרווענדעט פֿאַר דער אַרבייטסלאָזקייט אין דעם משך פון די 17 וואָכען, אַזוי, דאָס פאַר 9 וואָכען סלעק קריגט דער אַרבייטער נאָר גוט, אַזוי ווי 9 וואָכען אַרומגען ליידיג איז אַ סאָרט נאָטור־געזעץ, געגען וועלכען מען קען נאָרניט קעמפֿען, אָבער דאָס וועט זיך ענדערען אַזוי שנעל, ווי די יוניאָן־פאַדערונג פֿאַר די גאָראַנטירטע 32 וואָכען אַרבייט דורכ'ן יאָהר וועט אויסגעפֿיהרט ווערן. דאָן וועט שוין דער אַרבייטסלאָזער קריגען זיין אַרבייטסלאָזען בענעפיט טאָקע פֿאַר די וואָכען פון סלעק, אַזוי, דאָס דער קלאָס מאַכער וועט כמעט פֿאַרזיכערט ווערן מיט זיינע לעבענס־מיטלען פֿאַר דאָס גאנצע יאָהר, וואָס דאָס איז דער ציל, וואָס די יוניאָן האָט זיך געשטעלט.

אָבער, ווי מיר האָבען שוין געזאָגט, פון אַן אַידעאַלען צושטאַנד טאָר גוט און עס קען גוט זיין די רעדע אָנווער די, איצטיגע אומשטענדען. וויכטיג איז גוט, ווי גרויס אָדער ווי קליין עס וועט זיין דער בענעפיט פֿאַר די אַרבייטער מאַל־מענטאָל, כאַטש מען דארף קיינמאל גוט פֿאַרשטען, אַז אין צייט פון גוט איז די קלענסטע הילף, איבערהויפט אַזאַ, דורך וועלכער דער מענטש דארף גוט פיהלען זיך ערנדייגט, פון אַ גאנצן באַדייטענ־אָן אומבאַדייטענער סומע פֿאַר דעם, וואָס האָט אין קעשענע עטליכע הונדערט דאָלאַר, פֿאַר דעם, וואָס האָט אָבער נאָר גוט; פֿאַר דעם, וועמען עס פֿעהלט אין שטוב אַ שטיקעל ברויט, איז 10 דאָלאַר זיכער אַ זעהר גרויסע סומע, אָבער, מיר באַטאָנען נאָך אַמאָל, דאָס איז גוט דער עיקר. וויכטיג איז, דאָס דורך דער מאַכט פון דער יוניאָן איז ענדליך אויסגעפֿיהרט געוואָרען דער פֿרינציפֿ פון אַרבייטסלאָז־זער פֿאַרווערונג, צו וועלכען די בעלי בתים שטייערען ביי דעם גרעסטען חלק. איינמאל איז דאָס עטאָבלירט, דאן קען זאָלען די אַרבייטסגעבער מועזן איינשטיין מען צו טראָגען די גאנצע לאַסט פון דעם אַרבייטסלאָזען פאַנד, און דאָס גוט פיהלען זיך, אַלס זיינע בעלי בתים. איין מאל איז דער פֿרינציפֿ פון אַרבייטסלאָזער אינשורענס איינגעפֿיהרט, קען ער מיט דער צייט אַזוי אויסגעברייט ווערן, אַז די אינשורענס זאָל זיין אַ פֿיל גרעסערע, ווי זי איז איצט, און אַז דער אַרבייטער זאָל קענען פון איהר האָבען מער, ווי אַ שטיקעל טרוקען ברויט. זאָלען אָנווערע מעמבערס האָבען אין זינען, אַז דערווייט איז עס אַן אָנפאַנג און אַן אָנפאַנג פון אַ העכסט־וויכטיגער איינפֿיהרונג אין אונז זאָלען זיי געדענקען, אַז די דאָזיגע איינ־פֿיהרונג פֿאַרדאַנקען זיי אויסשליסליך דער מאַכט פון זייער יוניאָן און דער געטרייאַפֿט און איבערגעבנהייט פון זייערע פֿאַרשטענדער, וואָס די אַרבייטער פֿאַרזעהען, ליידער, אַזוי אָפט, און צוליב וואָס זיי דערלאָזען יעדען גאָרנישט צו פֿאַרלוימדען און באַשמוצען זייער יוניאָן און זייערע פֿיהרער.

פארברעכען און שטראף

קאָמיטע, פֿאַר וועלכער עס ווערען פֿאַר־געבראַכט פֿאַרשיידענע קלאַנען, און וועל־כע כע אַרויס איהרע אַרטיילען; פֿיהלט זיך דער אַנעמפּלאַמענט געטרויערט, קען ער אפּעליירען צו די העכערע אינסטאַנצ, צו דער אפּיל־קאָמיטע פון דעם דזשאָנט באַאָרד; און דענקט ער, אַז אויך דאָרט איז איהם גוט געגעבן געוואָרען גערעכט־טיגקייט. קען ער און אפּעליירט געוועהן לייך צו דער אפּיל־קאָמיטע פון דעם גע־נעראַל עקזעקוטיוו באַאָרד, וועלכער איז דער העכסטער געריכט, און געגען ווע־

פֿאַראַן פֿילע יוניאָן־פונקציעס, פון וועלכע דער דורכשניטליכער מעמבער האָט גאָר אַ קנאַפֿע באַגריף. למשל, גאנץ ווייניגע ווייסען פון דער יוניאָן־אָנסט־טוציע, וואָס קען באַטראַכט ווערן אַלס אַ יוניאָן־קאָרט, פֿאַר וועלכען עס קומען פֿאַר אַלערליי קייסעס פון אַלערליי פֿאַר־ברעכענס, קלענערע און גרעסערע, און וועלכער גוט אַרויס אַלערליי שפּראַכען פֿאַר די שולדיגע. די דאָזיגע אינסטיטוט ציע איז אַ העכסט אינטערעסאַנטע, יעדע יוניאָן האָט איהר קאָרט, איהר גרויענס־

וואונדער-קינדער

פון על עס.

(שטייט פון
א וועלטליכעם)

די פאמיליע פון וואונדער-קינדער, וועלכע זייערע נעוואנעס דערפון אן אלע זאכן ווי אפאלידעס פאר יעדע קליינעסטייט, שטערט אונזערע א קינסטלער אין זיין וואסער און ענטוויקלונג, אזוי פאסט עס, אז אין דער צייט וואס די וועלט און דאס לעבען ארום האלט אין שטערנדיגע וואסער און ענטוויקלונג זיך, פארבלייבן פילע פון אונז זענען "גרויס" ביי זייער, "גרויס" וועלכע מען האט זיי צוגעשריבען מיט פילע יאָהרען צוריק, ווען זיי זיינען נאָך געווען קינדער.

ווי באקאנט, האט דער יידע מען דעלע מוכר פריים אין זיינע ווערק זיך געקלאַנט אויף דעם, וואס אידישע קליינע קינדער האָבען נישט קיין קינדערייט. א אידיש אינגעלע רעדט און טראכט אין הארצט ווי א זון.

מיר רוקט, אז נישט קיין קלענערע צרה איז די, וואס פיל פון אונזערע דערוואקסענע, און אפילו וקנים, רעדן און טראכטען און האנדלען אַפּט ווי קליינע קינדער.

אמעריקאן פערערייטאן אויף ליבאך באשליסט אַנפיהרען קאמפיין פאר 40 שטונדען אַרבייט א וואך.

דער עקסעקוטיוו קאנסיל פון דער אַמעריקאן פערערייטאן אויף ליבאך האט באשלאסען אַנצופאַנגען אַ קאמפיין פאר 40 שטונדען אַרבייטס-וואך, און דער באשלוס איז אויפגענומען געווארען פון פילע יוניאנס מיט באניסטערונג.

פילע יוניאנס פון איבער'ן לאנד און קענעדיע האָבען זיך באַלד פאַרפליכטעט צו שטיצען דעם קאמפיין כאטשיינעל און מאַראַללי.

א דעלעגאציע פון ניו יאָרקער יונגמאַנער האָט פאַרגעלייגט, אז אין דעם קאמפיין פאר אַ קירצערער אַרבייטס-וואך זאל מען ספּעציעל זיך אָפּגעבען מיט ערציהונג צווישן די אומאַרנאָני-זירטע נענער פון לאַנד.

דער באשלוס אַנצופאַנגען אַ קאמפיין פאר 40 שטונדען אַרבייטס-וואך איז נעמען געוואָרען פון אַ געמיינשאַפֿטליכען מיטינג פון עקסעקוטיוו קאנסיל פון די פערערייטע פון די דעפארטמענטס, בילדינג סעריז, דעליקאדע, מעטאל און יוניאן ליבעל און פון פאַרטרעטער פון 108 געשטאַנאַ און אינטערנאַציאָנאַל יוניאנס.

דויע פאַרטרעטער פון דער נאַצער אַמעריקאַנער אַרבייטער באַוועגונג, וועלכע דריקט זיך אויס אין דער א. פ. א. א. האָבען אויך באַשלאָסען גלייכצייטיג אַנפאַנגען אַ קאמפיין פאַר'ן יוניאן ליבאך און צו פאַרטרעטע גענוע פריי זאָל נעמאכטע סחורות, וועלכע קאָנטראָלירט מיט דער פרייער אַרבייט פון די אַרגאַניזירטע אַרבייטער.

נאָמען וועט געבען אים, אז די ליבעל בירגער פון ניו יאָרק וועלען כאַטש קענען לויפֿען און זיך ראַטעווען פריי... און אויב שוין פאַלען א קרבן, איז כאַטש אויפ'ן פרייען פֿעלד!

נאָמען וועט געבען אים, אז די ליבעל בירגער פון ניו יאָרק וועלען כאַטש קענען לויפֿען און זיך ראַטעווען פריי... און אויב שוין פאַלען א קרבן, איז כאַטש אויפ'ן פרייען פֿעלד!

נאָמען וועט געבען אים, אז די ליבעל בירגער פון ניו יאָרק וועלען כאַטש קענען לויפֿען און זיך ראַטעווען פריי... און אויב שוין פאַלען א קרבן, איז כאַטש אויפ'ן פרייען פֿעלד!

נאָמען וועט געבען אים, אז די ליבעל בירגער פון ניו יאָרק וועלען כאַטש קענען לויפֿען און זיך ראַטעווען פריי... און אויב שוין פאַלען א קרבן, איז כאַטש אויפ'ן פרייען פֿעלד!

נאָמען וועט געבען אים, אז די ליבעל בירגער פון ניו יאָרק וועלען כאַטש קענען לויפֿען און זיך ראַטעווען פריי... און אויב שוין פאַלען א קרבן, איז כאַטש אויפ'ן פרייען פֿעלד!

נאָמען וועט געבען אים, אז די ליבעל בירגער פון ניו יאָרק וועלען כאַטש קענען לויפֿען און זיך ראַטעווען פריי... און אויב שוין פאַלען א קרבן, איז כאַטש אויפ'ן פרייען פֿעלד!

נישט וועלכען הערט איהר א מיינונג איבער אן ערנסטע פראגע פון אונזערע קינסטלער און איהר שטוינט צו הארץ בען פאר זיך א פערציגיאָהריגען קינד, אזוי אונבאקאנט, אזוי נאיוו, אזוי אונזיכער זיינען די ארויסגעקומענע געדאנקען.

נאָך אַפּטער קומט אייך אויס צו לעזען אונזערע פון אונזערע א באַרימטען שרייבער און קוועטשען מיט די פלייצעס: ווי קאן דאס א רייזע-געוואָרענער גער מענטש שאַפֿען אַזעלכע קינדערייזען? ווען א קינד זאגט א "חכמה", ווען דער מיר אַפּט נתפּעל און עס געפּעלעט אונז שטאַרק. ווען אַבער די "זעלביגע חכמה" ווערט אַרויסגעזאָגט פון א דערוואקסענע מענטשען איז עס מעהר ווי א נאָרשיקייט.

זעהר אַפּט מאַכט א רושם נישט קיין פאַלקאָמענע ווערק פון א יונגען דיכטער אָדער קינסטלער, נאָך דערפאַר, ווייל עס איז אן אַנפאַנג, אַ דעבייט, וועלכער נישט האָפּט אַזוי שפּעטער, אז מיט דער צייט וועט דער יונגער קינסטלער שטייגן גען העכער און העכער, ביז ער וועט דער גרייכען די העכסטע מדרגה.

ביי אונז אַבער, איז דער אידישער ליטעראַטור, איז דאס רוב דער אַנפאַנג פון אַ דיכטער אָדער קינסטלער גלעני צעק, אז עס פאַרבענדט מיט די אוי-געק, דערנאָך הויבט זיך אן די שטעלע ירידה... דאס צווייטע וועק מאַכט וועניגער רושם, דאס דריטע נאָך וועניגער.

געוועהנליך זאגט מען, אז עס איז גער ווען א טעות און מען האָט זיך אין דעם קינסטלער'ס טאַלאַנט אָפּגענאַרם. אָדער מען זאגט, אז ער האָט זיך, "אויסגע-וועפט".

דאס איז אַבער מייסטענס נישט אמת. דעם קינסטלער'ס צווייטע וועק איז נישט ערגער פון דאס ערשטע. נאָך די פּאָדע-רונגען פון איהר זיינען אנדערע, נרע-סערע. וואס איז געווען גענוג פאר אן אַנפאַנגער, איז צו וועניג פאר א פאַרטי-גען קינסטלער. פון אן ערוואקסענעם מענטשען פאַרלאנגט מען פיל מעהר ווי פון א קינד.

און דאס איז איינע פון די אומגליי-קען פון אונזער אידיש לעבען בכלל און אידישער ליטעראַטור בפרט, וואס איז זענען קינסטלער און שאַפֿער ווילען נישט פאַרשטען און באַגרייפֿען, אז וואס עס איז שעהן און קלוג און "געניאל" פאר א קינד איז אַפּט מיואם און נאָריש און באַנאַל פאר א דערוואקסענעם מענטש.

שרייבען דעם זכות פון אן אלט קולטור-פאַלק, ווי דאס אידישע. פאַרשטעהט זיך, אז די נאַציאָנאַל געשטימטע אידישע שטאַליצירען מיט דעם און געפינען אין דעם א טרויסט צו דעם צער, וואס די אנטיסעמיטען פאַרשטעפֿען זיי, ערנידערנדיג דעם ווערט פון אידישען שפּען פאַלק.

דערביי אַבער קומט אַפּט ארויף אויף דעם געדאנק די פראגע: פאַר וואס פאַרמאָגען מיר אזוי וועניג געניאלע מענטשען, וועלכע האָבען געדאַרפֿט אויס-וואקסען פון די געניאלע קינדער? פאַר וואס זעהען מיר, אז פיל, פיל פון די אידישע קינדער, וואס קליינערהייט האָן גען זיי ארויסגעווען געניאלע פֿע יגיון טען, שאַפֿען גאָרניש גרויסערהייט.

אויף אונזערע וואונדער-קינדער, לאָזט זיך אַנווענדען דאס ווערטעל: "דער וואונדער געהט אונזע און דאס קינד פאַרבלייבט". ד. ה. מיר באַוואונדערען זיי נאָך אַלס קינדער, שפּעטער אַבער וווינען זיי נישט קיין שום וואונדער.

אויב אזוי, איז נאָך נישטא וואס צו פּרעהען זיך מיט דעם, וואס דאס אידישע פאַלק פאַרמאָגען א גרויסע צאָהל וואונדער-קינדער. וואס טוינען אונז די געניאלע פּעהינגקייטען, ווען זיי איז באַשערט אַפּצובליהען בעפאַר זיי האָבען אויפגע-בליהט? וואס פאַר א גליק איז פאַר א פֿעלד, אויף וועלכען עס וואקסען — לויט אן אויסדרוק פון העברעאישען פאַקט — רבי יהודה הלוי — "בלויז בלויז מען און קיין פרוכט"? וואס האָט דאס פאַלק און די וועלט דערפֿון?

אפּשר וואָלט גלייכער און בעסער גע-ווען, ווען די געניאלע פּעהינגקייטען פון אידישע קינדער זאָלען זיך ארויסווייזען אין אַ שפּעטערען עלטער, ווען דער מענטש איז שוין רייף גענוג צו שאַפֿען עטוואָס גרויסעס?

נאָך מעהר, עס קאן זיין, אז מיר דאַרפֿען אונזערע וואונדער-קינדער נאָך נישט אזוי העטשקען, ווייל דאס שאַרט זייער וואקסען, זייער ענטוויקלונג? און פאַ קומען מיר צו, צו דעם הויפט פונקט פון מיינע באַמערקונגען.

איינע פון די גרעסטע שוואכקייטען פון אונזער ליטעראַטור, צום ביישפּיל, איז — לויט מיין איבערצייגונג — דאס וואס מיר האָבען זעהר פיל, "וואונדער-קינדער", וועלכע פאַרבלייבען דאס גאַנצע לעבען... קליינע קינדער.

און איך האב א גרונד צו דענקען, אז די זעלביגע ערשיינונג ווירט אויך אויף אנדערע נעביטען פון אידישען לעבען.

איך גלויב אז פילע פון די לעזער האָן בען באַמערקט, דאס ביי אונז, אידיש, איז די צאָהל פון וואונדער-קינדער אויף אלע נעביטען נישטאין דעם גרעסער ווי ביי אלע אנדערע פֿעלקער.

אין די שטעט — נומע צו שלעכטע — צייטען, ווען אלע אידישע קינדער האָבען געלערנט תורה און אלע אידישע עכטע רען האָבען געטרויסט, זייערע זינן זאָלען ווין גרויסע רבנים, דאן איז כמעט ביי יעדען טאטען געווען א זון א "עלוי", אן אפּענער מח", צו 12 יאָהר געווען קלאָר האַלב ש"ס און צו זעכצעהן — געהאט סמיכה אויף רבנות.

שפּעטער, ווען די אידישע גאס איז געוואָרען וועלטליך, און ווען אַרט פון דער הייליגער תורה האָט ביי אונז פאַר-נימען די הייליגע קונסט, האָבען אידישע טאַטע-מאַמעס ענטרעקט ביי זייערע קינדער, "געניאלע" פּעהינגקייטען צו מור זיך, צו טאַטער, צו ליטעראַטור.

א נס איז געשעהן, וואס די קונסט פאַרזאָרגט נישט מיט קיין זיכערע פרנסה, און די אידישע פראקטישע-עלטערען לאָזען דאָריבער נישט זייערע קינדער פאַרזעהמען זיך מיט פוסטע זאָכען און שיקען זיי גלייכער שטודירען, אָדער לערנען זיך א פּראַקטישע.

דאָך איז די צאָהל פון קינסטלעריש באַנאַכטע קינדער ביי אידען גענוג גרויס, און אויף שרים און טרים טרעפֿט איהר אַהן א ייער אידישע וואונדער-קינדער אין יעדער קונסט.

געוויס דאַרף מען נאָך א גרויסען פּראָצענט פון די, "וואונדער קינדער" באַ-טראכטען בלויז אלס שאַפּונג פון זייערע עלטערענ'ס פאַנטאַזיע. יעדער טאַטע אין יעדע מאמע בילדעט, זיך איין, אז זייער קינד איז, "נישט קיין געוואונדערליכעס", אז פון איהם, "מוז דאָס קלוגע אפּעס גרויסעס". זאָגט דאָך דאס קלוגע אפּעס-שע שפּריכוואָרט: "טאַטע און מאַמע האָבען בלעזערנע אויגען". פיל פּאָדע-די "געניאלע" קינדער ביי זיך אין דער היים, וווינען זיך ארויס און דער שולע אַלס מיטעלמעסיג אָדער נאָך וועניגער.

נאָך פון דער צווייטער זייט קאן מען נישט אַפּליקענען דעם פאַקט, אז ביי אידען זיינען ווירטליך פאַראן פיל מעהר וואונדער-קינדער, ווי ביי אנדערע פֿעלד-קער. אַהן א פּסם דאַרף מען עס, צו-

מאכען געשעפט, קענען נישט לאָזען זייערע ביליאָנען ליגען לעדיג; צווייטענס, דאס אַמעריקאַ, וואס האָלט זיך אין איין גרויסען צו מלחמה, קען אין דער אמת'ן נישט מיינען אזוי ערנסט מיט איהר סטראַטעגיק צו יוראַפּ. העכ-סטענס, וואס קען פאַסירען, וועט יוראַפּ מענען צאָהלען א גרעסערע פּראָצענט, ווי ביי אַמע, פאַר איהרע הלאות, צו אונזערע באַנקירען.

און אז איהר ווילט שטאַרק קענען איהר אויסמיטשען די אויסוואַל פון הינדענבורג, אלס פּרעזידענט, דוקא אלס די באַטיטעטונג און באַפּעסטיגונג פון דער דייטשער רעפּובליק. עס איז ווירק-ליך נישט אונטערזושענען דעם פאַקט, דאס הינדענבורג, ווילעלעם געטרייער דינער, האָט געשוואָרען פאַר'ן דייטשען רייכסטאָן צו דינען געטריי, אלס פּרע-זידענט פון דער דייטשער רעפּובליק.

עס איז קלאָר, דאס פּאָפּולאַרי איז נאָך גאַנץ ווייט פון צו האָבען באַמח-אונטערזייקט דעם נייטס פון ווירדער-שטאַנדר אין דעם אינאַלענדישען פאַלק. ווען נישט, וואָלט ער נישט געפּלאַנעוועט א געוועזענע לויט וועלכען עס וועט באַ-שטאַפֿט ווערען מיט'ן טויט יעדער, וואס וועט פאַרניכטען אירענער וועלכע מיליטערישע מאַמעריאלען, אָדער וועל-כער וועט אַרבייטען גענען די זיכער-הייט פון שטאַטן, אָדער וועלכער וועט איהם העלפֿען אין דעם. וואָלט פאַר-שום געווען אזוי זיגרייך אין אַסאַ-לע, וואָלטען זעלבע ווילדע, משונה דיגע געוועזען, וועלכע וועלען זאָהרענ-גאַרניט העלפֿען, נישט געפּלאַנעוועט גע-וואָרען.

די מורען, ווי עס הייסט, זיינען נאָך ווילדע, אַבער שלאָגען זיך קענען זיי, ווי אמת'ע ציוויליזירטע, און פראנקרייך האָט א גאַנץ שווערען דושט און איהר מלחמה גענען זיין ביי אַמע האָט די פראנצויזישע אַרמיי אין מאַראַקא גע-ליטען איין מלחמה נאָך דער צווייטער און ווער ווייט, וויפיל פאַר טויזענטער געלדראַמען וועלען מוזען דאָרט אוועק-לענען זייערע קעפּ, פון די "וויילדע" מאַראַקאַנער וועלען זיך פאַר א וויילע אונטערגעבען.

די מורען, ווי עס הייסט, זיינען נאָך ווילדע, אַבער שלאָגען זיך קענען זיי, ווי אמת'ע ציוויליזירטע, און פראנקרייך האָט א גאַנץ שווערען דושט און איהר מלחמה גענען זיין ביי אַמע האָט די פראנצויזישע אַרמיי אין מאַראַקא גע-ליטען איין מלחמה נאָך דער צווייטער און ווער ווייט, וויפיל פאַר טויזענטער געלדראַמען וועלען מוזען דאָרט אוועק-לענען זייערע קעפּ, פון די "וויילדע" מאַראַקאַנער וועלען זיך פאַר א וויילע אונטערגעבען.

די מורען, ווי עס הייסט, זיינען נאָך ווילדע, אַבער שלאָגען זיך קענען זיי, ווי אמת'ע ציוויליזירטע, און פראנקרייך האָט א גאַנץ שווערען דושט און איהר מלחמה גענען זיין ביי אַמע האָט די פראנצויזישע אַרמיי אין מאַראַקא גע-ליטען איין מלחמה נאָך דער צווייטער און ווער ווייט, וויפיל פאַר טויזענטער געלדראַמען וועלען מוזען דאָרט אוועק-לענען זייערע קעפּ, פון די "וויילדע" מאַראַקאַנער וועלען זיך פאַר א וויילע אונטערגעבען.

די מורען, ווי עס הייסט, זיינען נאָך ווילדע, אַבער שלאָגען זיך קענען זיי, ווי אמת'ע ציוויליזירטע, און פראנקרייך האָט א גאַנץ שווערען דושט און איהר מלחמה גענען זיין ביי אַמע האָט די פראנצויזישע אַרמיי אין מאַראַקא גע-ליטען איין מלחמה נאָך דער צווייטער און ווער ווייט, וויפיל פאַר טויזענטער געלדראַמען וועלען מוזען דאָרט אוועק-לענען זייערע קעפּ, פון די "וויילדע" מאַראַקאַנער וועלען זיך פאַר א וויילע אונטערגעבען.

די מורען, ווי עס הייסט, זיינען נאָך ווילדע, אַבער שלאָגען זיך קענען זיי, ווי אמת'ע ציוויליזירטע, און פראנקרייך האָט א גאַנץ שווערען דושט און איהר מלחמה גענען זיין ביי אַמע האָט די פראנצויזישע אַרמיי אין מאַראַקא גע-ליטען איין מלחמה נאָך דער צווייטער און ווער ווייט, וויפיל פאַר טויזענטער געלדראַמען וועלען מוזען דאָרט אוועק-לענען זייערע קעפּ, פון די "וויילדע" מאַראַקאַנער וועלען זיך פאַר א וויילע אונטערגעבען.

דריי אמת'ע, היט זיך מיטלען

(פּעלעסאָ)

פון לעבעדיגען.

דאס וועט אַפּשאַפֿען די צוויי פ גר-ליכע קלאסען: פאַרדער און אי-בער געפאַהרענע.

איר וועלען זיין פאַהרער! איר, עס וועלען ארויסקומען אומגליקען פון צוואנענשטיטעס זיך? פון מאַשינען ענגשאַפֿט? — נא, איז אויף אזוי פיל קען מען שוין נישט העלפֿען... אבער אין סך הכל וועט עס זיין בעסער...

ווייל ווען אפילו מען וועט איבערנע-פאַהרען ווערען, וועט עס זיין פון אייגענע פאַהרער... און דער איבערגעפאַהרענער וועט לכל הפחות האָבען אן אויסזיכט, אויך אַמאָל איבערגעפאַהרען זיין איבערגעפאַ-רער!...

מיין צווייטער פלאַן, און, ווי מיר דאכט זיך, א בעסערער, איז: אַפּצושאַפֿען נאָמען אויס נאָמען אין ניו יאָרק!

ווייל, וואו ליגט די סכנה פאר א ניו יאָרקער בירגער? אויפ'ן נאם! וואו ווערט ער איבערגעפאַהרען? נישט אין הונד, נאָר אין נאם! נאמען האָבען א מיואָס'ע טבע, צו האָבען פיר זייטען, און פון אלע זייטען קומען אן די סכנות, לויטערען די געפאַהרען...

אַנשטאָט וואס אין הויז איז די סכנה בלויז פון איין זייט (פון דער ווייב'ס זייט), איז אין נאם דא פיר גאַנצע סכנות נפשות!...

אבער ווען עס וועלען נישט זיין מעהר קיין נאמען, וועלען דאך ממילא נישט זיין קיין זייטען און קיין סכנות און קיינע געפאַהרען... איר, ווי וועט מען קאָנען דעגולירען דעם נאמען-פאַרער, ווען עס וועלען נישט זיין קיין נאמען? זאג איך איר, אז עס איז אויך א קאפּפּער אומגליקעל... ווייל, איך פרעג אייך: ווען מען רעגולירט יע, העלפט דען? דער עיקר וואס די אַפּשאַפּונג פון

אין ניו יאָרק איז היינטיגע וואך א "סייפּטי וואך". דאס מיינט, א פראפאגאנדא וואך פאר די בירגער פון ניו יאָרק, אז זיי זאָלען זעהן למה"ש, אפּהייטען דאס ביסעלע לעבען וואס זיי האָבען.

איר עס געוויס א סימפאטישע זאך: היטען זיך איז א פיניע זאך, און פאַרמיטען מענטשען פון סכנות איז אורא-א נוסע זאך, אַבער, וואס איז די פּעולא, אז עס העלפט נישט?...

ווייל א "סייפּטי וואך" האָבען מיר בלויז איינע און נישט א צווייטע זיך דאָרף מען א גאַנץ יאָהר, 52 וואָכען!

און ניו יאָרקער, ווי באַוואוסט, ליידען אויפ'ן זכרון, מען איז אזוי פאַרהאוועט דא, אז מען פאַרנעמט וואו מען איז אין דער וועלט...

און עס פאַסירט, אז טאקע די צוויי-טע וואך נאך דער "סייפּטי וואך" ווערען מעהר מענטשען איבערגעפאַהרען ווי פריהער.

און אַמאָל פאַסירט עס טאקע אין דער "סייפּטי וואך" גופא. ווייל ווען א ניו יאָרקער בירגער איז פאַרנומען מיט געדאַנקען ווענען, "סייפּטי" דאן פאַרנעמט ער זיך און מען פאַהרט איהם דערווייל איבער און ער איז שוין געסייפּט...

וואס זעט טום מען? איך וויל פאַר-שלאָגען דריי פלענע, א סך זיכערערע און אויספירבאַרערע. מיט מיינע פלענע וועט מען נישט דאַרפֿען קיין "סייפּטי" וואכען, אכסאליט נישט! מיינע פלענער זיינען: ערשטענס, אַפּצושאַפֿען פוס-געהער. אלע בירגער פון ניו יאָרק זאָלען מוזען פאַהרען אן אויסזאכאבילס. גענוג זאָל שטרענג פאַרכאטען ווערען.

דער עיקר וואס די אַפּשאַפּונג פון

וואס האבען זיי זיך אָנגעטשעפֿעט
אָן אונזער ניסען, ליבען מעיָר, דרשאהן
פֿ. הייכען? וואָס האָבען זיי צו איהם?
וואָס פֿאַר אַ גליק וואָלט געווען פֿאַר
איינעם צו זיין דער מעיָר פֿון אונזער
מעטראָפּאָליס, אַז ער זאָל נים סאָרען
טאָן אַ טובה די, וועלכע זיינען איהם
אַ ליבסטען און אַם נאָהענסטען? עס
וואָלט דאָך געווען באַמאָ אונגענישליך,
שטעטע חייזריי צו שטעלן אַליין ביי אַ
פּעטען טאָפּ, און נים לאָזען אַפֿילו אַן
אייגענעם איידעם אַ לעק טאָן פֿון איהם.
איך פרעג אייך, ווי וואָלט איהר געהאַט
דעלט אַין אַזעס פּאַל? ווי מיר זעהט
אויס, האָט מעיָר היילען מיט זיין צו
שאַרען די פּאַרזיכערונגבאַנדס אויף די
פּאַרשיידענע שטאָדט־קאָנטראַסטען צו
זיין אייגענער שפּיטשאַ, אַרויסגעוויזען
זיין אַמאָל'ן גונדער־פּאַפּאַצעניטען אַמער
ריקאָניזם. אַ קליינקייט עפעס —
פּאַמיליע — אַט האָט מען דאָך איהר
געווייכעט אַ ספּעציעלען טאָן און
זער קאָלענדאַר, און פֿון אַלע קירכען,
שולען, מיטגיטען און פֿון אַלע ראדיקאַלן
סטישטאָנס האָט מען איינפֿאַרדולט
דעם מוח מיט טאטע־מאַטע, מיט דער
הייליגקייט פֿון דער היים, פּאַמיליע!
ווערטעלע צו זאָנען עפעס פּאַמיליע!
איז וואָלט איך זעהן געוואָלט אויס־
שפּרייטען אויף אונזער אונשולדיג־פּאַר
פּאַליטען מעיָר מיינע באַשיצערנע פֿליי-
גער. געזאָגערט וואָלט איך עס באַר-
דערט טאָן, ווייל די נאָנצע פּרעסע
האָט זיך אַרױפֿגעוואָרפֿען אויף איהם,
ווי הונדערטע וועלכע אויף אַ גבֿלה. זייר
נען דאָ אַבער צוויי זאַכען, וואָס מאַכען
עס כמעט אונמעגליך פֿאַר מיר. ער
שטענט איז עס דאָס, וואָס מעיָר הייר
לען אַליין האָט געבאָדן נים דעם צויר-
טיגען מיט צוצונעכען עס. ער לייקטען
דאָס, וואָס שמעכט אַלעמען אויס די
אויגען. צווייטענס, האָט שוין איהם
גענומען אונטער איהר שוץ די נאָנצע
הויפט־פּרעסע, און איך וויל נים, איך
קען נים נעמען אונטער זיין שוץ אַ
שטענען. אַפֿילו, ווען ער איז אונזער

קורצע שמועסען

צווישען דעם רעדאקטאר
און די לעזער

מ. ק. ק. — וואס איז איהר שיקט צו מיט דעם פארלאנג דאס צו פארענטלען, כען, געהערט צום אדווערטייזינג דעם פארטמאנט. די רעדאקציע קען עס נישט פארענטלען, אלס לעזערשטאף, פאר וועלכען די צייטונג קען און זאל געהאלטן מען ווערען פארשטאנדליך.

א. מ. — סאן פראנציסקא. — איז איהר האט נאך ריכטיג געהאנדלט צוריק האלטענדיג זיך פון שרייבען וועגען דעם ענין. דאס איז נישט פאר דער עפענטלעכער ליכטיג, כאטש פון א גאנצן באדייטנדיגן דעם אינטערעס פאר די, וועמען דאס איז נאנט. די באטרעפערע קענען אויך איהר דעם לערנען א גוטען מוסר היט, און דער איז פאלגענדער: ווען בלויז א סטראשינאק האט געקאנט האבען די נויטיגע ווירקונג, ס'ווייזט משה וואלד טען זי געקאנט אויספירען, ווען זי וואלטען ווירקליך באזעסען די מאכט אויסצופירען זייער סטראשינאק? אבער פון דער נאנטער ערפארונג, וואס מיר האבען געמאכט, גלויבען מיר נישט, אז די באטרעפערע זאלען שוין באלד ציהען דעם דאזיגען נויטיגען שלום. עס וועט, ווי עס ווירט אויס, נאך מווען געמען א לענגערע צייט, ביז זי וועלען עפעס לערן. דרוקען אויך א ראנק פאר די צוגעשיקטע אינפארמאציע, ווארשיינליך האט מען אויך שוין פון אפנים געשריבען.

א. ב. — עס הויבט נישט אן צו טוינען. און אלס גוטער פריינד און "ברודער", ווי איהר רופט אונז, און גענען וואס מיר האבען נישט דאס מיט דעסטע אויסצוגעזען, ראטען מיר אויך אויסצוגעזען אין גאנצען די דאזיגע גרא-מערין אייערע.

מ. סלאווין, לאקאל 35. — און ווידער הויבט איהר אויף די אלטע פרא-גע וועגען א ליבליך בירא פאר די, וואס האבען דעם שליסל צו פארלירן דעם זייערע ארבייטס-פלעצער. אין דער "גערעכטיגקייט" צייגען שוין געשיגען א סך בריוו וועגען דעם. אויך, ווי איהר ווייט, זיינען געמאכט געווארען פאר שידענע פארזוכען, אבער ביז איצט אהן דעם נויטיגען ערפאלג, און, ווי מיר פארשטעהען, קומט די הויפט-צורה פון דעם, וואס נישט נאך איז אונזער קלאָק אינדוסטריע נאט ווינאגנירס פאלשטענדיג דיג, וואס דאס אלטן מאכט פאר די יוניאן אונטערגלייך צו געמען אויף זיך די פונקציע פון גלייכע ארבייטס-פארטיי לונג און איהר דורכפירען מיט ערפאלג, נאך וואס די גאנצע אינדוסטריע, ווי איהר ווייט, געפינט זיך אין אן אלגע-מינעס כאאטישען צושטאנד. דערפאר קען עס פאסירען, אז א ליבליך בירא אונטער די איצטיגע אומשטענדען וואלט נישט געווען בלויז אויסצופירען מיט דעם נויטיגען ערפאלג איהר אויפגאבע. ווען אבער עס זאלען אויסגעפירט ווערען די צוויי הויפט-פאדערונגען פון דער יוניאן: די גראמאטירונג פון 32 וואכען ארבייט דורכ'ן יאהר פאר יעדען קלאָק מאכער, און די באגרענוצונג פון די צאהל קאמפארטאביל פאר די דושה-בערס, וועט דער קלאָס בראנשיע ארבייטס-פארטיי פון וועלכע איהר רעדט אין אייער בריוו אין גאנצען פארשוויקט דען, און דאן, אויב א ליבליך בירא זאל איינגעפירט ווערען, וועט איהר אויפגאבע נישט זיין אזא "ווערע", און זי וועט דאס בעסער קענען פונקציאנירען. אין דער זעלבער צייט איז די פראגע וועגען א ליבליך בירא אימער אס פלאץ, און איהר וועט געפינען אייער בריוו פארענטליכט אין דעם נומער "גערעכטיגקייט".

א. ס. — מיר ווילען זיך טרייסטען, אז עס איז נישט געווען אונזער ענטפער, וואס האט אויך פארטוהלט די קראנט הייט. מיר גלויבען, אז איהר האט שוין פון פיל גרויסער געליטען אויף די גער-ווען, און דאס נישט אונזער ענטפער האט נאך געווען דעם קריזיס. יעדענפאלס טוט עס אונז ווער לייד. אבער אונזער אנטשלידונג איז, דאס, מיר האבען אויסגעדרוקט אונזער גאנצן עהרליכע מיינונג: אהן שום פניוה. זיכער האבען מיר בשום אופן נישט געמיינט אויך ווען צו טאן. נאטירליך האבען מיר געקענט נאך אן אנגעזען אויך, נישט ענטפערען, אבער די וואס שרייבען צו אונז, און איהר זייט איינער פון זיי, ערווארטען דאך אן ענטפער, און, א ריכטיגען ענט-פער. איין זאך, וואס זיכער, ווען איהר וואלט שוין פון פריהער נישט געווען שטארק אנגענומען, וואלט דער ענטפער נישט געקענט, אויך אויך מאכען דעם

איינדרוק, וואס ער האט געמאכט, ווייל אין דער ווירקליכקייט האבען מיר דאך נאך ערקלערט, דאס, לויט אונזער מיי-נונג, האט איהר פאלש אויפגעפאסט די האנטלונג פון א נעוויסען מענשען; דאס איז איהר האט נאך געזעהן איין זייט פון דעם מעדאל. מיר האבען אויך צוגעזען בען, אז עס איז דא פיל אמת אין דעם בילד. נישט, מיר ווילען זיכער, אז אין דעם ענטפער טאר מען נישט ווערן איינציגע אורזאכע פון אייער קראנט הייט. מיר ווילען האפען, אז איהר ווילט שוין איצט פאלשטענדיג געווען, און דאס איז א קורצער צייט וועט איהר איינזעהן, אז אונז קען נישט טרע-פען דער מינדעסטער פארזאורט, אויב איהר פיהלט נאך איצט, ווי אונז עפעס פארצווארטען. וואס אנבאטרעפט דעם מאנסקריפט, קענען מיר אויך איהר נישט צוריקשיקען, ווייל מיר האבען איהר שוין נישט. מאנסקריפטען, וואס מיר קענען נישט געברייכען, האלטען מיר נישט לענגער, ווי צוויי-דריי וואכען, אויב עס ווערט נישט אויסגעדרוקט דער וואונדער פון דעם שרייבער, אז מיר זאלען איהר צוריקשיקען. פיליכט וועט אויך איי-טערעסירען צו ווייטען, אז אין אונזער ערפארונג, אלס רעדאקטאר, פאסירט צום ערשטען מאל אזא סאך.

מ. ל. — מיר האבען וועגען דעם, וואס איהר האט געבעטען, עסאן אלעס, וואס מיר האבען נאך געקענט, אבער ליידער אהן דעם מינדעסטען ערפאלג. דער "נס" איז, אלוא, נישט געשעהן. אויך ווייטען מיר פון קיין באזאנדערען "פיל", וואס מיר זאלען האבען אין איר געד וועלכער פון אונזערע צייטונגען. עס קען פאסירען דער פארקערטער פאל, אז א רעקאמענדאציע פון אונזער זייט זאל נאך שארען, ווייל זייער "סטענ-דארד" איז דאך אזוי פארשיידען פון אונזערען. וועגען דאס סאכע לעצטע קענען מיר אויך באהינדערען. אונזערע ספעציאליסטען פארזיכערען אונז, דאס מיר האבען נאך א היבש ביסעל יאהרען צו מאכערען זיך אויף דער דאזיגער ער אינזערע.

י. באסקין, סקיקעטאָר א. ר. — נישט באשערט געווען אונז צו זיין נישט ביי דער ערעפערונג פון אייער גרויסער קאנ-ווענשאן אין מעדיסאן סקווער נאדערען, און נישט אויף אייער באנקעט. אין מעדיסאן סקווער נאדערען האט מען אונז פשוט נישט אריינגעלאזען צוזאמען מיט די פילע אנדערע טויזענטע. אפנים, אז מען קען קוינאמל נישט זיין צו זיכער. אט האבען מיר שוין געהאט די טיפעסט, וואס איהר זיינט געווען אזוי פריינדליך אינעם צווייטען, און דאס אויף דער פלאטפארם, און פון דעסטוועגען זיינען מיר געבליבען דרויסען. קען עס זיין, אז איהר זאלט האבען געהאט אויסגע-טיילט כעזער טיפעסט, ווייל דער מעדיסאן סקווער נאדערען קען, אדער ריכ-טיגער, האט געקענט, אריינגעהען? אדער די פאלים האט אונז אלע פשוט אפגעטאן א שפיצעל? ווי די מעשה איז, די טויזענטע, וואס זיינען געבלי-בען דרויסען, האט עס ווער שטארק פארדראקען; און אויב דאס איז ווירק-ליך די שולד פון דער מענערשטענע פון דער קאנווענשאן-קאמיטע, קומט דעם עולם אן אנטשולדיגונג. וואס איז באטרעפט אייער באנקעט, ביי וועלכען מיר האבען שטארק געוואלט זיין פשוט אום צו טרעפען זיך מיט פילע פריינד און באקאנטע, האבען מיר גראדע נישט געפיהלט נאנט באזאנדערס וואויל. און, ווי איהר האט עס מהתאם באמערקט, איז אונזער פלאץ געבליבען לעדיג. פאר שיקען א טעלעגראמע איז שוין געווארען צו שפעט, ווייל ביז דער לעצ-טער מינוט האבען מיר נאך אלץ גע-שלאגען זיך מיט דער דעה, צי זאלען מיר געהן אדער נישט. מיר ווילען זיכער אבער, דאס מיט אדער אהן אונז, אייער באנקעט, ווי אייער גאנצע קאנווענשאן איז געווען א גרויסער ערפאלג. דער טומעל, וואס אייערע "לינקע" האבען געמאכט, איז פון נאך א קנאפער בא-דייטונג. עס קען אויך זיין, אז אהן זיי וואלט געווען א ביסעל אומעטליכאך; האט די דאזיגע צרה, אלוא, אויך איהר מעלה. ווי באלד שארען קענען זיי נישט, איז דער געשריי, וואס זיי מאכען, נישט געפעהרליך. איהר קענט זיך אויך טרייסטען דערמיט, אז דאס זעלבע איז דער פאל אין אלע אונזערע ראדיקאלע ארגאניזאציעס; און, ווען מען טראכט זיך אריין א ביסעל טיפער, איז דאס, אפער, אונפארמירליך. און מיר ווילען גארנישט זיכער, אויב אין 25 יאהר ארום, ווען דער א. ר. וועט פיייערען זיין 50 יערהייט, וויבאלדאם, וועט זיך נישט ווער-דערהאלטען דאסעלבע אין אזא אדער גרו-אנדער פארם. יעדענפאלס, אונזער גרו-סע דאנק פאר די איינלאדונגען. איז דאך אייער כונה זיכער געווען די בעסטע.

ב. ליפמאן. — וועגען דער פראגע פון קינדער-ארבייט זיינען יא געווען איינע אפזאכטלונגען, ווי אויך איינע

קורצע שמועסען אין דער "גערעכטיג-קייט" ווארט מיר גיבען נישט אס בעהר פלאץ פאר דעם, איז, אים צו זיין נאנט אפזאכטלונגען בייט אייך, די דאזיגע פראגע פאר אידישע ארבייטער נישט ווער קיין בענגענדיגע. עס מוז גע-וואנט ווערען צום קויער פון די אידי-שע ארבייטער, ווי, אפער, פון די אידיש-בלאג, אז זיי ארבייטען מיט אלע כחות אריין, און טרייען זיי ווייט מעגליך נישט צו שיקען זייערע קינדער אין די פעל-טארים. די מערסטע פון זיי בלוטען זיך מיט אום צו געבען זייערע קינדער די בעסטיגענדיגע רעזיוונען. זיכער איז, דאס מיר הייטען נישט פון אום פאל, ווען אידישע עלטערען זאלען אוועקנעמען זייערע קינדער פון פאבליק סקול, און שיקען זיי ארבייטען. די נויט פון די אידישע עלטערען מוז שוין זיין אויסגענוועהנדיג גרויס, אז זיי זאלען זיך באשליסען אויף אזא שריט. עס איז אמת, דאס מען זעהט אפמאל אידישע באיזעס, פערלענדיג מיט פיל פערס; אבער דאס מיינט נישט אלע מאל, אז די עלטערען שיקען זיי דאס צו טאן, און דאס מיינט אויך נישט דאסעלבע, ווי צו שיקען זיי ארבייטען אין פעל-טארי. אבער דאס איז נישט די איינ-ציגע אורזאכע, ווארום די דאזיגע פרא-גע פון קינדער-ארבייט ווערט נישט אזוי פאסט אינעם-הויבען אין אונזער צייטונג, ווי אין אנדערע ארבייטער-צייטונגען. אונזער "סטאנדפונקט" איז א ביסעל אנ-דערש. בעת אנדערע גלויבען, אז די קינדער-ארבייט איז אן אורזאכע פון די מינעראבלע ווירדזשעס פון די ערוואק-סענע, און דאס ווען קינדער-ארבייט וועט געווענליך פארקאטען ווערען, ווע-לען די ארבייטער במילא האבען פעהר-ארבייט, און וועלען געטען פארערען א גרעסערע ווירדזש, נישט מענערדיג קא-קוירען מיט זייערע קינדער, דענקען מיר אבער, אז די קינדער-ארבייט איז אפאלע, א רעוולוטא פון דעם, וואס די טאטעס און מאמעס ווערען זעהר שלעכט באצאהלט, אזוי דאס די נויט צווייגט זי צו שיקען זייערע קינדער אין די פעקטאריס, און דאס צו דעם וועט קיין געווען נישט העלפן. דער פאסט איז, דאס אין פילע שטאטעס איז דא אזא געוועזענע קינדער-אר-בייט, אבער דער געוועזענע בלייבט א טוי-טער בוכשטאב. פאלגליך איז אונזער שטאנדפונקט. אט וועלכער: אום ווירד-ליך צו מאכען א סוף צו דער גאנצער הענדער קינדער-שקלאפעריי, איז נישט אזוי נויטיג א געוועזענע קינדער-ארבייט, ווי, דאס די ערוואקסענע אר-בייטער זאלען זיך וואס שטארקער אר-נאטיווען אין זייערע יוניאנס, און מיט דער מאכט פון זייער אייגנטיקם אויס-פיהרען צו קוינען גרעסערע ווירדזשעס און קירצערע שטונדען. דאס וועט פיה-רען דערצו, אז עלטערען וועלען זיין אין שטאנד אויסצוהאלטען און צו ערציהען זייערע קינדער, ביז זיי וואקסען אויס. פון דעסטוועגען זיינען מיר, פארשטעהט זיך, נישט גענען דער באוועגונג צו פאר-וועהרען קינדער-ארבייט. און מיר זיי-נען פאלקס איינפארשטאנען, אז ווי ווייט עס איז מעגליך מוז מען באקעמ-פען דעם קאפיטאליסטישען קעמפיין גע-גען דעם אמענדמענט. איבערהויפט איז נויטיג אויפצודעקען זייער בלאף אנטשאצען אין נאמען פון פרייהייט פאר די עלטערען און זייערע פאמיליען. נישט דאס מיינט זיין, ווי מיינען פשוט די מעגליכקייט צו קענען עקספלאטירען די ארבייטער-קינדער אויף דעם שטערליכ-סטען אופן, און זי, די היפאקריטען, וויילען איין זייער דורשט נאך קינדער-בלוט, אין דעם מאמעל פון פרייהייט. זאל אויך דא געוואנט ווערען, אז דער אמענדמענט גענען קינדער-ארבייט איז

נאך בשום אופן נישט דורכגעפאלען. די קאפיטאליסטישע צייטונגען האבען פאר-שפרייט דעם דאזיגען פארשען קלאנג, דער אמת איז, אז בלויז 14 שטאטען האבען דערווייל געשטימט דאסענען 18 שטאטען האבען נאך צו פארהאנד-לען די פראגע, און עס קען גלייך זיין, אז דער קאפיטאליסטישער קעמפיין גע-גען דעם אמענדמענט זאל דאך נישט דערגרייכען זיין ציל, ווען דער עולם זאל קוינען באצייטענס די געניגענדע אויפקלערונג, און פאר דעם ארבייט די א. פ. און ל. מיט אלע איהרע כחות, אין כמעט אלע ארבייטער-צייטונגען, וואס ווערען אויסגעגעבען פון די טוי-זענטער יוניאנס און אינטערנעשאנאל, ווערט די קינדער-פראגע ווער שטארק געטריט. און מיר ווילען זיכער, אז די א. פ. און ל. וועט אויך געפינען א וועג, ווי צו עקסטרעם צו זיך פארמער, וועלכע ווילען אין גאנצען פארפיהרט אין דער פראגע דורך דעם קאפיטאליס-טישען קעמפיין גענען דעם אמענדמענט.

ב. מינקאוסקי און פילד אנדערע. איצט אז מיר האבען שוין איבערגע-ביטען די קליינע שריט פון די "שמוע-סען" און "קורז און שארף" אויף א גרעסערע, קומט איהר מיט פראטעס-טען, און שרייט, אז פריהער איז געווען פיל שענער. אבער, וואו זיינט איהר פריהער געווען? ווארום האט איהר געשוויגען? יעדענפאלס, האבען מיר באשלאסען, אז אזוי זאל עס בלייבען. די קלענערע שריט איז טאקע געווען א שעהנער, אי א ביסעל שפארער, דינער, אבער דער פאסט, דאס איינצע האבען נישט געקענט שארען נישט געוואלט ליינען די זאכען צוליב די קליינע שריטס. איבערגעווען די פאר אויסנע-רעכטע מעלות. עס איז נישט געפעהר-ליך, איהר וועט זיך באלד צוגעוואוינען צו דער גרויסער שריט, און אויב איהר האט ביז איצט הנאה געהאט פון די זאכען, וועט איהר אויך ווייטער הנאה האבען.

קלאמא העט, קעפ און מילדער-אינטערנעשאנאל. — ערהאלטען אייער-געשיכטע קאר די לעצטע 25 יאהר, פארפאסט פון י. מ. בודיש. מיר הא-בען דערווייל בלויז געבלעטערט אין איהר, באפענדיג דא און דא. און איבעראל האבען מיר געפונען אייער נע-שיכטע זעלטען אינטערעסאנט און בא-לעהרענד. אזוי שנעל, ווי מיר ווילען האבען איהר איבערגעלייענט, וועלען מיר נישט פארעפהלען צו געבען א בריי-טערע רעצענזיע וועגען איהר. דערווייל קענען מיר ראטען יעדען קאפער-מאכער צו ליינען די געשיכטע פון זיין יוניאן, וועלכע ליינענט זיך ווער לייכט און זעהר, זעהר אינטערעסאנט.

פ. מאליין. — מיר האבען דערווייל די גאנצע אנגעלענעהייט בלויז גאנצ-ריהרט, ווייל מיר דענקען, אז צווערשט דארף דער ג. ע. ב. אויף זיין געקסטען מיטינג דאס פארהאנדלען און געמען א גאנצן פעסטע שטעלונג דערצו. דאן ערשט וועט זיין די ריכטיגע צייט צו רעדען וועגען דעם גאנצן ברייטלאך. יעדענפאלס גלויבען מיר צו האבען גע-מאכט אונזער שטאנדפונקט גאנצן קלאר דורך די עטליכע ציילען אין לעצטען נומער, "גערעכטיגקייט".

צו פילדע אנפרעגער. — די אור-זאכע, ווארום די "גערעכטיגקייט" איז אנטעקומען צו אונזערע פילע לעזער מיט א טאג שפעטער, ווי געוועהנליך, איז נישט די שולד פון דער רעדאקציע. מיר ווייטען נאך אלעין נישט די ריכטיגע אור-זאכע. וועלען טרייען דאס אויסצוגע-פינען, און זעהן, אז די צייטונג זאל אנטומען אזוי פרינסטליך, ווי פריהער.

מיריאנע מענשען

פארמיידען קראנקהייט פון זייערע הייזער דורך דעם צייטיגען געברויך פון

עקס-לאקס

דער באריהמטער מאנען רעגולירער

אויב איהר זייט נישט איינער פון יענע מיליאנען קענט איהר לייכט אויסגעפינען פון די וועלכע ברויכען עקס-לאקס, וואס עקס-לאקס בא-דייט. איהר דארפט זי לאנג נישט וועקען. איהר קענט זי געפינען אויף יעדער שריט און שריט. אויפ'ן גאס, אין שאפ, אין סקול, אין מעאטער, אדער וואו איהר וועט זיך נאך קעהרען און ווענדען קענט איהר געפ-נען עקס-לאקס געברויכער, וואס וועלען אייך דערצעהלען וואס פאר א וואונדערבארער מיטעל עקס-לאקס איז פאר'ן מאנען.

אלע פראגרעסיווע דאזיגסטען פארלוסען עקס-לאקס אין 10, 25 און 50 סענט באקסעס.

פערדינאנד ראסאל

צו זיין הינדערט-יאָרהיגע געבורטס-טאג

(א קורצער ביאגראפישער סקעטש)

נען צו דעם דאזיגען פראצעס, ליידענדיג שטענדיק נאכגעפארשט אלע זיינע פא-
זען און מיט אן אומבאשרייבליכען ענט-
וואס באגרייבט זיין אויסזעהן. בעת לא-
סאל איז געקומען, נאכ'ן געווינען
דעם פראצעס אין דיסעלדאף, האט
איהם דאס דעמאקראטישע בירגערטום
איינגעפארענט א באגרייבטערען קבלת
פנים. ער ווערט די פאפולערסטע פער-
זאן אין דיסעלדאף. בעת עס ברעכט
אויס די רעוואלוציע אין יאָהר 1848,
שפילט ער די באדייטנדסטע ראָל צוויי-
שען די דייטשע דעמאקראטישע-רעוואל-
וציערען, וואס ערמפען גענען דעם פא-
דאליזם און דער זעלבסטערשונג. לא-
סאל ווערט איבערגעגעבן צום געריכט
פאר רופען צו א באוואפענטען אויפ-
שטאנד. אבער די געשווארענע ריכ-
טער באפרייען איהם. די רעגירונג פאלט
אויף אן אנדער שפיעל און גיט איהם
איבער צום כייסע דער זיטען-פאליציי.
ער ווערט פאראורטיילט צו תפיסה.

די רעוואלוציעאָנערע באוועגונג ווערט
דערשטימט. די דייטשע רעגירונגן נעה-
מען נאכפאָן די טוער פון דער רעוואלוציע
צו א סך פון זיי אנטלויפן קיין אויס-
לאנד און פיהרען דאָרט א ביטערען עמי-
גראַטען-לעבען. לאסאל'ען איז געלונגען
צו בלייבען אין דייטשלאנד. ער פאר-
נעמט אבער נישט זיינע פארינד אין אויס-
לאנד און העלפט מאטעריעל די עמי-
גראַטען. אויף דעם באַדען קומט פאר
זיין ערשטע באקאנטשאפט מיט קארל
מאָרקס'ן.

אונטער דער ווירקונג פון מאָרקס'ן,
ענגעלס'ן און נאָך אייגענע דעמאָסטריע
סאציאליסטען נעהמט זיך לאסאל שטור-
דירען די עקאָנאָמישע פראָבלעמען. ניד-
ווערט ער אן איבערצייגטער סאציא-
ליסט און דערנענטערט זיך צום דיי-
טשען ארבייטער קלאס.

אין די יאָהרען 1862 און 1863 איז
לאסאל ארויסגעטראָטען אויף א סך אר-
בייטער-פאראמלונגען אין בערלין מיט
גרויסע רעדעס. צווישען די דאזיגע
ארויסטראַטונגען געפינען זיך זיינע בא-
ריהמטע און נאָך ער היום ווערטפולע
רעדעס, "דער עיקר פון דער קאָנסטיט-
ציע", "וואס טאן", "ארבייטער פרא-
גראם", א.א.וו. וועלכע זיינען נאכ-
הער ערשינען, ווי באזונדערע בראַשורען.

צו יענער צייט איז פארגעקומען א
פארייטענער קאמף צווישען דעם קעניג,
פרייז און זייער רעגירונג פון איין
זייט — און דער דייטשע בורזשואזיע
פון דער צווייטער. די רעגירונג האט
כסדר אינגאנצער די קאָנסטיטוציע פון
1848 און געזוכט כל-המינים געלענענ-
הייטען די קאָנסטיטוציע צו פארשטעלע-
רען. די א.א.וו. דעמאקראטישע האט גע-
וואלט איינהאלטען די פאָלקס-עראָבערונג
נען פון דער רעוואלוציע-צייט.

אבער די דייטשע ליבעראלע האָבען
זעהר פחדנדיג פארטיידיגט די פאָלקס
אינטערעסען. זיי האָבען שוין דעמאָלט
מורא געהאט פאר'ן פאָלק און געציטערט
ארויסצורופען דעם וואָלה פון וואָלד. די
בורזשואזיע האט אויסגעמירען זיך אָנ-
צושפארען אויפ'ן פויערטום, ליינביר-
גערטום און ארבייטער קלאס. זי האט
זיך באנוגענט מיט אויסגעדראַשענע
פראָצען און מיט פארלאמענטארישע רע-
דעס, וואס זיינען געווען א מוסטער פון
א "לאַאלער" אפאָזיציע.

מיט זיין נאָצען טעמפערמענט און
פאראזם טרעט לאסאל ארויס גענען דער
ליבעראלער בורזשואזיע אין א וואונדער-
בארער בולטער פאָרם. באמת קלאסיש
גיס ער צו פארשטעהן, אז דער תמיצת
פון א קאָנסטיטוציע ליגט נישט אין די
געשריבענע אָפּמאכען, וועלכע לאָזען זיך
אקוראט אזוי לייכט פארניכטען, ווי אָנ-
שרייבען, נאָך אין די ווירקליכע כחות
פארהעלטנישען פון די קלאסען אין דער
געזעלשאפט. איבערצייגענדיג ביז נאָך
האלט ער אין איין דערווייזען, אז אפילו
די געבעדיגע דייטשע פאָלקס-פארטרע-
טונג פון יענער צייט קען ווערען א ווירק-
זאם געווער אין קאמף געגען דעם קעניג
מיט זיינע פרייז. אבער דער וועג
דערצו ליגט נישט אין די פארמעלע בויך
זשעטערעכט פון פארלאמענט, נאָך דורך
ענדערען פאָליטיש די כחות-פארהעלט-
נישען לטובת דעם פאָלק, אלא — ענדע-
רען די ווירקליכע קאָנסטיטוציע אין
דייטשלאנד.

מיט אן אייגענעוועהנליכער קלאָר-
קייט און קראַפט רוקט ארויס לאסאל

דער דייטשער פאָלקס-אריסט, און
עוואמען מיט איהם דער ארבייטער קלאס
פון דער גאנצער וועלט, פיייערען איצט
דעם הינדערט-יאָרהיגע געבורטס-טאג
פון פערדינאנד ראסאל.

אין דער געשיכטע פון דער ארביי-
טער באוועגונג איז דאס איינע פון די
עפעקטפולסטע, באַשטעמטע און פאר-
בערייכסטע פערזענליכקייטען.

יונג איז ער געשטארבען, אבער זיין
קורץ לעבען האט ער ביז'ן ברעג אָנ-
געפילט מיט אינהאלט און קאמף. גרויסע
פעלערען און סעותים איז ער באַשאַנ-
גען, אבער נאָך גרעכער זיינען זיינע
פארדינסטען, אומשטעלליך זיינע דער-
גרייכונגען פאר דעם ארבייטער קלאס, פאר
דעם סאציאליזם.

פערדינאנד ראסאל איז געבוירען אין
דער דייטשער שטאָט פּרעסלאָו, דעם
11טען אפריל, 1852. ער שטאמט פון
אידען. זיין פאטער איז געווען דער ריי-
כער איריזשער סוחר, היימאן לאסאל.
דער פאטער האט געהאָפּט, אז זיין זון
פערדינאנד וועט ירש'ענען נישט נאָר זיין
פארמאגען, נאָך אויך זיין פראָפּעסיע.
ער האט זיך באַמיהט איהם צו געבען א
סוחר'ישע בילדונג. אין מאי, 1825,
שויקט ער אַוועק דעם 15-יאָרהיגען בחור
זיך לערנען אין דער ליפציגער קאָמערץ-
שול. אבער דער יונגער לאסאל האט
שוין צו יענער צייט דערשפירט אין זיך
נאָך אנדערע פארלאנגען און מעגליכקיי-
טען. ער האט נישט קיין חשק צו זיין
א סוחר.

עווארד בערגשטיין, אין זיין בא-
ריהמט בוך וועגען לאסאל'ען, שרייבט,
אז "זיין אידישע אָפּשטאמונג האט גע-
האט אויף לאסאל'ס אנטוויקלונג א גרוי-
סע, מען קאן זאָגען, א פאטאלע וויר-
קונג". די דאזיגע אָפּשטאמונג איז נישט
קיין איבערגעטריבענע. עס איז זיך לייכט
משער צו זיין, וואס פאר אן איינדרוק
עס מאַכט אויף אזא עמפּינליכע און
שטאַלע נאטור, ווי דאס איז געווען
לאסאל, די כלערליי באליידיגונגען, וואס
פאלען תמיד אויס אויפ'ן גורל פון די,
וועלכע געהערען צו א "נידעריגערער"
ראסע.

איהם, אקוראט ווי יעדען אידען אין
יענער צייט, איז אויסגעקומען אויסער
שטעהן אזעלכע באליידיגונגען פון קינד
ווייז אן. דאס רופט ביי איהם ארויס א
נוואלדיגע פארביטערונג. ער טרוימט
וועגען א טאט, וואס זאל איהם אין זיין
פאָלק באפרייען פון אָט די באליידי-
גונגען.

אין מאי, 1841, פארלאזט לאסאל,
נאָך א קורצען וכות מיט'ן פאטער, די
ליפציגער קאָמערץ-שול. מיט א וואונ-
דערבארען פלייס נעהמט ער זיך גרייטען
צו זיין מאטורע-עקאָנאָמישן שוין אין
1842טען יאָהר טרעט ער אריין אין בערלין
נער אוניווערזיטעט, כדי צו ווירמען זיך
דער וויסנשאפט און פאליטיק, מיט'ן
ציל — ווי ער דריקט זיך אליין אויס-
"צו קענען ווירקען". באשאנקען דורך
דער נאטור מיט אויסערנעוועהנליכע פער-
הינגקייטען, מאכט ער דורך אן ערנסטע
וויסנשאפטליכע שול און עווערען זיך
נאָך יונג אן אָנעהן צווישען די וויסנ-
שאפטליכע און ליטערארישע קרייזען פון
דעמאָסטריען דייטשלאנד. דורך איהם
זיינען פארפאסט געוואָרען א נאָצענע
הע סאלידע וויסנשאפטליכע ווערק, אי-
בער פילאָזאָפיע, געשיכטע, יוריספּרא-
דענץ און פאליטישע עקאָנאָמיע. די אלע
ארבייטען זיינען דורכגעדרונגען מיט טי-
פע רעוואלוציערע געדאנקען. חוץ דעם
צייכענט ער זיך אויס, ווי א געלענענער
פובליציסט אין ערשט-קלאסיגער רעד-
נער.

צום ערשטען מאל טרעט לאסאל
ארויס אויף דער געזעלשאפטליכער ארע-
נע אין דער ראָל פון א פארטיידיגער פון
דער גרעפין נאטעפערל. די גרעפין האט
שוין שעהנע עטליכע יאָהר זיך פראָד-
צעטירט מיט איהם מאָן, דעם איינפאָלם
רייכען פרייסישען יונקער, גראַף נאטצ-
פערל, און זיך כשום אופן נישט געקענט
דערשלאגען צו א יושר'דיגען פסקידן.
לאסאל געהמט זיך צום דאזיגען פראצעס
נישט נאָך געליב דער באַ'על'טער פרוי:
לאסאל האָמט דורך דעם פראצעס אויפ'
צורעקען די נאָצענע דעמאָקראטישע און
צווייטקייט פונ'ם דייטשען פרייזיש-
בירגערמיישען לעבענסמיינער.
הנט לאסאל איז נישט געווען קיין
פראָפּעסיעאנעלער אַדוואָקאט, האָך גע-
לינגט איהם נאָך א לאַנג-יאָרהיגע קאמף,
דעם פראצעס צו געווינען. די נאָצענע
דייטשע דעמאָקראטישע האָט מיט אן איי-
געזעוועהנליכען אינטערעס זיך באצוי-
רעט.

צום ערשטען מאל דעם לאָזונג וועגען א
זעלבסטשטענדיגער פאליטישער אָרגאַני-
זאציע פון ארבייטער קלאס. די היסטא-
רישע און פאליטישע ראָל פון פראָלעטא-
ריאט ווערט דורך לאסאל'ן זעהר טרעפ-
ליך פארמולירט. מיט א טיפער איבער-
צייגונג באווייזט ער, אז דער אָרגאַני-
זירטער ארבייטער קלאס איז אימפּוטאַנד
ענגליטיג צו באפרייען די מענשהייט
פון אלע צרות, וועלכע עס ברענגען מיט
זיך די פרייזישע און קאפיטאליסטישע
פראָדוציראָנעס. אפילו ביים היינטיגן
נען טאָג איז שווער דורכצולעזען אייני-
גע שטעלען פון דעם, "ארבייטער פרא-
גראם" אָהן א טיפע אינערליכע באגריי-
סטערונג. מיט רעכט שרייבט ערזאט
בערגשטיין, אז די דאזיגע רעדע פון לא-
סאל'ן, "וועט צוציהען צו זיך די אויפ-
מערקזאמקייט אזוי לאנג — ביז די אר-
בייטער באוועגונג וועט עקזיסטירען."

לאסאל'ס ליידענשאפטליכע אַנימא-
ציע פארבייטערט גענען איהם די רעגיר-
ונג און די ליבעראלע בורזשואזיע. ביי-
דע דערשפירען אין איהם א רעזיגנא-
ציע בירגערליכע פרעסע געהמט פיהרען
גענען איהם א הער-קאמפאניע. די רע-
גירונג נוצט אויס די געלענענהייט און
קלאַנט איהם אן אין געריכט, פאר אויפ-
הייצען איין טייל באפעלקערונג געגען
דער צווייטער. ער ווערט ווידעראמאָל
פאר'מישט צו טורמע, און ערשט די
צווייטע אינסטאנץ פארבייט איהם דעם
דאזיגען פסקידן אויף א געל'טשטראָף.

די געריכטס-פארהאנדלונגען נוצט
לאסאל אויס, כדי ווייטער עפענטליך צו
אָניטירען פאר זיינע אידעען. זיינע פאר-
טיידיגונגס-רעדעס בעת דעם דאזיגען
פראצעס זיינען נאכהער אָפּגעדרוקט גע-
וואָרען, ווי באזונדערע בראַשורען. "אר-

בייטער אין וויסנשאפט", "אומדירעק-
טע שטייערען און דער ארבייטער-קלאס",
עד. היום רופען נאָך די דאזיגע ווערק
ארויס א לעבעדיגע אינטערעס. מיט-
טערהאפט און שאַרפזיניג, ווי דאס קען
נאָך לאסאל, דעקט ער אויף פאר'ן לע-
זער אין א געלענענער פאָרם, די נאָצענע
ניסיון-דינגקייט פון דעם מאָדערנעם
שטייער-מעכאניזם. מיט אן אייגענער
לאָגיק באווייזט ער, אז די אומדירעקטע
שטייערען אָנחלען כמעט אויסשליסליך
די אַרימע שיכטען פון דער באפעלקע-
רונג, וועלכע מאַכען אויס 96 פראָצענט
פון דעם גאנצען פאָלק.

דאס אלץ האט באדייטענדיג דער
געהנטערט לאסאל'ן צום ארבייטער-קלאס
בען בכלל און צום ארבייטער-קלאס
בפרט. ער זוכט וועגען און מיטלען,
ווי אזוי דאס דאזיגע לעבען מאַכען שער-
נע'ן און רויכער, ווי אזוי צו פארבעסער-
רען די לאַגע פון דעם ארבייטס-מענטש.
ניד געפינט ער דעם דאזיגען וועג: זיינע
וויסנשאפטליכע פארשונגען איבער פא-
ליטישע עקאָנאָמיע, די טאָגס-געליכע
פראַקטיק פון דעם מאָדערנעם פאליטי-
שען לעבען, דער בולט'ער קלאסען-ענאָ-
אויס פון דער בורזשואזיע, וועלכע זאָגט
זיך עקסנות'דיג ארויס געגען יעדער
פאליטישער און עקאָנאָמישער פאָדערונג
פון דעם ארבייטער קלאס, — אלץ איז
בערזייגט לאסאל'ן, אז דער פראלעטא-
ריאט מוז אליין ענערגיש פארטיידיגען
זיינע קלאסען-אינטערעסען, אז דערצו
מוז געשאפען ווערען א זעלבסטשטענדי-
גע פאליטישע ארבייטער-פארטיי, וואס
זאל קעמפען פאר דער פולער עקאָנאָמי-
שער און פאליטישער באפרייאונג פון
ארבייטער קלאס.

ווי אזוי דאס צו פארוויקליכען?
זיין מאָד געהמט פיערהאפט ארבייטען
איבער דעם דאזיגען פראָבלעם. ער נעמט
ביסלעכווייז אויסארייטען און פאר זיך
אליין קלאָר מאַכען די נאָך געבליבענע
קאָנטורען פון זיין, "ארבייטער פרא-
גראם". אין יאָהר 1862 פאָהרט ער צו
אין לאַנדאָן, וואו ער באַדאט זיך גענוי
מיט קארל מאָרקס'ן וועגען זיינע פלע-
נער. צוריקקומענדיג קיין דייטשלאנד
האט ער שוין א פארטיגען פלאן, זיין
באריהמטע, "ארבייטער פראגראם", אבער
ער הערט נישט אויף וועגען דעם צו קאָ-
רעספאנדירען מיט קארל מאָרקס'ן, וועל-
כער איז מיט איהם נישט מסכים געווען.

בקיזור איז זיין פראגראם באשטא-
נען אין פאָלגענדעס: דער ארבייטער
קלאס האט זיך נישט אויף וועמען אָנצו-
שפארען אין זיין קאמף פאר דער עקאָנאָ-
מישער באפרייאונג. אלע אָפּמאכען מיט
די קאפיטאליסטען, אלע קלינגענדרע פרא-
צעס פון די דעמאקראטען און פאָדער-
ניסען זיינען ווייניג וואס פויערן. א
קנאפע פעולה זיינען אויך די קאנסטי-
טאָנאָפּערטיווען. עס איז פארהאן נאָך
אין וועג צו דער באפרייאונג: די אר-
בייטער מוזען זיך אָרגאַניזירען און
זעלבסטשטענדיג פראָדוצירן-ארטעלען,

וואו זיי וועלען אליין איבער זיך בא-
לעבאטעווען. אבער דערצו דארף מען
האָבען א סך קאָפיטאליזען. מוז מען בא-
קומען קרעדיטען. מיר זעהען, אז די
מלוכה גיט ארויס קרעדיטען צו פרייזען,
פאָבריקאנטען, סוחרים א.א.וו. זי פאָר-
וואָס זאל זי די דאזיגע קרעדיטען נישט
ארויסגעבען בעסער די ארבייטער? די
מלוכה איז דאך קודם כל א פאָבריקאַנ-
ט פון די אומפארמעגליכע. זיי בילדען
דאָך, ווי מיר האָבען שוין געזעהן, 96
פראָצענט פון דער דייטשער באפעלקער-
רונג. די דאזיגע אַרימע מאַסע גיט
דער מלוכה דעם גרעסטען טייל פון די
מלוכה-פינאנסען. וואָס קען זיין מעהר
יושר'דיגער, אז די מלוכה זאל די אר-
בייטער צוריקגעבען א טייל פון זייערע
געל'טשייערען אַרומפון פאָרם פון קרעדיטען
פאר פראָדוציראָנעלען? די "מלוכה"
פון אַרימע-לייט קומט צו הילף די אַרי-
מע מ'דארף נישט מורא האָבען, זאָגט וויי-
טער לאסאל, אז די מלוכה-קרעדיטען
וועלען צונעהמען ביי די ארבייטער זייער
זעלבסטשטענדיגקייט. דערצו איז דא אן
עצה. די אָרגאַניזירטקייט און באוואוסט-
זיגיקייט פון ארבייטער קלאס וועט בא-
שיצען זיין זעלבסטשטענדיגקייט.

ס'איז אָבער קלאָר, — שרייבט וויי-
טער לאסאל, אז די היינטיגע מלוכה,
וואו די מאַכט געהערט צו די פרייזען,
קאפיטאליסטען און בירגערמייסטער, וועט
נישט קומען צו הילף מיט קרעדיטען
דעם אַרימע-קלאס. די ארבייטער
מוזען דאָרום קודם כל עראָבערען די
פאליטישע מאַכט, געווינען א געהעריגען
איינפלוס אויף די מלוכה-ענינים. דער
וועג צו דער פאליטישער מאַכט און
דער מלוכה איז פאר'ן ארבייטער-קלאס
דאס אלגעמיינע, גלייכע און דירעקטע
וואהל-רעכט! ווי אזוי קומט מען אָבער
צו אזא וואהל-רעכט? תיכף ומיד, אויף
א רעוואלוציעאָנערע אופן זיך דערשלאָג-
נען צו אזא וואהל-רעפאָרם איז דעמאָלט
געווען נישט מעגליך, און דאָרום, —
זאָגט לאסאל, — דארף מען זוכען אַנד-
ערע וועגען. וועלכע?

דאס ערשטע מיטל איז — א בריי-
טע מאַסען-אָרגאַניזאציע, וואָס זאל צו-
נייסיגנדיג און פאראייניגען אלע פראָד-
לעסארישע קרעפטען. מען דארף אַלואָ-
קירט כל שאַפען א מעכטיגען ארביי-
טער-פארבאנד אין דייטשלאנד. דער
פארבאנד דארף אנטוויקלען א ברייטע
אָניטאציע, פארשטארקען אין די ארביי-
טער-הייזען דעם סאלידאריטעט-געפיהל
און דעם קלאסען-באוואוסטזיין, דערוועג
קען ביי זיי דאס רעכט-געפיהל א.א.וו. ווי-
דער צווייטער וועג איז — אויס-
נוצען די אָפּענע מלחמה, וואָס האט זיך
דעמאָלט געפיהרט צווישען ביסמארק'ן
און דעם פארלאמענט. דער פראָלעטאט'
ריאט, — שרייבט לאסאל, — האט
נישט וואָס צו האָפען אויפ'ן פארלא-
מענט, וועלכער איז אָפּען פיינדיג גע-
שטימט צום ארבייטער-קלאס. דער רע-
גירונג אָבער וועט ליינען, אין איהר
קאמף געגען דער בורזשואזיע, זיך אָנצו-
שפארען אויפ'ן ארבייטער-קלאס. דער
קעניג און ביסמארק, — רעכענט לא-
סאל, — האָבען נישט קיין גרונט אָנ-
צוואַנגען דעם ארבייטער אין וואהל-רעכט.
דער ארבייטער-קלאס וועט דאך אויס-
נוצען זיין פאליטישע מאַכט קודם כל
צום קאמף אויף דער זייט פון דער
מלוכה געגען דער בורזשואזיע. אויף
אזא אופן וועט מען קענען מיט דער
הילף פון דעם קעניג און ביסמארק'ן
באקומען שטימערעכט נאָר ארבייטער.

מיר דאָבען געבראכט נאָך אן אלץ
געמיינעם בילד פון לאסאל'ס פלאן,
אָבער ער איז גענוג כדי ביים היינטיגען
טאָג זאל יעדערער פון אונז לייכט דער-
קענען, וואָס איז אין דעם דאזיגען פלאן
געווען פאָלש און וויסנשאפטליך נישט
באגרינדעט און וואָס איז געווען פון
אויסגעדראַענליכער היסטארישער בא-
דייטונג און ווערט. אנדערש איז אָבער
געווען אין יענע צייטען — בעת דעם
וויסנשאפטליכען סאציאליזם און אין מען
ערשט צוגעטראָטען צו פארווירקליכען.
נאָך די באדייטענדיגע מעס פון יענער
צייט זיינען געווען בכח קריטיש צו
אנאליזירען דאס דאזיגע אָנציהענדע
פראגראם. גענען לאסאל'ס פלאן איז
טאקע ארויסגעטראָטען זעהר שאַרף
קארל מאָרקס; ער האט אָנגעוויזען ווי
שעדליך עס זיינען לאסאל'ס מיינונגען,
אז דער פראָלעטאריאט קען זיך דער-
שלאגען צו דער עקאָנאָמישער באפריי-
אונג אין די ראַמען פון דער קאפיטא-
ליסטישער אָרגאַניזאציע, אז ער קען זיך בא-
נוצען מיט דער דאזיגער עקאָנאָמישער
מיט, דער פאָרלא- בירגערמיישער
מלוכה-מאשיין, און דערווארטען הילף
פון אזעלכע פארייטענע רעאקציעאָנערע
ווי דער פרייטשער קעניג אָדער ביס-
מארק.

דאס לעבען האט טאקע ניד אן ענדע
געמאכט מיט די דאזיגע שעדליכע אר-
לויזעס.
דערפאר אָבער האט דאס לעבען
(שלוס אויף דעם 14.)

אייער באנק

אינטערנעשאנאל יוניאן באנק

פינפטע עוועניו און 21טע סטריט

פארמעגן:

\$4,000,000.00

פיער מיליאן דאלאר

4% עפענט איצט אן אקאונט און קריגט 4% פיער פראצענט אינטערעסט

International Union Bank

FIFTH AVENUE AND TWENTY-FIRST STREET

Member Federal Reserve System

1 דאלאר

עפענט אן אקאונט

5 דאלאר

ציהט אינטערעסט

לעגט ניט אף אויף שפעטער!

איצט איז די צייט אנטווערפן, ווייל דער סיוון נעהט אן. אין די סלעס וועט דאס זעהר צונויף קומען.

געלדער אריבער געשיקט אין אלע וועלט טהיילען שנעל, פינקטליך און ביליג!

צו אלע

קלאזק אפערירטארס פון לאקאל 2

א. ל. ג. ו. י.

ברידער, די עקזעקוטיוו באאדד דופט אייד! מיר רופען אייד צו א

גענעראל מעמבער מיטינג

שבת, דעם 16טען מאי, 1 אויגער בייטאג

אין קופער יוניאן (8טע סטריט און 3טע עוועניו)

צו זאגען אייער ווארט איבער די לעצטע פאסירונגען אין אונזער לאקאל אין פארבינדונג מיט די אטאקעס און פארלויבונגען וואס עס ווערען געמאכט אין דער „נערעכטיגקייט“ אויף דער עקזעקוטיוו באאדד פאר די לעצטע עטליכע וואכען.

מיר האבען אויך אויפגעפאדערט אונזער סופערווייזער, מ. פערלשטיין, וועלכער האט פארלויבדעט די עקזעקוטיוו באאדד פון לאקאל 2 צו קומען צו דיווען מעמבער מיטינג צו באווייזען פאר אייד, די מיטגלידער פון לאקאל צי עס איז אמת, וואס ער האט געשריבען וועגען דער עקזעקוטיוו באאדד. אייזער וועט דאמאלס אורטיילען, ווער עס איז גערעכט.

קומט אין די סוועטסטער און זאגט אייער ווארט!

עקזעקוטיוו באאדד, לאקאל 2

א. ל. ג. ו. י.

דרעם א.ב.ער

מעמבערס פון לאקאל 22

6 ברענש מיטינגען 6

וועלען אפגעהאלטען ווערען

קומענדיגע דאנערשטאג, 21טען מאי, פונקט 6:30 אווענט

אין די פאלגענדע פלעצער:

דאן-מאן ברענש - בעטהאווען האל, 210 איסט 5טע סטריט.
הארלעם ברענש - לאורעל גארדען, 75 איסט 116טע סטריט.
בראנקס ברענש - מעקינלי סט, נארדענס, 1258 באסטאן ראד.
בראנוויל ברענש - לייבאר לייסעאום, 229 סעקסאן סטריט.
ברוקלין ברענש - ווינא האלל, 105 מאנטראוו עוועניו.
קוני איילאנד ברענש - פיטיוואן האל, 2864 וועסט 21טע סט.

ביי די מיטינגען וועלען די לעצטע עקזעקוטיוו באאדד באריכטען און אנדערע וויכטיגע פראגען אויפגענומען און פארהאנדעלט ווערען. לויט א באשלוס פון לאקאל מוז יעדער מעמבער קומען צו א ברענש מיטינג וועניגסטענס אין מאי אין 3 מאנאטען, אז ניט וועט ער באצאלען \$1 שטראף. פאנעסטווע דארום ניט צו קומען צו די מעמבער מיטינגען אין העלפט אינו אנגען מיט דער ארבייט צו פארשטארקען די יוניאן.

ברודערליך אייער,

עקזעקוטיוו באאדד, דרעםמאכער יוניאן, לאקאל 22

דזשוליוס פארטנא, סעק.

ג. ב. ברענש מיט אייערע יוניאן-ביכלאך, ווייל ווי דארפן געסטעמפט ווערען.

נייע היילונגס מיטלען ווערען אנגעווענדעט אין דער לאס-אנדזשעלעסער סאניטאריום.

נייע היילונגס-מעטאדען, ווי אזוי צו העלפען דעם שווינדריכטיגען ווערען איצט אנגעווענדעט אין לאס-אנדזשעלעסער סאניטאריום, קאליפארניע. ניט נאר נעהט מען איצט היילען דעם קראנקען מיט די אנגענומענע מיטלען, נאר מען נעהט אויך אפוערדען דעם נע-ראנק פון דעם קראנקען פון זיין קרענק און אזוי ארום פארשטעלען זיין היילונג. דער לאס-אנדזשעלעסער סאניטא-ריום פאר שווינדריכטיגע האט איצט איינגעפירט א נייעם מעטאד, און דאס איז לערנען די ארבייטער שוועלכע אר-בייטען, וואס זאל זיין פאסיג פאר זיין ער נענט, און וועלכע וואלען אין דער אייגענער צייט איהם אויף העלפען צו מאכען א לעבען אין דער צייט, ווען ער פארלאזט דעם סאניטאריום. צוליב דעם האט די קאמיטע אין סאניטאריום, וואס פארנעמט זיך מיט דעם, ארויסגעלאזען צו די קראנקע א „קוועסטאנער“ מיט פראגען, וואס פארדערען זיי אויף ארויסצוגאנגען זיך, אויב זיי זיינען וויליג זיך צו לערנען א פראפעסיע, און וואס פאר אן ארבייט ווי האבען נעמטן, איידער זיי זיינען אריין אין סאניטאריום. אין דער אייגענער צייט ווערט יעדער קראנקער אונטערוכט פון א באדד פון דאקטוירים, וועלכע באשטימען, צו וואס פאר אן ארבייט דער קראנקער איז פאסיג און וויפיל צייט ער מעג אפגעבען פאר דעם. די קראנקע האבען דעם „קוועסטאנער“ אויפגענומען מיט גרויס עטוויאזאן און גלייך טאקע זיינען ארגאניזירט געווארען קורסען פאר סטענאגראפיע, בוקהיפונג, אלגעמיינע קלויק-ווארען, אויך זיינען די קורסען פאר ענגליש פיל פארנערט געווארען, און א חוץ דעם זיינען דאס איצט איינגעפירט געווערן איילוסטרירטע לעמציגע אר-בער ערציהונג און הויפטוועלדיך, ווי אזוי זיך צו פארהיטען פון א „רעלאפס“ נאכדעם, ווי מען פארלאזט דעם סא-ניטאריום.

ווערט באקאנט פאר זיין פיר-לאנטראפישער מעטיניקייט א קאמיטע וואס באשטעהט פון פרא-מיטענטע ביזנעס לייט און באנקירען האט זיך ארגאניזירט צו געבען א סעסטימא-ניאל דינער אין עהרע פון מ. ס. גאלד-בערג, איינעם פון די פראמינענטסטע בייזערס אין דער פרויען קלויזער אינ-א-וועג.

ארטיקל 8, עקשאן 9

מיטגלידערשאפט אין דער א. ל. ג. ו. י. יוניאן זאל זיך אנהויבען רעכענען פון דעם ערשטען טאג אין מאנאט, פון דעם אריי-קומען אלס מעמבער.

ווען דער אייגנדיג אין דער יוניאן איז נאך דעם 25טען פון מאנאט זאל זיך די מיטגלידערשאפט אנהויבען רעכענען פון דעם ערשטען טאג פון דעם קומענדיגן מאנאט.

סעקערעטער און באאמטע פון לאקאל יוניאנס ווערען אויף-סעקוראז געמאכט פינקטליך דורכצופיהרען דיווען געזען.

רעקארד און פובליקיישאן דעפ. א. ל. ג. ו. י. יוניאן.

H. A. SCHOOLMAN
Director

ליידט נים פון שלעכטע טאנסילס

איהר קעגן עם לייכט היילען

יוניאן העלט סענטער

131 איסט 17טע סטריט

די שמועזע ווינען: פאר אפערירטאנס אויף טאנסילס און ארעאידס ווערט גערעכענט: פאר קינדער 25 דאל, פאר דערוואקסענע 20 דאל.

מאנאט און דאנערשטאג, פון 5 ביז 7 פארנאכט, שבת פון 10 ביז 12 פארמיטאג.

האבען ווייטער געפיהרט די שרייט פון די א. ג. נ. "אייזנאכער" עס וועט זייער לעהרער אין 1875טען יאָהר קומט פאר די פאראייניגונג פון די לאַ סאליאנער מיט דער צווייטער סאָציאַליסטישער פארטיי פון דייטשלאנד, מיט (ארכייטער לוח, 1925).

פערדינאנד לאסאל

פארשטערניג באשטעטיגט דעם הויפט געראט פון לאסאל'ס פלאן — די נויט ווערדיקייט פון א ווערסטעטיטענדיגער קלאסען-ארגאניזאציע פון פראלעטאט יאט, וואס פיהרט דעם קאמף פאר דער פאליטישער מאכט. גלייכצייטיג מיט די גרינדער פון וויסענשאפטליכען סאָציאַליזם, פארמירט ער די דאזיגע נע- שיכטליכע אויפגאבע פון דער פאליטי- שער באוועגונג. אבער לאסאל'ס אומ- שטערבליכער פארדינסט איז נישט אזוי דאס פארמירן פון דעם דאזיגען געדאנק, נאר קורט-כיר ראס, וואס ער האט דער ערשטער דעם לאזונג רעאליזירט און באשאפן די ערשטע פראלעטארישע קלאסען-ארגאניזאציע, וואס האט גע- טראגען א מאסען-כאראקטער. לאסאל באנוצט זיך מיט דער נע- לעננהייט, וואס דער קאמיטעט, "צוויי- גרייטע דעם אלגעמיינעם דייטשען אר- בייטער-צוזאמענפאָהר" האט איהם גע- בעטן צו פארמירן ווייניג בליסקען אויף די אויפגאבע פון ארכייטער-קלאס. ער שרייבט אן אלס חשוכה דעם קאמף טעט אן אפגעטעם ברייט, וואו ער פאר- מירט זיין פראגראם. אין 1863 ווערט דער ברייט אפגעדרוקט אין דער בראשור, "אן אפגעטעם ברייט צום צעני- טראל קאמיטעט", דער דאזיגער ברייט מאכט א קאלאסאלען רושם. לאסאל לענט דעם ערשטען גרונדשטיין פאר'ן "אלגעמיינעם דייטשען ארכייטער-פאר- באנד". דעם 23טען מאי 1863 קומט פאר אין לייפציג די ערשטע דעלעגא- טען-פארזאמלונג פון דעם פארבאנד. לאסאל ניט דעם פארבאנד צו א שטרענג צענטראליזירטען כאראקטער און ווערט אויסגעוועהלט אלס זיין ערשטער פרע- זידענט.

ערשט איצט ווייזט זיך ארויס אין דעם גאנצען גלאנץ זיין אויסגעדעוהער- ליכער אנטשטאנדער-און-ארגאניזא- ציענליכער טאלאנט. לאסאל אנטווי- קעלט אן אנטאציע לטובת דעם פאר- באנד אין א נאך נישט געוועזענעם פארנעם. ער באמיינט זיך אריינצוציהען אין פארבאנד חוץ די ארכייטער אלץ, וואס איז געווען באמת פראגרעסיוו אין דייטשלאנד. אין דער ארכייט פון פאר- באנד פרוברט ער אריינציהען די בא- דייטענדסטע דעלעגעטע עקאנאמיסטען. גלייכצייטיג פיהרט ער אנטערהאנדלונג- נען מיט ביסמארק, כדי צו געווינען איהם פאר זיין פראיעקט וועגען אלגע- מיינע וואהל-רעכט. ביסמארק'ן זאגט ער צו, אז דער אלגעמיינער דייטשער ארכייטער-פארבאנד וועט אונטערשטי- צען די רעגירונג אין איהר קאמף געגען דער ליבעראלער בורשואזיע.

דעזיניערס

אויפגעקומען!
מיר ווילען באקאנט מאכען צו אלע דעזיניערס פון קלאוק, סוט, סטורט און און דרעס טריי, אז דער
דער אפס פון לאקאל 45 האט געמופט
אין א נייעם פלאן, אין א שעהנערער בילדינג:
1181 בראדווי קארנער 28טע סטריט
אויפ'ן 8טען פלאך, רום 14
מיר ווילען אויך לאזען וויסען די דעזיניערס, אז צוליב דעם וואס מיר האבען געמופט אין א נייעם אפס האבען מיר באשלאסען צו געבען די דעזיניערס א סתם, נעמליך: מיר האבען באשלאסען אז יעדער דעזיניער קען גוטמאכען זיין ביכעל דערמיט וואס ער וועט איינצאהלען
5 דאלאר מיט 60 סענט
דער באשלוס איז נאך גוט ביז שבת, דעם 16טען מאי, 1925.
נאך דעם 16טען מאי וועט קאסטען די רענעלע איינשריט געלט.
דעזיניערס באנוצט זיך מיט דער געלעגנהייט און ווערט גוטשטעהער!
מיט אכטונג,
עקזעקוטיוו באארד לאקאל 45
א. ל. ג. וו. י.

פערעסערס פון קלאוקס

זייט וויסען דאס די ווייזער ברעט' לאך צו פרעסען וועלכעס און בע' ליווע, וואס מיר האבען ביז איצט נעמאכט מיט די צוגעכטע ליי- ווענד אדער צוגעשלאגען אויף-האלץ זיינען ערקלערט געווארען פון אונ- זער פערסענליכער-קאסטאר פאר אונ- צוגונד צו וועגן, דען דער גערוך פון די צוואוואריכטע פער און די צופאר רעכט האלץ קאן ברענגען צו קאן- סאמפשאן.
זינט נאך אונזער נייעם פעסענט מיט די קופערנע לייזער, וועלכע איז אנערקענט געווארען פון די גרעסטע עקספערטען אין וואשינג- טאן אלס העכסט סאניטארישע וויי- ער ברעטלאך.
צו באקומען ביי די
אמעריקאן פלאש און וועלכעס פרעס- באארד סאמפאני
123 פינפטע עווענט ניו יארק
טעלעפאן אלאנד 6650-6651
מיר פארקויפען אויך די לייזערס סטיוול סטימערס, מרוקענע סטים מיט א גראמפיע.
מיר האבען אויך פינקונג מאשינס — די בעסטע אין מארקעס.

קלאזק פינישערס לאקאל 9

א. ל. ג. וו. י. אויפגעקומען!
איהר זייט אויפגעפאדערט צו אטענדען
די רעגולערע סעקשאן מיטינגען
מאנטאג אווענט, 18טען מאי, אום 8 אוהר
אין די פאלגענדע מיטינג לאקאלס:
דאון טאון — בעטהאווען האל, 210 איסט 5טע סטריט.
הארלעם — א. ר. בילדינג, 143 איסט 103טע סטריט.
בראנקס — לאקאל 2 קלאב רומס, 1581 וואשינגטאן עוו.
בראנזוויל — לייבאר לייסעאום, 229 סעקמאן סטריט.
ליידים ברענטש — אין אינווער לאקאל בילדינג, 67 לעק- סינגטאן עוו.
אונזער מעגעדזשער, בדודער היימאן, וועט דעם מאנטאג זיין ביים הארלעמער ברענטש.
מיט ברידעליכען גרוס,
עקזעקוטיוו באארד לאקאל 9
5. היימאן, מעגעדזשער. א. גאלדבערג, משערמאן.

לערענע דעזינינג

איהר קענט פערדינען פון 50 ביז 200 דאלאר וועכענטליך געהמט א קורס אין דער בעריהמער
מיטשעל דעזינינג סקוהל
פון מענ'ס, פרויען, מיסעס און קינדער קליידער און ליידיס פאר נארמענס. די מיטשעל סקוהל פאר דעזינינג לערנען צו מאכען פעסענטע, גרייניג, דרייפונג און פוטען קלאוקס, סוט, דרעסעס, פאר פאר נארמענס און מענ'ס קליידער. געגרינדעט איבער 50 יאָהר.
די סקוהל האט עררייכט
נייע אידעען, נייע סיסטעמען, בעסטע רעזולטאטען. א קורס אין דער מיטשעל דעזינינג סקוהל מיינט א באלדיגע שטעלע און גוטע וויידזשעס.
א גוטע פראפעסאן פאר מענער און פרויען, און עס איז זעהר לייכט זיך אויסצולערנען.
באזונדערע לעסאנס וועט געגעבען ווערען אין אייער אייגענער שפראך, אום איהר וואלט אלעס פארשטעהן.
די באדינגונגען פארן אויסלערנען זיך זיינען זעהר לייכטע. מיר זיינען די עלטסטע פערשידן קאמפאניע אין אמעריקא און מיר פארקויפען פעשיאנס און שניידען אלעליי פעסערנס. מאן און אווענט קלאסען.
זווענטקלאסען, סאנסאס, פיטוואד און פרייטאס. פרייע דעמאנסטראציען אין אונזער סקוהל. קומט פערזענליך פאר פרייע אינסארסציע.
מיטשעל דעזינינג סקוהל
15 וועסט 37טע סטריט, ניו יארק. טעלעפאן פיטצאיי 1674.

וואלדמאן און ליבערמאן
ראיערס
802 BROADWAY, NEW YORK
Telephone: Worth 5623-5634

די אידישע אגריקולטור (בארא הירש) סאסייעטי
העלפס אלע צוקונפטיגע פארשערס מיט אויס- קינסטע וועגען פארבעסערן און ווייזער אויס- צוהייען פון שווינדלערס, ווען איהר קויפט אייער פערס.
ניט קיינע דעפאזיטס איידער איהר בארעם זיך מיט אונז.
אונזער דאט און טעט אין שטאטלוק פריי, שייכס שטער קוסט פערזענליך.
אפילו טעגליך אויסער שבת — 11:00 9 ביז 5 וונטאג — ביז 1 אוהר.
JEWISH AGRICULTURAL SOCIETY, INC.
301 2. 14th St., New York City

Mike Lanza, Prop. Tel. Orchard 327
LANZA'S GIARDINO D'ITALIA RESTAURANT
168 First Ave. New York City near 10th Street

קויפט אייטשליסליך גאלאמביא טהעע צוועטשני טשא ווהיים לילי טהעע

הארלעם באנק און קאמערס
2118 צווייטע עוועניו קאר. 109טע סטריט ניו יארק
מיר טוען אלע באנק טראנסאקצאנס אייגענע צייכענעס סימפלי דעפאזיט וואולטס.
פ. מ. פערארי, פרעזידענט
פ. עקס מאנאקס, משערמאן און די באארד
ה. ה. הובארד, ווייס-פרעזידענט
פ. פערארי, ווייס-פרעזידענט
ה. לאווארק, ווייס-פרעזידענט
אנטאני דע פאלא, קעשער.
פראוילא ה. לא גווארדיא, לאיער פון באנק.
(18)

Heur

אונגערע באקאלס פאדערעז באפרייאונג פון
פאליטישע ארעסטירטע אין רוסלאנד
און אנדערע לענדער

דאס וועט, האפענטליך, זיין א גר
טער לעסטן פאר דער פיימע ווייטער
אפצוהימען דעם אנרימענט מיט דער
יוניאן, דאס וי זאל מעהר גיט ווערן
אפצוהימען די יוניאן פאר די אנרייכער.